



**HAAPAVEDEN KAUPUNKI  
TILINPÄÄTÖS 2023**

Kaupunginhallitus 28.3.2024  
Kaupunginvaltuusto 21.5.2024



## SISÄLLYSLUETTELO:

1. Toimintakertomus	5
1.1 Toimintakertomusta koskevat säännöt	5
1.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa sekä tulevaisuuden näkymät	5
1.2.1 Kaupunginjohtajan katsaus	5
1.2.2 Kaupungin hallinnossa tapahtuneet olennaisimmat muutokset	6
1.2.3 Yleinen talouden kehitys	6
1.2.4 Kuntien taloudellinen tilanne	8
1.2.5 Yleinen kehitys Haapavedellä	10
1.2.6 Olennaisimmat muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	12
1.2.7 Kaupungin henkilöstö	14
1.2.8 Toiminnan riskit	15
1.2.9 Ympäristötekijät	16
1.2.10 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä	16
2. Tilikauden tuloksen muodostuminen	18
2.1 Toiminnan rahoitus ja tunnusluvut	26
2.2 Tase ja sen tunnusluvut	30
2.3 Kaupungin kokonaistulot ja -menot	35
3. Kuntakonsernin toiminta ja talous	36
3.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	36
3.2 Konsernin toiminnan ohjaus	37
3.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	37
3.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	38
3.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	38
4. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	41
4.1 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	42
4.2 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	43
4.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut	45
4.4 Konsernin henkilöstömäärä	47
5. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	49
6. Talousarvion toteutuminen	49
6.1 Liikelaitoksille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	49
6.2 Strategisten tavoitteiden toteutuminen	49
6.3 Käyttötalouden toteutuminen	49
6.4 Määrärahojen toteutuminen	67
6.4.1 Tuloslaskelman toteutuminen	67
6.4.2 Investointien toteutuminen	68



6.4.3 Rahoitusosan toteutuminen	69
6.4.4 Yhteenveto määrärahojen toteutumisesta	70
6.5 Tytäryhteisöjen toteutuma	70
<hr/>	
7. Tilinpäätöslaskelmat	72
7.1 Kaupungin laskelmat	72
7.2 Konsernilaskelmat	76
<hr/>	
8. Liitetiedot	80
8.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	80
8.1.1 Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät	80
8.2 Kaupungin tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	81
8.2.1 Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa	81
8.2.2 Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin	81
8.2.3 Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus	81
8.2.4 Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset	82
8.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	82
8.3.1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	82
8.3.2 Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät	83
8.3.3 Poikkeavat tilikaudet	83
8.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	83
8.4.1 Toimintatuotot tehtäväalueittain	83
8.4.2 Verotulojen erittely	84
8.4.3 Valtionosuuksien erittely	84
8.4.4 Palvelujen ostojen erittely	84
8.4.5 Valtuustoryhmille annetut tuet	84
8.4.6 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista	85
8.4.7 Selvitys tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista	86
8.4.8 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot	87
8.4.9 Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	87
8.4.10 Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä	87
8.4.11 Erittely poistoeron muutoksista	87
8.5 Tasetta koskevat liitetiedot	88
8.5.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	88
8.5.1.1 Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset	88
8.5.1.2 Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmääritysmenetelmät	88
8.5.1.3 Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti	88
8.5.1.4 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot	91
8.5.1.5 Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisyyksiltä	91
8.5.1.6 Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät	92



8.5.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	93
8.5.2.1 Oman pääoman erien lisäykset ja vähennykset sekä siirrot näiden erien välillä tilikauden aikana	93
8.5.2.2 Erittely poistoerosta ja toimeksiantojen pääomista	94
8.5.2.3 Pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua	94
8.5.2.4 Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat	94
8.5.2.5 Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä	94
8.5.2.6 Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille	95
8.5.2.7 Shekkilimiitti	95
8.5.2.8 Muiden velkojen erittely	95
8.5.2.9 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	96
8.6 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	96
8.6.1 Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi omaisuuttaan	96
8.6.2 Vuokravastuut	96
8.6.3 Vastuusitoumukset	97
8.6.4 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	97
87 Henkilöstöä koskevat liitetiedot	98
8.7.1 Henkilöstön lukumäärä 31 12	98
8.7.2 Henkilöstökulut	98
8.7.3 Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut	98
8.7.4 Tilintarkastajan palkkiot	99
9. Eriyttämisvelvollisuuden noudattaminen ja markkinaehtoinen liiketoiminta	100
10. Luettelo tilivelvollisista	101
11. Allekirjoitukset ja merkinnät	105
11.1 Tilinpäätöksen allekirjoitus	105
11.2 Tilinpäätösmerkintä	106
12. Luettelot ja selvitykset	107
12.1 Luettelo kirjanpitoasiakirjoista ja tositteiden lajista	107
12.2 Selvitys kirjanpidon säilytyksestä	107



# 1. Toimintakertomus

## 1.1 Toimintakertomusta koskevat säännöt

Kuntalaki 115 §: Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

## 1.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa sekä tulevaisuuden näkymät

### 1.2.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2023 oli kuntataloudelle ja -palveluille suurten muutosten vuosi. Kunnan palveluiden määrä kaventui, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen järjestäminen siirtyivät Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen (Pohde) tehtäväksi. Lisäksi ateria- ja puhtauspalveluiden tehtävät siirtyivät Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen ja alueen kuntien yhdessä perustamaan in house -yhtiöön (PPE-Köökki Oy). Maatalousyrittäjien paikallisyksikkönä toimiminen Haapavedellä päättyi ja vastuu siirtyi Toholammille. Muutokset vähensivät Haapaveden kaupungin henkilöstömäärää noin puolella. Kuntapalveluiden keskiössä ovat jatkossa kasvatus-, opetus-, sivistys- ja kulttuuri-, elinvoima- sekä hyvinvointitehtävät.

Haapaveden kaupungin vuoden 2023 tulos oli hyvä, tuloksen ollessa 1,45 milj. € ylijäämäinen. Tulosta kuitenkin paransi n. 1 milj. € poikkeuserä, ns. ”verohännät”. Verohännät ovat vanhoina verovuosina kertyneitä kunnallis- ja yhteisöverotuloja, jotka maksuunpantiin sote-uudistusta edeltävillä korkeimmilla tuloveroprosenteilla ja yhteisöveron jako-osuuksilla. Ilman verohäntäkin tulos on kuitenkin ylijäämäinen. Tulokseen voi olla tyytyväinen.

Tulevat vuodet tulevat olemaan kuntataloudessa haastavia, johtuen yleisestä heikentyneestä taloustilanteesta, kustannustason noususta ja heikentyneestä työllisyystilanteesta. Haapaveden valtionosuudet tulevat heikkenemään arviolta noin 10 % verrattuna vuoteen 2023. Myös verotulojen ennakoitaan heikkenevän työttömyystilanteen takia. Haapaveden työttömyysaste oli 10,8 % joulukuussa 2023 (8,1 % 12/2022).

Haapaveden tulevaisuutta haastaa myös väestön väheneminen. Asukasluku on vähentynyt vuonna 2023 116 henkilöllä, asukasluvun ollessa 6475. Nettomuutto oli negatiivista vuonna 2023. Myös syntyvyys on laskussa, vuonna 2023 Haapavedelle syntyi vain 50 vauvaa.

Kuntakentän muutokset jatkuvat vuoden 2024 aikana. Vuoden 2024 aikana valmistellaan valtion työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuun siirtyminen kunnille. Uudistus tulee voimaan



1.1.2025. Työllisyydenhoitoon liittyvä rahoitusmalli muuttuu merkittävästi ja työttömyydestä tulee entistä kalliimpaa kunnille: vastuu työttömyysturvan muodoista laajenee ja työttömyysturvan kuntaosuuksien vastuu alkaa jo 100 päivän jälkeen entisen 300 päivän sijasta. Uudistus antaa kuitenkin mahdollisuuden kehittää työllisyyspalveluiden ja kaupungin elinkeino- ja yrityspalveluiden yhteistyötä sekä henkilö- että yritysasiakkaiden osalta. Keskeistä on, että Haapavedellä on jatkossa saatavilla työllisyyspalveluita lähialueina.

Tulevaisuuden uskoa puolestaan luovat monipuolinen yrityskanta ja paikkakunnan kiinnostavuus tuulivoimainvestointien kohteena, sekä Haapavedellä vireillä olevat mittavat teolliset investoinnit. Joulukuussa 2023 saatiin uutisia, että ruotsalainen Liquid Wind on käynnistänyt Haapavedelle sijoittuvan, vedyntuotantoon perustuvan e-metanolitehtaan suunnittelun. Hanketta kehitetään rinnakkain Nordfuelin biotuotetehtaan kanssa. Investointipäätöksiä odotetaan parin vuoden sisällä. Haapavesi on monien positiivisten mahdollisuuksien pitäjä. Tulevaisuuden uskoa ja positiivista henkeä voivat edistää kaikki kuntalaiset omilla sanoillaan ja teoillaan.

### 1.2.2 Kaupungin hallinnossa tapahtuneet olennaisimmat muutokset

Kaupunginvaltuusto nimesi kaupunginhallituksen jäsenet kuntavaalin 2021 jälkeen. 17.10.2023 alkaen kaupunginhallituksen kokoonpano on ollut:

Varsinainen jäsen:	Henkilökohtainen varajäsen:
Päivi Ollila, pj	Merja Lehtola
Anri Kolehmainen, I vpj	Tuija Metsäharju
Ilkka Repo, II vpj	Aleksi Hintta
Aila Aakko	Viljo Saukko
Raili Heikkilä	Jaakko Lehtola
Raimo Jussila	Pekka Vuolo
Timo Niemelä	Kaisa Laitila
Ulpu Ollila	Pekka Hänninen
Marko Martinmäki	Taneli Kinnunen
Hannu Riuttanen	Diana Seppä

Luettelo kaupungin tilivelvollisista on tämän asiakirjan liitteenä.

### 1.2.3 Yleinen talouden kehitys

Maailmantalouden näkymät ovat olleet loppuvuonna 2023 epävarmat. Korkeiden korkojen välittyminen yksityiseen kulutukseen ja siihen liittyvä kuluttajien heikko luottamus sekä maailmankaupan vaatimaton kehitys heikensivät näkymiä. Lisäksi geopoliittiset jännitteet pysyttelevät korkeana Venäjän hyökkäyssodan jatkumisen sekä Lähi-idän konfliktin takia. Toisaalta inflaation hidastuminen ja työllisyyden pysyttelemine korkealla monessa taloudessa tukevat kasvunäkymiä.

Suomi on taantumassa. Suomen talous supistui arviolta 0,5 prosenttia vuonna 2023. Taantumasta on tulossa odotettua syvempi ja pidempi. Tämän myötä myös kuva vuodesta 2024 on heikentynyt. Vuonna 2024 inflaation hidastuminen ja korkojen kääntyminen laskuun yhdessä kotitalouksien



kohtuullisen hyvän tulokehityksen kanssa kuitenkin lisäävät kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja. Bkt:n arvioidaan kasvavan 0,7 prosenttia vuonna 2024.

Julkisen talouden näkymä on ollut synkkä jo pitkään eikä valoa tahdo näkyä nytkään. Väestön ikääntyminen jarruttaa talouden tulonmuodostusta ja kasvattaa palvelutarpeita. Samalla palveluiden yksikkökustannukset kasvavat. Talouden rakennemuutos nakertaa verotusta. Julkisen velan korkoihin uppoaa väistämättä enemmän rahaa, kun valtio, hyvinvointialueet ja kunnat pysyvät alijäämäisinä ja velka kasvaa. Lisäksi ongelmat uhkaavat kasautua enenevästi valtiontalouteen. Kun arviot hyvinvointialueiden alijäämästä vuonna 2023 ovat heikentyneet ja valmistuneet verotiedot ovat tarkentaneet sote-uudistuksen siirtolaskelmia, hyvinvointialueet ja kunnat vaativat valtiolta lisää rahaa toimintamenojensa katteeksi. Hallituksen ohjelmassaan sopimat säästöt ja työhön kannustavat uudistukset pienentävät julkisen talouden alijäämää, mutta talouden rakennemuutos vie aikaa. Teknologinen murros, energiasiirtymä ja näihin kytkeytyvä talouden uusteollistuminen luovat konkreettisia mahdollisuuksia, mutta ne tuskin riittävät oikaisemaan rakenteellista epätasapainoa julkisen talouden rahoituksessa yhden vaalikauden aikana.

Maailmantaloudessa on viime vuosina nähty suuria kriisejä ja niihin on vastattu poikkeuksellisilla politiikkatoimilla. Talous ei ole vielä sopeutunut näihin kaikkiin muutoksiin ja lopullisiin vaikutuksiin liittyy paljon epävarmuutta. Lisäksi geopolitiikkaan ja ympäristöön liittyvät negatiiviset riskit voivat toteutuessaan lisätä epävarmuutta ja talouden häiriöitä. Epävarmuutta liittyy myös kuluttajien käyttäytymiseen. Korkeiden ennustettua nopeampi lasku vauhdittaisi kulutusta ennustettua enemmän ja nopeuttaisi asuntomarkkinoiden toipumista. Jos kuluttajat taas vähentävät kulutustaan ennakoitua enemmän, on tuotannon lasku ennustettua syvämpi ja pidempi. Työvoimapulalla puolestaan voi olla arvaamattomia vaikutuksia niin kuntahallinnolle kuin hyvinvointialueillekin. Lisäksi hyvinvointialueiden säästötoimiin liittyy epävarmuutta.

	2021	2022	2023**	2024**	2025**	2026**
Bruttokansantuote, mrd. euroa	251	269	282	289	301	313
Palvelut, määrän muutos, %	4,3	3,2	0,9	0,7	1,5	0,9
Koko teollisuus, määrän muutos, %	2,0	-1,3	0,2	1,8	2,8	1,9
Työn tuottavuus, muutos, %	1,4	0,0	0,0	1,7	1,3	0,7
Työlliset, muutos, %	2,4	2,5	0,1	-0,2	0,8	0,9
Työllisyysaste (15–64-vuotiaat), %	72,3	73,8	73,6	73,5	74,1	74,8
Työllisyysaste (20–64-vuotiaat), %	76,6	78,1	77,9	77,9	78,7	79,5
Työttömyysaste, %	7,7	6,8	7,2	7,5	7,1	6,6
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	2,2	7,1	6,3	2,0	1,4	1,7
Ansiotasoindeksi, muutos, %	2,4	2,4	4,2	3,5	3,3	3,1
Vaihtotase, mrd. euroa	1,0	-6,8	-2,2	-2,3	-2,7	-2,8
Vaihtotase, suhteessa BKT:hen, %	0,4	-2,5	-0,8	-0,8	-0,9	-0,9
Lyhyet korot (euribor 3 kk), %	-0,5	0,3	3,4	3,4	2,4	2,1
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v), %	-0,1	1,7	3,1	3,2	3,1	3,1
Julkisyhteisöjen menot, suhteessa BKT:hen, %	55,7	53,3	54,5	54,9	54,7	53,9
Veroaste, suhteessa BKT:hen, %	43,1	42,9	41,5	40,5	40,5	40,3
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä, suhteessa BKT:hen, %	-2,8	-0,8	-2,5	-3,5	-3,4	-3,0
Valtion rahoitusjäämä, suhteessa BKT:hen, %	-3,3	-1,6	-3,2	-3,7	-4,2	-3,8
Julkisyhteisöjen bruttovelka, suhteessa BKT:hen, %	72,5	73,3	75,5	79,1	81,4	83,3
Valtionvelka, suhteessa BKT:hen, %	51,3	52,7	55,4	58,5	60,6	62,2

(Valtionvarainministeriön (VM) Taloudellinen katsaus Talvi 2023 – julkaisu, 19.12.2023)

#### 1.2.4 Kuntien taloudellinen tilanne

Kuntapolitiikan tulevaisuustyön loppuraportissa (VM 4.2.2022) todetaan, että kuntien tehtävät tulevaisuudessa keskittyvät eteenkin osaamisen, kulttuurin ja elinvoiman edistämiseen sekä elinympäristön, demokratian ja paikallisuuden kehittämiseen. Vaikka kuntien eriytymiskehitystä on perusteltua yrittää hallita, eriytymistä tapahtuu väestörakenteen kehityksen ja muuttoliikkeen seurauksena jatkossakin. Erilaiset kunnat tarvitsevatkin osin erilaisia ratkaisuja toimintaedellytystensä turvaamiseksi. Kaupunkien merkitys kasvuedellytysten luojana ja kestävyysaasteiden ratkaisijoina on suuri, ja sitä tulisi vahvistaa. Väestöään menettävät kunnat voivat puolestaan löytää älykkään sopeutumisen ajattelusta keinoja uudistua. Kaikkien kuntien on panostettava kestäväen tulevaisuuden johtamiseen ja kuntapolitiikassa olisi myös voimakkaammin huomioitava pitkän aikavälin vaikutukset ja ylisukupolvisuusnäkökulmat.

Kuntatalouden vuoden 2023 ennakkollinen tilinpäätösanalyysi näyttää Kuntaliiton tiedotteen mukaan (6.2.2024), että kuntien ja kuntayhtymien tunnusluvut ovat vahvoja. Kuntatalous saavutti viiden vuoden tauon jälkeen tasapainon, kun investoinnit huomioiva rahoitusjäämä nousi 200 miljoonan euron ylijäämään. Myös tilikauden tulos nousi poikkeuksellisen vahvalle tasolle: 1,8 miljardiin



euroon. Kuntien vahva tilikauden tulos ohjautuu nopeasti kasvaneiden investointien rahoittamiseen. Kunnat käyttivät ylijäämäänsä myös lainakannan vähentämiseen alustavan arvion mukaan yhteensä 300 miljoonalla eurolla. Kuntien lainakanta on pienentynyt jo toista vuotta peräkkäin. Valitettavasti kuntatalouden vahvat tunnusluvut saavutettiin sote-uudistukseen liittyneiden kertaluonteisten poikkeuserien avulla. Ilman niitä kuntien ja kuntayhtymien talous olisi ollut viime vuonna 1,9 miljardia euroa heikompi. Poikkeuserien taustalla vaikuttivat muun muassa vuodelta 2022 vuodelle 2023 siirtyneet 1,4 miljardin euron suuruisiksi arvioidut verotilitykset eli niin sanottu sote-uudistuksen verohäntä.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023 tpa
<b>Vuosikate:</b>						
Mrd. euroa	2,07	1,75	4,07	3,76	3,45	4,21
Asukasta kohti, €	376	318	740	681	623	762
Vuosikate %:a poistoista	94	76	170	157	141	168
Vuosikate %:a investoinneista <sup>1)</sup>	64	53	119	113	102	112
<b>Tilikauden tulos, mrd. € <sup>2)</sup></b>	<b>-0,11</b>	<b>-0,16</b>	<b>1,76</b>	<b>1,49</b>	<b>1,17</b>	<b>1,83</b>
<b>Toim. ja invest. rahavirta, mrd. € <sup>2)</sup></b>	<b>-1,04</b>	<b>-1,43</b>	<b>0,38</b>	<b>0,27</b>	<b>0,64</b>	<b>0,20</b>
<b>Lainakanta:</b>						
Mrd. euroa	16,73	18,40	19,01	19,10	18,76	18,39
Vuosimuutos, %	3,5	10,0	3,0	0,4	-2,3	-1,6
Asukasta kohti, €	3 048	3 349	3 458	3 465	3 371	3 320
<b>Kuntien lkm (ko. vuoden kuntajaolla):</b>						
Kuntien lukumäärä yhteensä	295	295	294	293	293	293
Vuosikate negatiivinen	43	65	2	9	16	13
Tilikauden tulos negatiivinen <sup>3)</sup>	200	223	27	61	93	49

1) %:a poistonalaisten investointien omahankintamenoista = Investointimenot – Maa- ja vesialueiden hankinta – Osakkeiden ja osuuksien hankinta – Rahoitusosuudet investointeihin.

2) Vuosi 2010 sisältää HSY:n perustamisesta johtuvia satunnaisia tuloja noin 0,95 mrd. €. Vuosi 2014 sisältää liikelaitosten yhtiöittämisistä johtuvia satunnaisia tuloja noin 1,7 mrd. €

3) Mukana 13 imputoitua kuntaa.

Kuntien talouden näkymissä ja investointitarpeissa näkyy kuntakentän erilaisuus. Kuntien on pärjättävä entistä voimakkaammin omilla verotuloillaan, mikä on haaste erityisesti pienille ja ikääntyville kunnille. Valtionosuusjärjestelmän kautta valtio osallistuu lakisääteisten kunnallisten peruspalvelujen rahoitukseen ja näiden osuus kuntien tulorahoituksessa on myös merkittävä. Vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimi siirtyivät kunnilta hyvinvointialueiden järjestettäväksi. Uudistuksen rahoittamiseksi kunnilta siirretään yhtä paljon tuloja kuin siirtyvät palvelut maksoivat ennen uudistusta. Kuntien valtionosuuksista leikattiin uudistuksen rahoittamiseksi kaksi kolmasosaa, mutta yksittäisen kunnan leikkausosuus vaihtelee. Valtionosuusjärjestelmään lisättiin toistaiseksi pysyvänä sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuvan muutosrajoitin ja kunnan talouden tasapainotilan muutoksia rajoittava järjestelmämuutoksen tasaus. Nämä erät lasketaan osana peruspalvelujen valtionosuutta. Koko maan tasolla vaikutus kuntiin on kustannusneutraali, mutta yksittäisellä kunnalla nämä sote-erät voivat olla tärkeimmässä roolissa valtionosuuksien tason kannalta. Koska sote-uudistuksessa linjattiin, että kunnista siirtyvät kustannukset rahoitetaan kunnista siirtyvillä tuloilla, eikä valtio osallistu kustannuksiin, kuntien rahoitusjärjestelmästä tuli jakojäännös, joka ei perustu kuntien nykyisiin, vaan poistuneisiin tehtäviin. Hallitus on kuitenkin päättänyt käynnistää kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistuksen. Tarkoituksena on, että päivitetty järjestelmä olisi voimassa vuoden 2026 alusta alkaen ja tarjoaisi kunnille selkeän ja nykyiseen

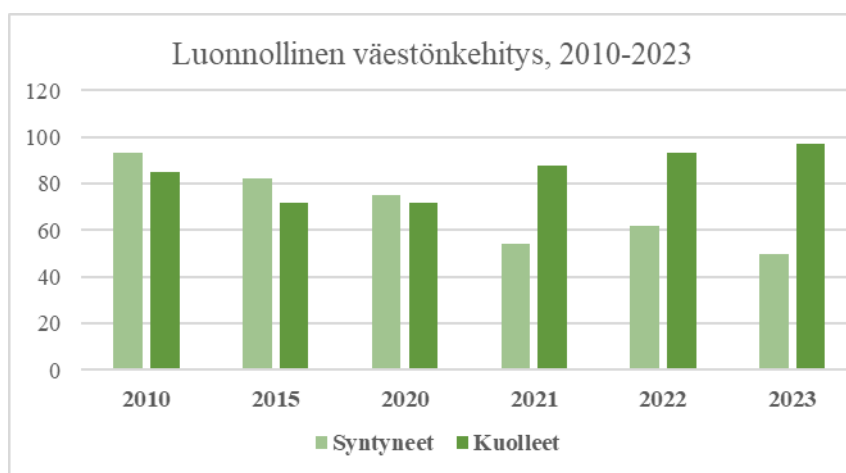
toimintaympäristöön vaikuttavuudeltaan sopivan rahoitusmallin peruspalveluiden kustannusten kattamiseen.

## 1.2.5 Yleinen kehitys Haapavedellä

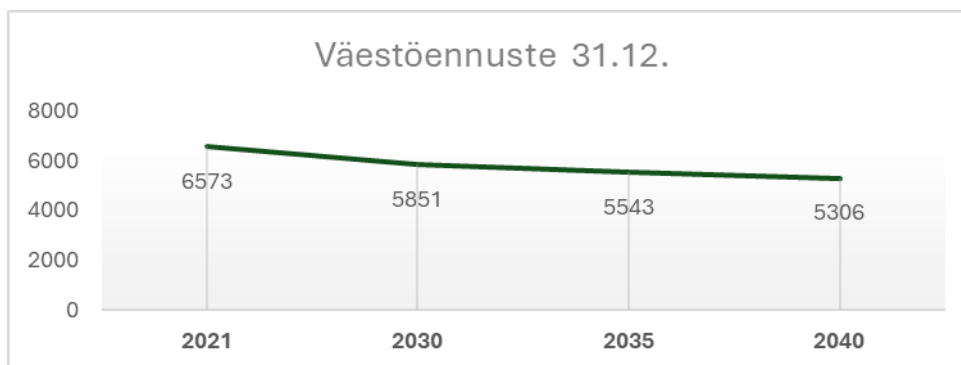
### Väestö

Haapaveden asukasluku on laskenut tasaisesti aina vuodesta 1990 lähtien. Vuoden 2023 lopussa Haapaveden asukasluku oli 6 475 (Tilastokeskus 25.1.2024).

Haapavesi	1990	2000	2010	2020	2021	2022	2023
<b>Väestö 31.12.</b>	<b>8 190</b>	<b>7 983</b>	<b>7 418</b>	<b>6 667</b>	<b>6 613</b>	<b>6 591</b>	<b>6 475</b>
Alle 15-vuotiaiden osuus, %	25,9	23,2	20,7	20,1	19,5	19,1	18,7
15-64-vuotiaiden osuus, %	62,2	62,0	62,0	55,7	55,5	55,6	55,5
65 vuotta täyttäneiden osuus, %	11,9	14,8	17,2	24,3	25,0	25,3	25,8

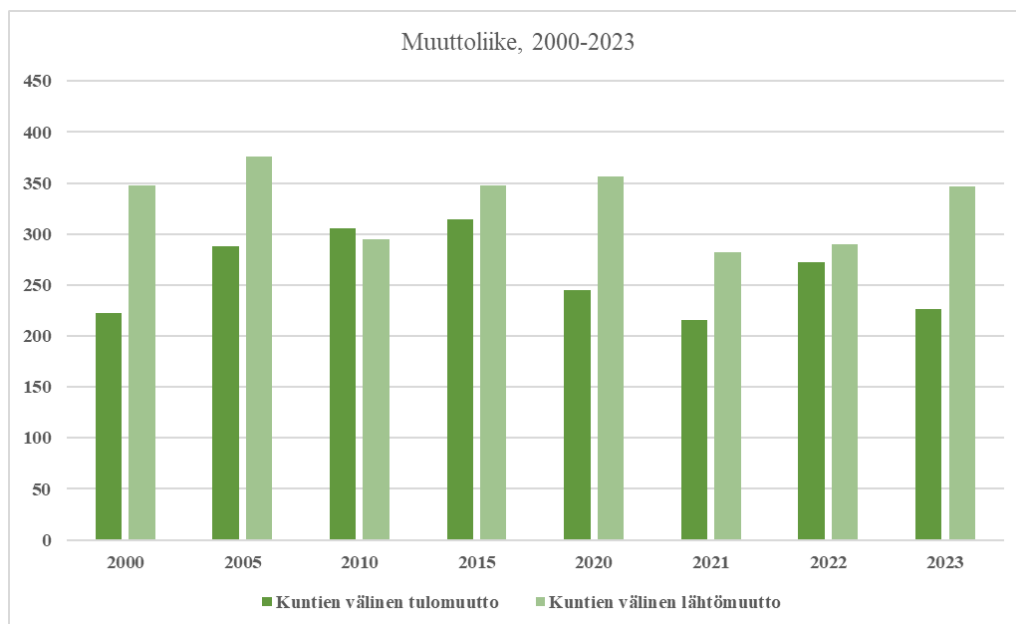


Tilastokeskuksen tulevaisuuden väestöennusteen (30.9.2021) mukaan vuoden 2025 mennessä asukasluku olisi laskenut 6 214 henkilöön ja vuoteen 2030 mennessä asukasluku olisi arvion mukaan enää 5 851. Yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä kasvaa trendin mukaisesti koko ajan eikä syntyvyys lisääny samassa suhteessa. Väestön kehitysnäkymät vaikuttavat oleellisesti kunnan peruspalveluiden kysyntään ja palvelurakenteeseen tulevaisuudessa.



Tilastokeskuksen mukaan Haapavedellä kuntien sisäinen muuttoliike on pääasiassa ollut negatiivista, kun Haapavedeltä on muuttanut enemmän väestöä pois kuin on ollut tulomuuttoa.

Esimerkiksi vuonna 2022 nettomuutto oli -121 henkeä, kun vuonna 2022 se oli vielä selvästi vähemmän, -18 henkilöä.



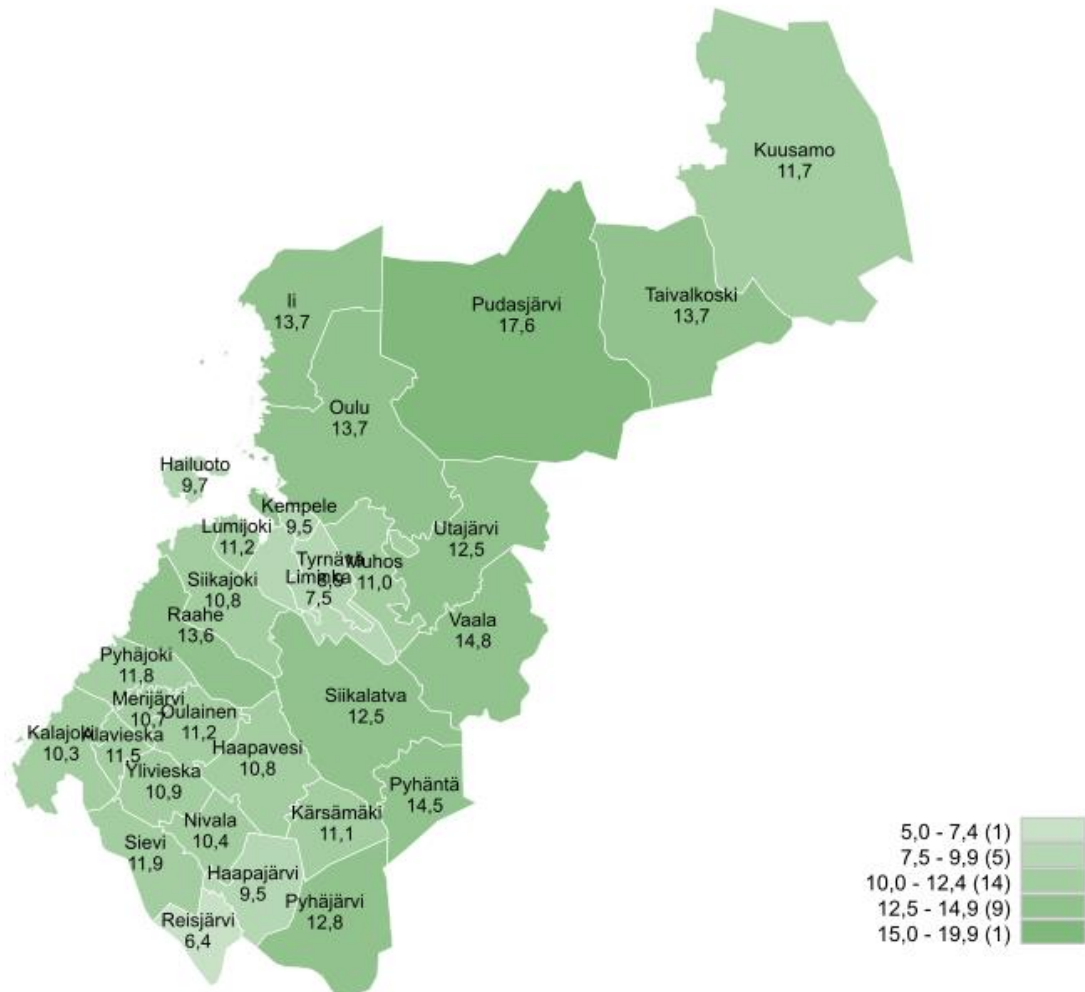
## Työllisyys

Yleisen heikon talouskehityksen ja tuotannon laskun myötä työvoiman kysyntä vähenee ja työllisten määrä kääntyy laskuun. Yritykset vastaavat heikkoon työvoiman kysyntään kuitenkin pääosin lomautuksin sekä muihin työvoimajoustoihin turvautumalla mieluummin kuin irtisanomisin. Työtuntien määrän arvioidaankin supistuvan enemmän kuin työllisyyden. Erityisesti rakentamisen supistuminen lisää työttömyyttä.

Hyvinvointi syntyy työstä. Nykyisessä hallitusohjelmassa on asetettu tavoitteeksi, että työllisyys- ja kasvutoimilla tavoitellaan 100 000 uutta työllistä. Pidemmällä aikavälillä tavoitteena on nostaa työllisyysaste 80 prosenttiin. (VM julkaisu 2024:3) Työllisyysaste lasketaan 20–64-vuotiaiden työllisten prosentiosuutena saman ikäisestä väestöstä. Tilastokeskuksen vuoden 2023 työvoimatutkimuksen (25.1.2024) mukaan 15–74-vuotiaita työllisiä oli keskimäärin 2 628 000 ja työttömiä 204 000. Työllisiä oli 8 000 enemmän ja työttömiä 14 000 enemmän kuin edellisellä vuonna. 20–64-vuotiaiden työllisyysaste oli 77,9 % vuonna 2023. Työllisyysaste laski 0,2 prosenttiyksikköä vuodesta 2022.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen joulukuun 2023 työllisyyskatsauksen mukaan Pohjois-Pohjanmaalla oli joulukuun lopussa 24 000 työtöntä työnhakijaa. Työttömien työnhakijoiden määrä oli 3 400 (+16 %) työtöntä enemmän kuin vuosi sitten. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (työttömyysaste) oli Pohjois-Pohjanmaan alueella 12,6 % ja koko maassa 11,2 %. Haapaveden työttömyysaste oli joulukuun 2023 lopulla 10,8 % kun se vastaavana aikana edellisvuonna oli 8,1 %. Vuoden 2023 lopussa työttömiä työnhakijoita oli Haapavedellä yhteensä 297, kun vuoden 2022 lopussa heitä oli 221 henkilöä.

## Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain



Työnvälitystilasto / Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

### 1.2.6 Olennaisimmat muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Kaupunki on vuoden 2023 aikana siirtynyt uuteen organisaatorakenteeseen, kun sote- ja pelastustoimen tehtävien järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialueille ja samassa yhteydessä kaupungin ruoka- ja puhdistuspalvelut yhtiöitettiin PPE-Köökki Oy:lle. Haapaveden lomituspalveluiden paikallisyksikkö siirtyi myös Toholammille. Näin ollen Haapaveden kaupungin tulot että menot pienenevät merkittävästi toimintakatteen pienentyessä yli puolella. Toimintakatteen lisäksi tuloslaskelmaosion valtionosuudet ja verokertymä pienenevät merkittävästi sote-uudistuksen myötä niitä vastaavan rahoituksen siirtyessä valtiolle.

Kunta-alan palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kaupungin kustannuskehitykselle, sillä henkilöstökulut muodostavat sen suurimman kuluerän. Uusi kunta-alan palkkaratkaisu on soviteltu kesällä 2022 sopimuskaudelle 1.5.2022–30.4.2025. Kolmen vuoden sopimuskaudella työvoimakustannukset nousevat keskimäärin 8,79 prosenttia.

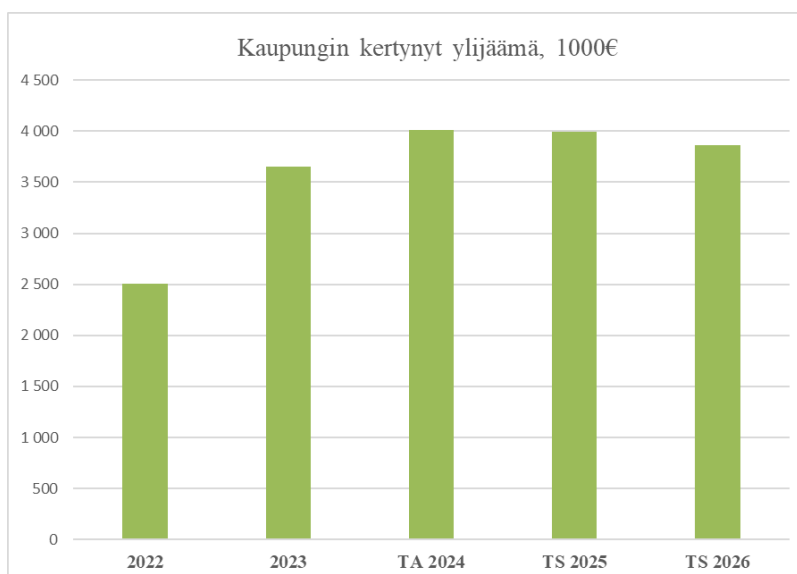
Terveessä kuntataloudessa vuosikatteen tulisi riittää kattamaan ainakin suunnitelman mukaiset poistot. Kaupungin tilikauden tulos oli vuoden 2023 osalta 1,452 miljoonaa euroa ylijäämäinen, kun vuosikate oli 2,931 miljoonaa euroa ja suunnitelmanmukaiset poistot 1,479 miljoonaa euroa.

Toimintatuottojen sisältö on muuttunut vertailuvuoteen nähden, kun vuokratuotot ovat vuonna 2023 noin 40 % kaupungin kokonaistuotoista. Sote-kiinteistöjen vuokratuotto on oleellinen osa kaupungin tulosta myös tulevaisuudessa ja hyvinvointialueen kanssa aloitetaan uudet sopimusneuvottelut sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen käytössä olevien toimitilojen hallinnasta vuoden 2024 aikana. Tilikauden toimintakuluihin kohdistuu aikaisemman organisaation mukaisia perusturvan ja lomatoimen kertaluonteisia menoja noin 0,25 M€ edestä. Inflaatio on nähtävissä nousseina kuluina, vaikkakin hintojen nousuvauhti on hidastunut tilikauden loppua kohden. Verotulot ovat budjetin mukaiset ja hyvällä tasolla, yhteensä 13,56 M€, vaikka työttömyysaste on heikentynyt 2,7 prosenttiyksiköllä vuoden aikana. Alkuvuoden verotilityksissä näkyy vielä vuoden 2022 perusteisia veromaksuja nostaan selvästi toteumaa. Tilikauden 2023 aikana myös tuulivoimaan liittyviä verotuloja on alkanut kertyä ja niiden toteutunut yhteismäärä oli 0,31 M€. Valtionosuudet ovat olleet noin 0,2 miljoonaa euroa talousarviota suuremmat, yhteensä 10,44 M€.

Kaupungin omavaraisuusaste parani edellisen vuoden 25,5 %:sta 28,6 %:iin oman pääoman vahvistuessa ja lyhytaikaisten velkojen pienentyessä. Lainanhoitokykyä kuvaava tunnusluku, suhteellinen velkaantuneisuus nousi vertailuvuoden 74,0 %:sta 154,6 %:iin käyttötulojen pienentyessä suhteessa vieraaseen pääomaan. Lainakanta pysyi ennallaan ja oli 31.12.2023 yhteensä 42,655 miljoonaa euroa. Investointien osalta merkittäviä uusia hankkeita ei ole aloitettu vuonna 2023. Investoinnit ovat koostuneet pääasiassa kaupungin yleisinfran ylläpitoon liittyviin katu- ja valokuiturakentamisen, ja kiinteistöjen remontoimien projekteihin.

### Tilinpäätöksen vaikutus kuluvan vuoden talousarvioon

Vuoden 2023 talousarvion sekä lisätalousarvion mukaan tilikauden tulokseksi arvioitiin noin 1,35 miljoonaa euroa ja toteuma oli 1,45 M€. Taseen kertynyt ylijäämä nousi vertailuvuoden 2,50 miljoonasta eurosta 3,65 miljoonaan euroon, kun oman pääoman muutoksiin kirjattiin sote- ja lomatoimen alijäämää 0,3 miljoonan euron verran. Haapaveden kaupungin strategian mukaisesti kaupungin taloutta hoidetaan pitkäjänteisesti siten, että Haapavesi ei ajaudu kriisikunnaksi. Kaupungin taloudellinen asema vuoden 2024 talousarvion perusteella on kohtalainen, arviolta 0,4 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Ottaen huomioon tilikauden 2023 toteutunut tulos sekä vuosien 2024–2026 talousarvioennusteet, kaupungin taseen ylijäämä pysyisi noin 3,5 miljoonassa eurossa. Kuluvan vuoden talousarviota tarkastellaan tarvittaessa lisätalousarvioprosessilla, mikäli nähdään että toiminnassa ja siten taloudessa on oleellisia muutoksia aikaisempiin arvioihin verrattuna.





### **Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä**

Vuosi 2024 mennään vielä edellisen vuoden toimintaperiaatteiden mukaan, mutta samalla valmistaudutaan vuoden 2025 TE-palveluiden siirtoon kuntien vastuulle. Uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Kun työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut sekä elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla, toivotaan palveluiden tukevan nopeamman työllistymisen tavoitetta. Kunnilla on hyvät lähtökohdat tarjota asiakkaille kohdennettuja ja paikallisten työmarkkinoiden tarpeisiin sopivia palveluja.

Myös kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen on käynnistynyt. Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantulon sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Uusi rahoitusjärjestelmä tulee voimaan 1.1.2026.

Suomen talouden taantumanäkymät lisäävät riskiä kaupungin yritysten kasvu- ja työllisyyskehityksen positiivisille näkymille. Kunta- ja hyvinvointialojen sopimusratkaisujen myötä vuonna 2024 on arvioitu kunta-alan palkkakustannusten nousuksi 2,99 prosenttia. Sote-kiinteistöjen vuokraedellytykset ja sopimusratkaisut tulevaisuudessa vaikuttavat oleellisesti kaupungin tulopohjan rakenteeseen, kun kolmen vuoden määräajan puitteissa eli 31.12.2025 mennessä konkretisoituu, mitä kiinteistöjä ja millä sopimushinnalla hyvinvointialue vuokraa. Vuokrasopimusten neuvottelut käydään vuoden 2024 aikana ja tilanne on haastava usean eteenkin pienen kunnan osalta, koska kaikki nykyiset tilat eivät kunnoltaan tai sijainniltaan välttämättä vastaa hyvinvointialueiden eivätkä myöskään kuntien tarpeita.

Nordfuel-biojalostamohankkeen sekä tuulivoimapuistojen edistäminen ovat keskeisiä teemoja edelleenkin Haapavedellä vuonna 2024. Nordfuel-hankeella on merkittävä työllisyyttä tukeva vaikutus, ja tuulivoimapuistojen tuomat kiinteistöverotulot tasapainottavat tulopohjaa.

Kaupungin talous tulisi olla kestävällä pohjalla siten, ettei alijäämää pääsisi kertymään ja vieraan pääoman kasvu käännetään nettolyhennyksiksi. Talousarvion 2024 ja suunnitelmavuosien 2025-2026 arvion perusteella kaupungin taloudellinen tilanne heikkenee valtionosuuksien pienentyessä eikä sote-kiinteistöjen vuokratuotoistakaan ole varmuutta. Näin ollen kaupungin talouden tulovirran ja menokurin onnistuminen ovat keskeisiä, jotta vuosikate riittää poistoihin sekä tulevaisuuden investointeihin. Myös konsernituloksen pysyminen ylijäämän puolella on jatkossa haastavaa, mikäli tytäryhtiöt eivät pysty tekemään positiivista tulosta. Verotuloja ja työllisyyttä lisäävät investoinnit ovat tulevaisuuden avaintekijöitä, ja toiminnan kriittinen tarkastelu sekä kehittäminen tulee olla jatkuvaa.

### **1.2.7 Kaupungin henkilöstö**

Haapaveden kaupungin maksamat palkkasummat ja kaupungin henkilöstömäärä ilmenevät alla olevasta taulukosta. Kaupungilla oli 31.12.2023 yhteensä 328 työntekijää (2022 734), mikä on 406 henkilöä vähemmän kuin vertailuvuonna 2022.

Haapaveden kaupungin maksamat palkat ja palkkiot (euroina) ilman henkilösivukuluja, sekä vuosimuutos-%:



2023	2022
13 099 423	26 508 795
-51 %	5 %

Haapaveden kaupungin henkilöstömäärä osastoittain:

Henkilöstön lukumäärä	2023	2022
Hallintopalvelut*	19	132
Sivistyspalvelut	291	269
Perusturvapalvelut	0	315
Tekninen	18	18
Yhteensä	328	734

\* Yleishallintoon kuuluvat hallintopalvelut, ympäristöpalvelut, it-palvelut, elinkeinotoimi ja työllisyyspalvelut.

Työsuhteen luonne:

Työsuhteen luonne	2023	2022
Määräaikainen	57	104
Oppisopimus	1	2
Tilapäinen viranhoitaja	4	1
Työllistetty	9	12
Toimeksiantosopimus	0	0
Työsuhteisen sijainen	3	35
Tuntiopettaja	4	4
Vakinainen	231	557
Viran väliaikainen hoitaja	19	19
Yhteensä	328	734

Henkilöstöraportti laaditaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä ja se hyväksytään kaupunginvaltuustossa kesäkuussa.

### Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Vuonna 2023 kaupunginvaltuuston päätöksistä tehtyihin valituksiin ei ole tullut ratkaisuja.

#### 1.2.8 Toiminnan riskit

Ukrainan sodalla on ollut merkittäviä vaikutuksia ympäri maailmaa, mikä on lisännyt epävarmuutta toimintaympäristössä myös Haapavedellä. Koronaepidemiolla ei ole enää vuonna 2023 ollut laajoja yhteiskunnallisia vaikutuksia, vaikkakin se on ajoittain lisännyt sekä yrityksiin että julkishallintoon ja näiden palveluksessa oleviin työntekijöihin sairastavuutta. Ukrainan sodan tuomat haasteet kunnissa liittyvät eteenkin talouteen ja sotaa pakenevien ukrainalaisten auttamiseen.

Kaupungin palvelutasoa pyritään pitämään hyvänä ja yllättävien tekijöiden johdosta tapahtuvaa toimintojen rajoittamista pyritään ehkäisemään. Vuoden 2023 alusta alkaen sote-palveluiden,



pelastustoimen sekä ruoka- ja puhdistuspalveluiden ja lomatoimen toimintaan liittyvät riskit siirtyvät kaupungilta pois. Tämä vaikuttaa oleellisesti myös kaupungin talouteen.

Rahoituksen riskienhallinnan vuoksi kaupungilla on luottoja sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisina. Kaupungin lainasalkun riskiä pienentävät koronvaihtosopimukset, joita on tehty pitkien kiinteäkorkoisten lainojen suojaustarkoituksessa. Taloudellisia riskejä ovat myös kaupungin sijoitusomaisuuden riskit. Kaupunginhallitus on 15.1.2018 §3 päättänyt, että ns. lyhyen rahoituksen osuus kaupungin lainakannasta voi olla korkeintaan 80 %. Kaupungin korkorakenne oli em. päätöksen mukainen, tilinpäätöshetkellä 21,52 %, kun vertailuvuonna 31.12.2022 se oli 25,95 %.

Tietojärjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat merkittäviä riskejä sekä kaupunkikonsernin johtamisen että palvelutuotannon laadun ylläpitämisen kannalta. Korona-aikana lisääntyneet etätyöt sekä kokousten etätyökäytännöt ovat lisänneet tietoliikenneyhteyksien merkitystä entisestään. Niiden toimivuus ja häiriöttömyys on varmistettava riittävillä toimenpiteillä ja resursseilla. Lisäksi kyberturvallisuusriskeihin tulisi pystyä varautumaan entistä enemmän tulevaisuudessa.

Haapaveden kaupunki vakuuttaa henkilöstönsä ja omaisuutensa vahinkojen ja toiminnan keskeytymisen varalta. Kaupunki kilpailutti vakuutuksensa syksyllä 2017, jonka perusteella OP-Pohjola on vastannut 1.4.2018 alkaen kaupungin asioiden vakuuttamisesta.

### **1.2.9 Ympäristötekijät**

Vuoden 2023 aikana kaupungissa toteutetuista toimenpiteistä ei ole aiheutunut merkittäviä ympäristövaikutuksia.

### **1.2.10 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä**

Haapaveden kaupungin sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta on järjestetty kaupungin ohjeiden ja sääntöjen mukaisesti. Haapaveden kaupungin sisäistä valvontaa ohjaa hallintosääntö, jota on päivitetty 13.12.2022. Hallintosäännön mukaan valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista kunnassa ja kuntakonsernissa. Kaupunginhallitus puolestaan vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sekä hyväksyy ohjeet ja valvoo toimeenpanoa tuloksellisuus huomioiden. Riskien tunnistamisen ja kuvaamisen tarkennuksia on syytä terävöittää tulevan vuoden aikana.

### **Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus**

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumisen seuranta esitetään toimintakertomuksessa ja talousarvion toteutumisvertailussa. Tuloksellisuus arvioidaan kaupungin strategian pohjalta ja hallintokunnat ovat määritelleet omille tuloksyksiköilleen tarkempia tavoitteita, joiden toteutumista tarkastuslautakunta on valvonut.

### **Riskienhallinnan järjestäminen**

Valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista kunnassa ja kuntakonsernissa. Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sekä hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat. Lautakunta ja johtokunta vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Kaupunginjohtaja,





toimialojen ja tulosalueiden johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja tulosalueellaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Näiden riskienhallintatoimenpiteiden tarkoituksena on tukea johtamista, edistää kaupungin päämäärien ja tavoitteiden toteutumista, parantaa päätöksenteon edellytyksiä sekä varmistaa toiminnan vaatimustenmukaisuus, häiriöttömyys ja jatkuvuus.

Kaupungin riskienhallinnassa keskeisin muutos oli vuonna 2018 keväällä vakuutusten kilpailutuksen tuloksena tapahtunut vakuutussalkun siirto Vakuutusyhtiö If:iltä OP Pohjola Oy:lle. Vastuuvakuutuksen osalta otettiin käyttöön laajennettu vastuuvakuutus, jonka kattavuus eri ammattiryhmissä oli aikaisempaan laajempi (KHall 11.3.2019 74§).

Kaupungin henkilöstö noudattaa tietoturvaohjeistusta.

### **Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta**

Omaisuuksien hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa ei ole toteutunut merkittäviä menetyksiä tai arvonalennuksia.

### **Sopimustoiminta**

Vuonna 2023 tiedonohjaussuunnitelmaa on ylläpidetty Dynasty tiedonohjausjärjestelmässä, jonka ansiosta Dynasty 10:ssä käsiteltävät asiakirjat saavat Kansallisarkiston tekemän SÄHKE2-suosituksen mukaiset metatiedot automaattisesti huomioiden tehtävien prosessien kulut. Tiedonohjaussuunnitelma ohjeistaa Dynasty10-järjestelmän lisäksi myös muissa järjestelmissä toteutettavien tehtävien prosesseja ja metatietoja. Tiedonohjaussuunnitelmaa päivitetään aina tarpeiden mukaisesti vastaamaan ajankohtaista asianhallintaa.

### **Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä**

Haapaveden kaupungissa sisäinen valvonta on järjestetty oman toiminnan ohella pääasiallisesti sääntöjen ja satunnaisten tarkastusten avulla. Kaupunginjohtaja toimii sisäisen valvonnan vastuuhenkilönä. Talousprosesseihin liittyviä asioita (mm. laskujen ja tositteiden tarkastajia ja hyväksyjä) ja muita valtuutuksia on päivitetty samassa yhteydessä, kun Monetran talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmät on otettu käyttöön vuoden 2017 aikana.

## 2. Tilikauden tuloksen muodostuminen

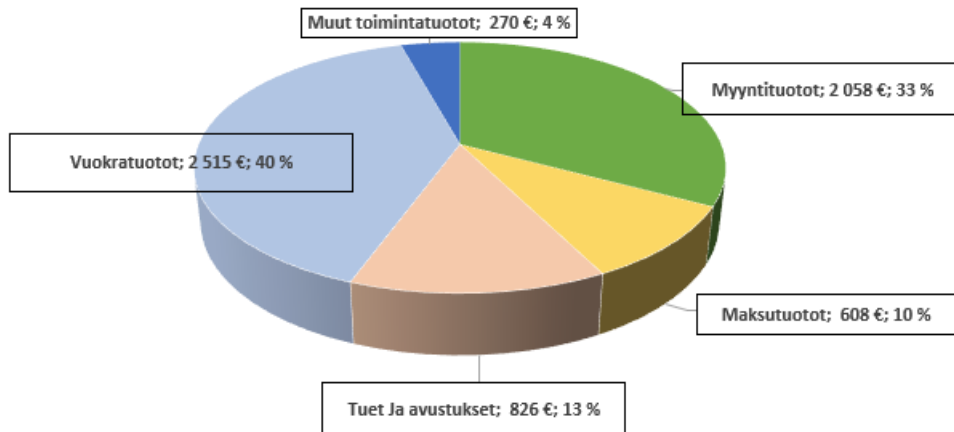
Tuloslaskelmaosion tehtävänä on osoittaa kunnan tulorahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Tuloslaskelmassa esitetään ulkoiset erät eli tuotoista ja kuluista on eliminoitu organisaation sisäiset vyörytettävät erät. Toimintakate on toimintakulujen ja tuottojen erotus ja osoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla, valtionosuuksilla sekä rahoitusosan elementeillä. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen tunnusluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien suunnitelmapoistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Kaupungin talousarvioon (TA+LTA 23) verrattuna toteumaprosentti toimintatuotoissa oli 106,0 %, toimintakuluissa 103,8 % ja siten toimintakatteessa toteuma oli 103,2 %. Verotulototeuma oli 100,5 % ja valtionosuuksissa 102,1 %. Toteutunut kaupungin tulos verrattuna talousarvioon (100 %) osoittaa, että toimintakuluissa, erityisesti henkilöstökuluissa ja asiakaspalveluiden ostoissa on kasvua talousarvioon nähden, kun taas valtionosuuksissa realisoituneet tulot ovat arvioitua enemmän. Viime vuoden parantuneen markkinasuhdanteen takia arvonalautustulot ovat nähtävillä sijoitussalkun arvossa ja kääntää rahoitustuoto- ja kulut yhteismäärältään positiiviseksi.

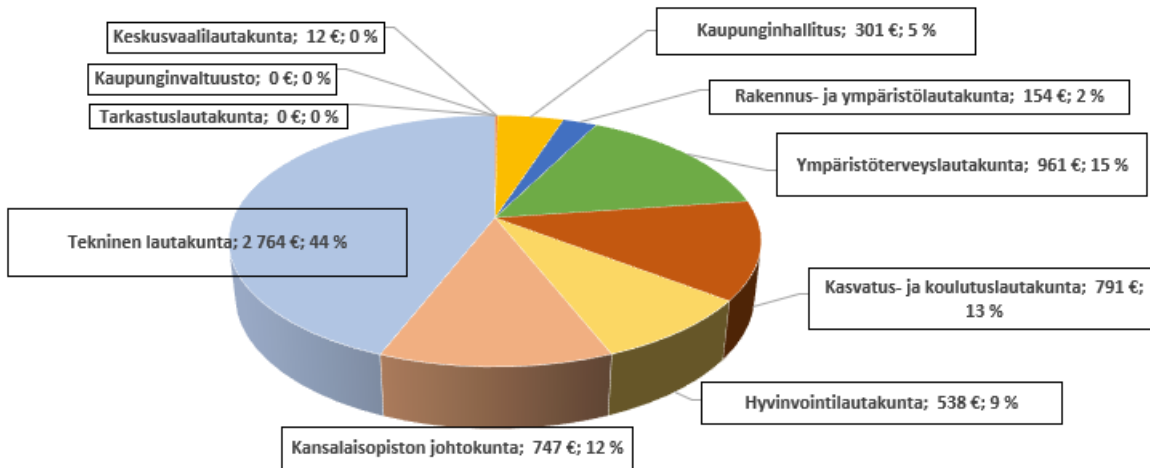
Kaupungin tuloslaskelma	TA 23	TA +LTA 23	TOT 23	Toteuma %
<b>Toimintatuotot</b>	<b>5 923 843 €</b>	<b>5 923 843 €</b>	<b>6 276 425 €</b>	<b>105,95 %</b>
Myyntituotot	2 088 408 €	2 088 408 €	2 057 518 €	98,52 %
Maksutuotot	664 580 €	664 580 €	608 237 €	91,52 %
Tuet ja avustukset	623 701 €	623 701 €	825 609 €	132,37 %
Muut toimintatuotot	2 547 154 €	2 547 154 €	2 785 060 €	109,34 %
<b>Toimintakulut</b>	<b>-26 076 508 €</b>	<b>-26 376 508 €</b>	<b>-27 378 220 €</b>	<b>103,80 %</b>
Henkilöstökulut	-15 387 010 €	-15 887 010 €	-16 298 002 €	102,59 %
Palvelujen ostot	-6 523 675 €	-6 623 675 €	-7 288 913 €	110,04 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 583 253 €	-2 283 253 €	-2 025 719 €	88,72 %
Avustukset	-874 708 €	-874 708 €	-825 425 €	94,37 %
Muut toimintakulut	-707 862 €	-707 862 €	-940 160 €	132,82 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-20 152 665 €</b>	<b>-20 452 665 €</b>	<b>-21 101 795 €</b>	<b>103,17 %</b>
Verotulot	13 488 096 €	13 488 096 €	13 558 049 €	100,52 %
Valtionosuudet	10 001 805 €	10 231 805 €	10 444 881 €	102,08 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-392 500 €	-392 500 €	29 647 €	-7,55 %
<b>Vuosikate</b>	<b>2 944 736 €</b>	<b>2 874 736 €</b>	<b>2 930 782 €</b>	<b>101,95 %</b>
Poistot ja arvonalentumiset	-1 522 160 €	-1 522 160 €	-1 479 105 €	97,17 %
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</b>	<b>1 422 576 €</b>	<b>1 352 576 €</b>	<b>1 451 677 €</b>	<b>107,33 %</b>

Toimintatuotot olivat yhteensä 6,276 miljoonaa euroa (M€). Toimintatuotoista vuokratuottoja oli 2,515 M€, jotka koostuvat pääasiassa Pohteen ja PPE-Köökki yhtiöiden vuokratuloista sekä muista vuokratuotoista. Muun muassa ympäristöterveyslautakunnan ja Jokihelmen opiston kuntaosuuslaskutuksista ja koulutuslautakunnan kotikuntakorvuuksista koostuvat myyntituotot olivat yhteensä 2,058 miljoonaa euroa. Saadut tuet ja avustukset toteutuivat 0,826 M€ ja toteumaa nostaa projektien avustustulot eteenkin kasvatus- ja koulutuslautakunnan hankkeiden osalta. Maksutuotot olivat 0,608 miljoonaa pitäen sisällään muun muassa rakennus- ja ympäristölautakunnan toteutuneet rakennuslupatulot 0,152 M€ sekä vapaan sivistystyön opetuksen lukukausimaksut 0,295 M€.

Ulkoiset toimintatuotot euroissa (1000 €) sekä niiden osuus (%) kaupungin kokonaistuloista:



Ulkoiset toimintatuotot lautakunnittain (1000 €):

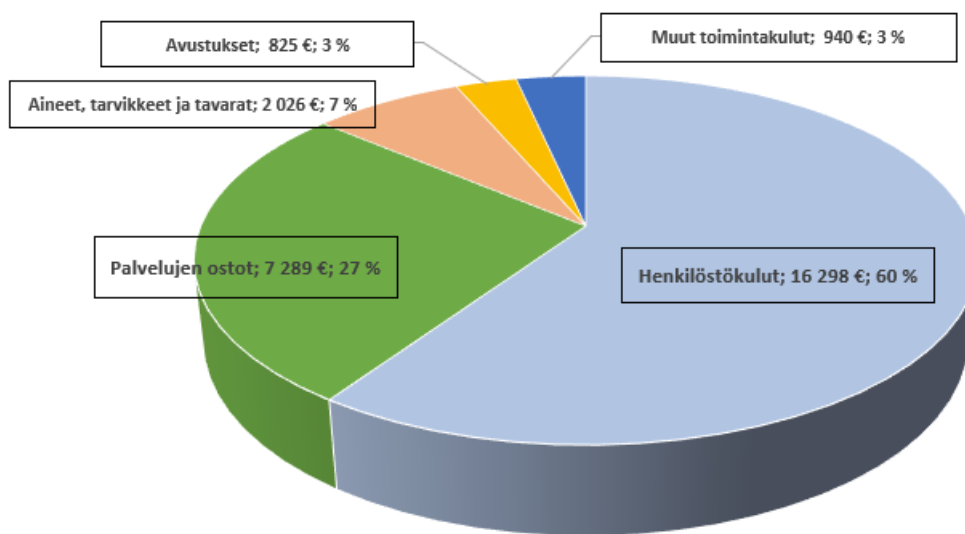


Organisaatiomuutoksen myötä toimintatuotot 6,3 M€ ovat vertailuvuoteen 2022 nähden noin 68 % vähemmän (1000 €). Muutokseen vaikuttaa oleellisesti vertailuvuotena sisältyneet perusturvan 10,9 M€ sekä lomatoimen 3,0 miljoonan euron tulot.

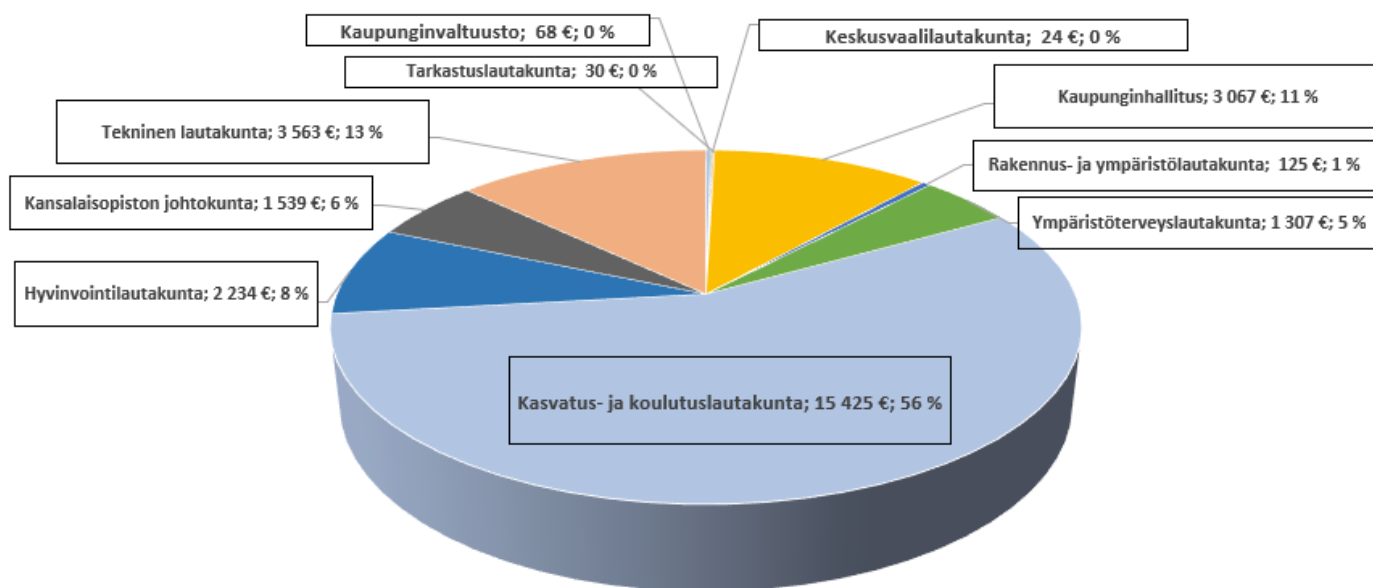


Toimintakulut olivat yhteensä 27,378 miljoonaa euroa, josta suurin osa, 60 % eli 16,30 M€, tulee henkilöstökuluista ja 27 % eli 7,29 M€ palveluiden ostokustannuksista. Henkilöstökulut ovat olleet suurelta osin tulosalueilla budjetin mukaisia, mutta muun muassa perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen arviota suuremmat toteutuneet henkilöstökulut ovat nostaneet toteumaprocentin koko kaupungin osalta 102,6 prosenttiin, eli ylitystä budjettiin nähden on 0,41 M€. Palveluiden ostokustannukset ovat toteutuneet 110 prosenttisesti ja ylitys on 0,67 M€ talousarvioon verrattuna. Palveluiden ostokustannuksista merkittävimmät kuluerät ovat pääasiassa PPE-Köökki yhtiön ruoka- ja puhdistuspalveluostoja, kotikuntakorvauksia sekä päivähoidon palvelusetelikuluja sisältäviä asiakaspalveluiden ostokustannuksia, yhteensä 2,88 M€, matkustus- ja kuljetuspalvelukustannukset 1,06 M€, puhtaanapitokustannukset 0,75 M€ (sis. aeraus, hiekoitus) ja yhteistoimintaosuudet 0,34 M€. Näiden lisäksi palveluiden ostokustannukset sisältävät muita pienempiä kulueriä esimerkiksi taloushallinnon ostopalvelumenoihin sekä alueiden- ja koneiden kunnossapidon kustannuksiin liittyen. Toteumaa nostaa muun muassa suuremmat toteutuneet ruoka- ja puhdistuspalvelumenot, matkustus- ja kuljetuskustannukset ja ulkoalueiden puhtaanapitokustannukset. Aineet, tarvikkeet ja tavarat olivat 2,03 miljoonaa euroa (tot 88,7 %) koostuen pääasiassa arviokustannukset alittavista lämmitys- sekä sähkökustannuksista sekä koulutuspuolen materiaalikuluista. Avustukset olivat 0,83 M€, josta noin puolet ovat kotitalouksille kohdistettuja avustuksia ja toinen puoli yhteisöille maksettuja avustuksia (mm. työmarkkinatuen kuntaosuus). Muihin toimintakuluihin sisältyvät vuokratulot olivat 0,88 M€ ja toteumaa nostaa muun muassa koulupuolelle vuokratut uudet it-laitteet.

Ulkoiset toimintakulut euroissa (1000 €) sekä niiden osuus (%) kaupungin kokonaiskuluista:



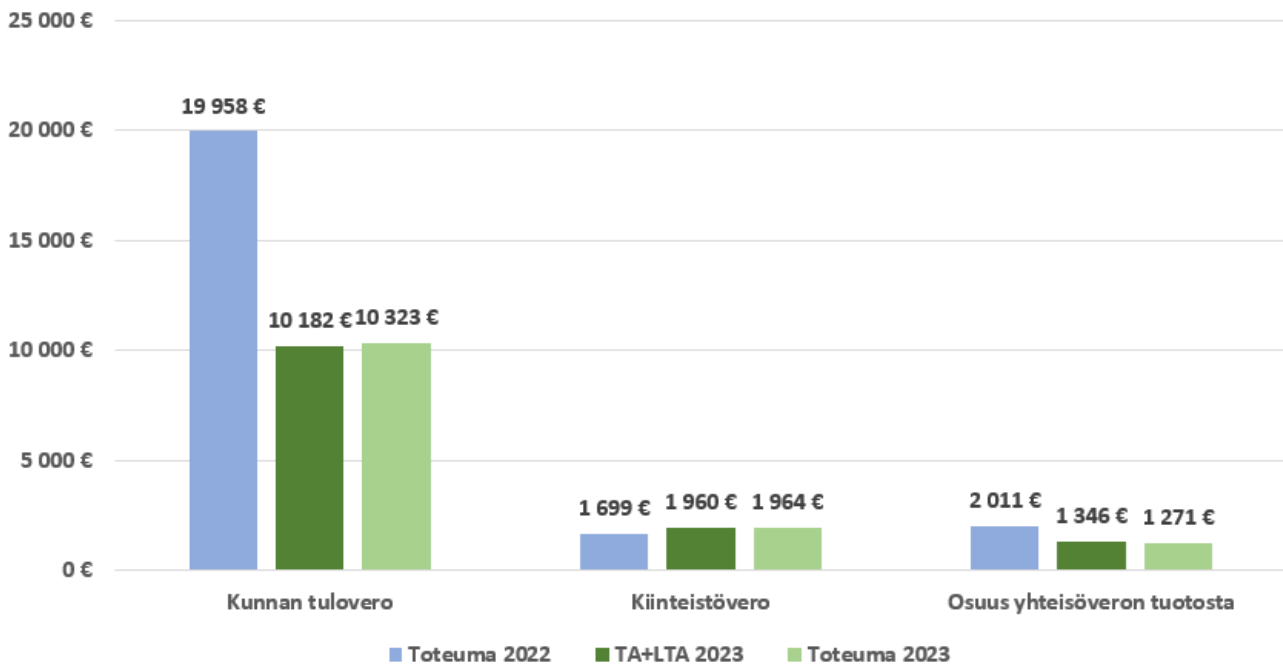
Ulkoiset toimintakulut lautakunnittain (1000 €):



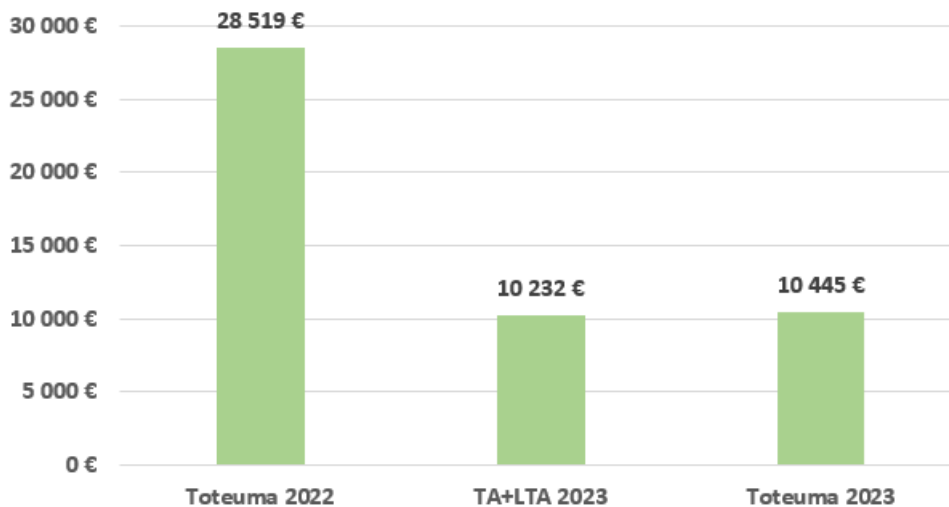
Organisaatiomuutoksen myötä ulkoiset toimintakulut 27,4 M€ ovat vertailuvuoteen 2022 nähden noin 61 % vähemmän johtuen muun muassa siitä, että vertailuvuosi sisälsi perusturvan ja pelastustoimen 39,3 M€, lomatoimen 2,7 M€ sekä ruoka- ja puhdistuspalveluiden 2,7 kustannukset.



Verotulot olivat yhteensä 13,6 M€ ja noin 43 % vähemmän kuin vertailuvuonna 2022 (1000 €).



Valtionosuudet olivat 10,4 M€ ja noin 64 % vähemmän kuin vertailuvuonna 2022 (1000 €).



Kaupungin tulokseen vaikuttaa myös sijoitusomaisuuden kehitys ja siinä tapahtuvat vaihtelut. Kirjanpitolautakunnan ohjeiden mukaan, jos rahoitusarvopapereiden todennäköinen käypä markkinahinta tilinpäätöspäivänä on niiden alkuperäistä hankintamenoa alempi, ne merkitään tämän määräisinä. Realisoitunut rahoitusarvopapereiden myynti ja osto kirjataan aina tuloksen kautta ja varovaisuuden periaatetta noudattaen tulokseen kirjataan myös realisoitumaton negatiivinen arvonmuodostus. Sijoitusomaisuuden arvo nousi vuoden 2023 aikana 0,43 miljoonalla eurolla pääasiassa realisoitumattomien arvostuspalautusten johdosta 8,27 miljoonaan euroon. Rahoitustuottojen- ja kulujen toteuma tilikauden osalta on yhteensä 0,03 M€.

Vuosikatteen muodostui 2,931 M€. Poistot olivat yhteensä 1,479 M€. Tilikauden ylijäämäksi kertyi 1,452 miljoonaa euroa.



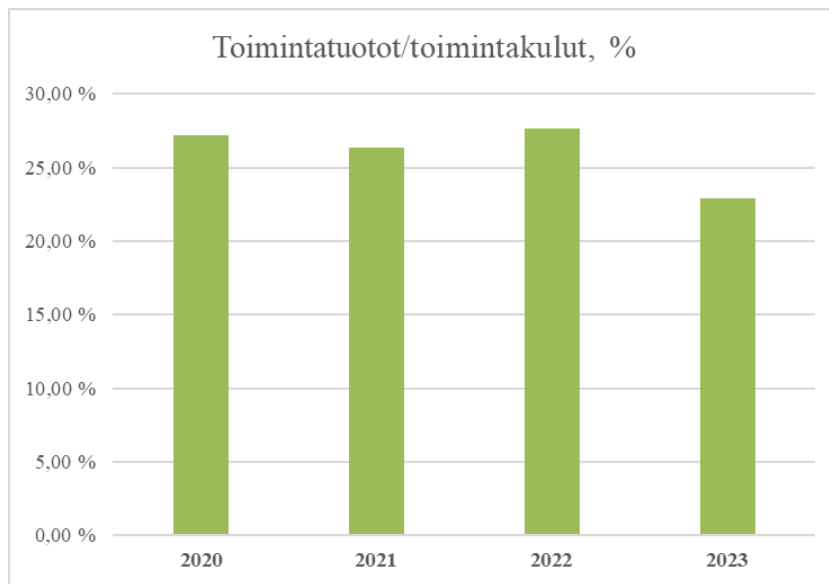
<b>TUOSLASKELMA</b>	<b>1.1.-31.12.2023</b>		<b>1.1.-31.12.2022</b>	
<b>Toimintatuotot</b>				
Myyntituotot	2 057 518		12 194 374	
Maksutuotot	608 237		4 000 014	
Tuet ja avustukset	825 609		1 948 725	
Muut toimintatuotot	2 785 060	6 276 425	1 230 461	19 373 575
<b>Toimintakulut</b>				
Henkilöstökulut	-16 298 002		-33 075 387	
Palkat ja palkkiot	-13 099 423		-26 508 795	
Henkilösivukulut	-3 198 579		-6 566 592	
Palvelujen ostot	-7 288 913		-28 895 846	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 025 719		-4 665 885	
Avustukset	-825 425		-2 102 117	
Muut toimintakulut	-940 160	-27 378 220	-1 382 158	-70 121 392
<b>Toimintakate</b>		<b>-21 101 795</b>		<b>-50 747 818</b>
Verotulot	13 558 049		23 668 100	
Valtionosuudet	10 444 881		28 519 222	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	164 670		154 187	
Muut rahoitustuotot	3 590 784		4 687 266	
Korkokulut	-955 797		-453 271	
Muut rahoituskulut	-2 770 011	29 647	-5 024 916	-636 735
<b>Vuosikate</b>		<b>2 930 782</b>		<b>802 769</b>
Poistot ja arvonalentumiset	0		0	
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 479 105		-1 456 351	
Kertaluonteiset poistot	0		0	
Arvonalentumiset	0	-1 479 105	0	-1 456 351
Satunnaiset erät	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0
<b>Tilikauden yli-/alijäämä</b>		<b>1 451 677</b>		<b>-653 582</b>

## TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/toimintakulut,%	22,92 %	27,63 %
Vuosikate/poistot,%	198,15 %	55,12 %
Vuosikate,€/asukas	453	122
Asukasmäärä	6 475	6 605

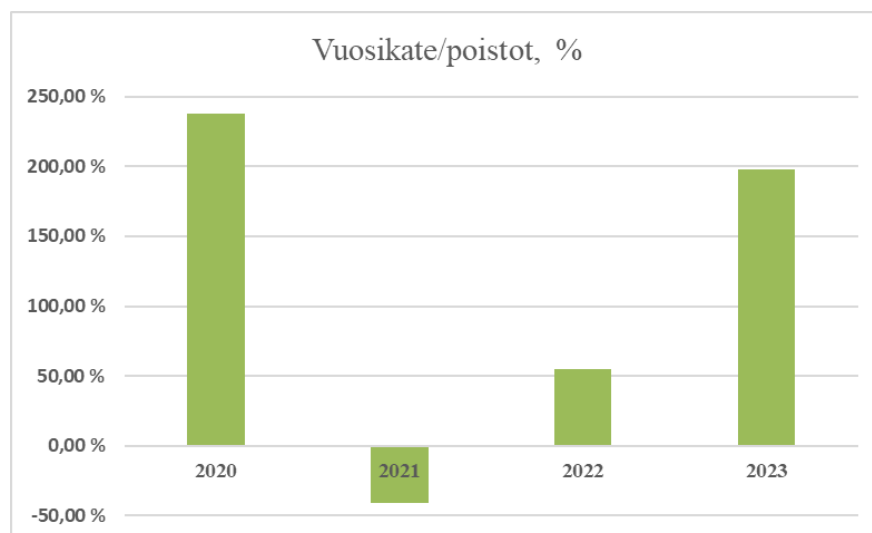
### Toimintatuotot/toimintakulut

Toimintatuotot/toimintakuluilla kuvataan maksurahoituksen, kuten myynti- ja maksutuottojen, osuutta toimintamenoista. Suhdeluku on vuoden 2023 osalta 22,92 %, vuonna 2022 se oli 27,63 %.



### Vuosikate/poistot (%)

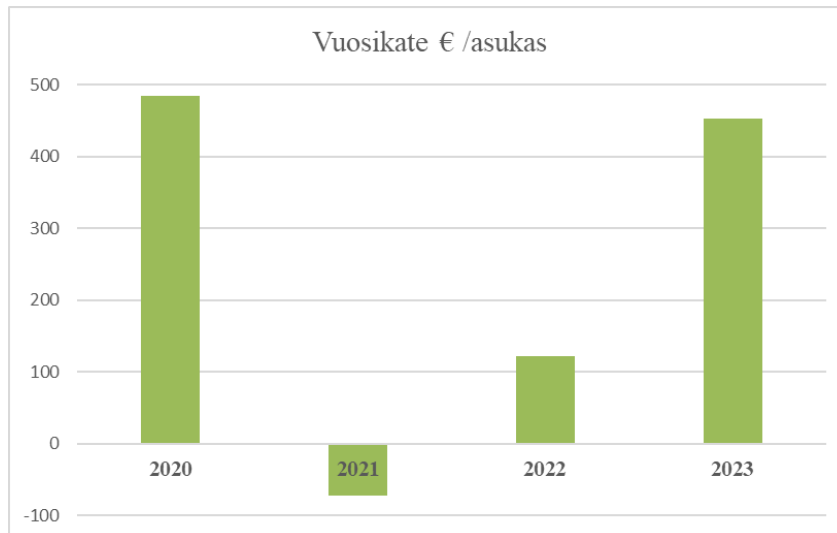
Vuosikate/poistot (%) tunnusluku kuvaa vuosikatteen riittävyyttä poistoihin. Tunnusluku tilikauden 2023 osalta on 198,15 %, kun vertailuvuonna se oli 55,12 %. Vuonna 2023 toiminnallinen rahoitus oli riittävää suhteessa poistoihin.





### Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden kertoo tilikauden tuloksesta ja sen kehittymisestä vuosien varrella suhteessa asukaslukuun. Vuosikate on tulorahoituksesta investointien, lainanlyhennysten ja muiden pitkävaikutteisten menojen kattamiseen jäävä osuus. Viime vuosina Haapaveden kaupungin vuosikate on vaihdellut paljon samalla kun asukasmäärä on laskenut. Vuonna 2023 tunnusluku oli 453 €/asukas ja vertailuvuonna 2022 122 €/asukas.





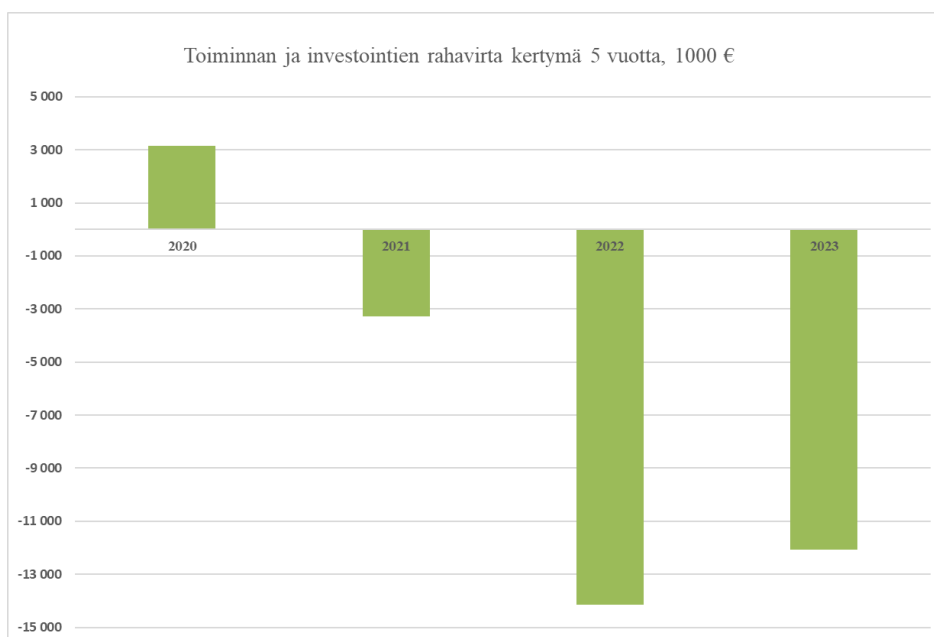
## 2.1 Toiminnan rahoitus ja tunnusluvut

<b>Rahoituslaskelma</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
<b>Toiminnan rahavirta</b>		
Vuosikate	2 930 782	802 769
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-26 250	99 706
<b>Investointien rahavirta</b>		
Investointimenot	-889 590	-4 489 020
Rahoitusosuudet investointeihin	45 156	191 202
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	26 250	328 301
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 086 348	-3 067 042
<b>Rahoituksen rahavirta</b>		
Antolainauksen muutokset	-22 717	122 312
Antolainasaamisten lisäys	-64 842	-20 000
Antolainasaamisten vähennykset	42 125	142 312
Lainakannan muutokset	63 385	3 148 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000	4 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 936 615	-2 352 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 000 000	1 500 000
Oman pääoman muutokset	-303 044	-133 227
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 666 650	142 367
Rahoituksen rahavirta	-2 929 027	3 279 452
<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>-842 679</b>	<b>212 410</b>
<b>Rahavarat 31.12.</b>	<b>8 631 499</b>	<b>9 474 179</b>
<b>Rahavarat 1.1.</b>	<b>9 474 179</b>	<b>9 261 769</b>
<b>TUNNUSLUVUT</b>		
Toiminnan ja investointien rahavirta kertymä 5 vuotta	-12 074 927	-14 133 078
Investointien tulorahoitus, %	347,07 %	18,68 %
Lainanhoitokate	0,62	0,22
Kassan riittävyys, pv	42	44
Asukasmäärä	6 475	6 605

## Investointien tunnusluvut

### Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

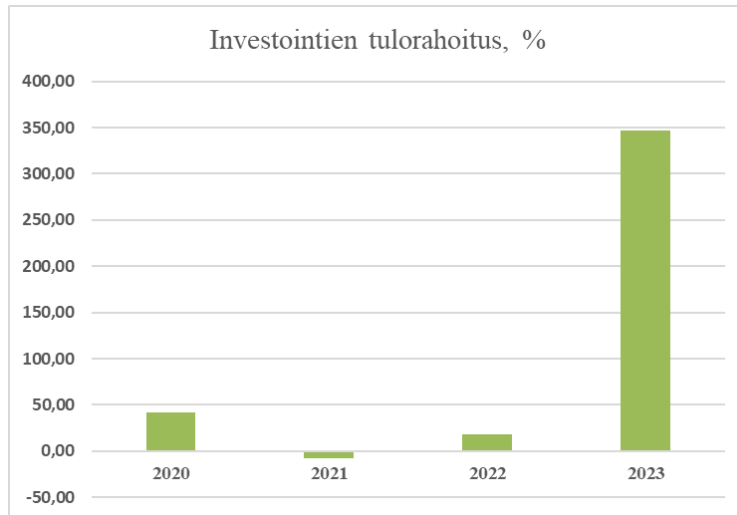
Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Tilinpäätösvoiton toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoiton on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Tunnusluku vuoden 2023 osalta oli -12,075 miljoonaa euroa kun vertailuvuonna se oli -14,133 M€. Tunnusluvun kehitystä selittää uuden koulun 15,5 M€ investointihanke.



### Investointien tulorahoitus, %

= 100 \* Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet. Vuonna 2023 investointien tulorahoitusprosentti oli 347,07 % ja vertailuvuonna 18,68 % vuosikatteen ollessa positiivinen.

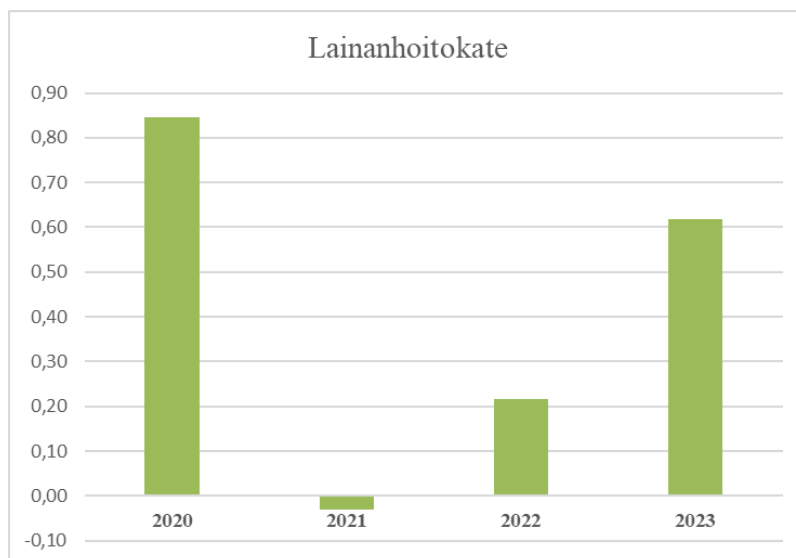


## Lainanhoito

### Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Haapaveden kaupungin osalta lainanhoitokate on heikko ja vuoden 2023 osalta 0,62.

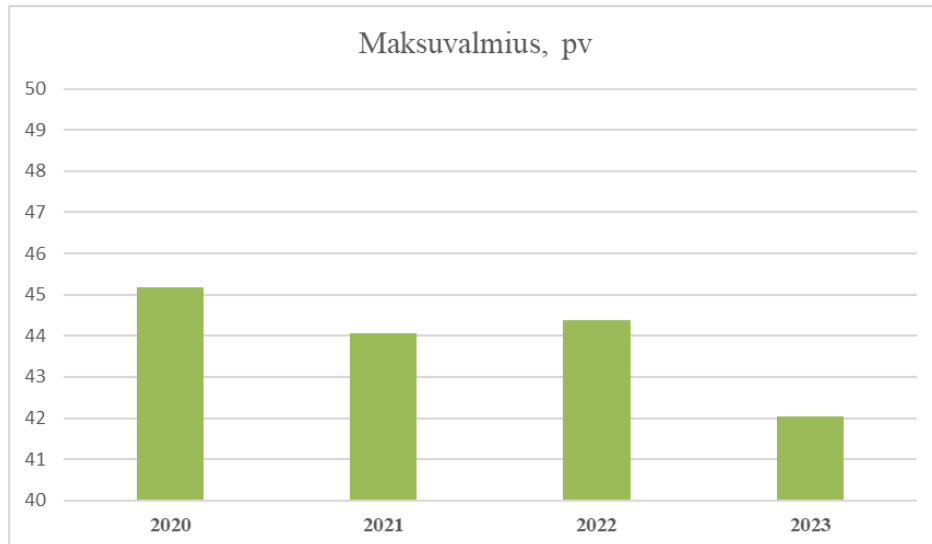


## Maksuvalmius

### Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahat ja pankkisaamiset sekä rahoitusarvopaperit. Maksuvalmius on ollut keskimäärin viimeisen neljän vuoden aikana 44 päivää.



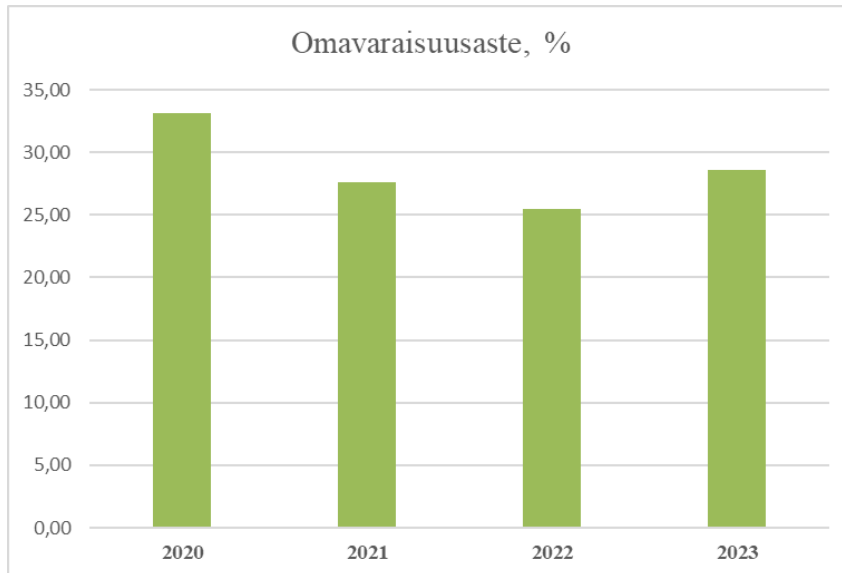
## 2.2 Tase ja sen tunnusluvut

TASE	31.12.2023	31.12.2022	VASTATTAVAA	31.12.2023	31.12.2022
<b>VASTAAVAA</b>					
<b>A PYSYVÄT VASTAAVAT</b>	<b>47 532 735</b>	<b>50 499 166</b>	<b>A OMA PÄÄOMA</b>	<b>18 880 322</b>	<b>18 251 240</b>
<b>I Aineettomat hyödykkeet</b>	<b>1 464 735</b>	<b>1 774 499</b>	I Peruspääoma	15 227 555	15 747 106
1. Aineettomat oikeudet	0	0	IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	2 201 090	3 157 716
2. Muut pitkävaikutteiset menot	1 458 593	1 624 378	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 451 677	-653 582
3. Tietokoneohjelmistot	6 143	150 121			
4. Ennakkomaksut	0	0	<b>B POISTOERO JA VARAUKSET</b>		
			<b>C PAKOLLISET VARAUKSET</b>	<b>153 419</b>	<b>153 419</b>
<b>II Aineelliset hyödykkeet</b>	<b>32 803 720</b>	<b>33 092 273</b>	<b>D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</b>	<b>235 981</b>	<b>243 872</b>
1. Maa- ja vesialueet	3 477 577	3 490 545	1. Valtion toimeksiannot	0	0
2. Rakennukset	25 808 816	26 364 132	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	235 981	243 872
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 107 593	1 119 556	3. Muut toimeksiantojen pääomat	0	0
4. Koneet ja kalusto	942 991	1 181 248			
5. Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	<b>E VIERAS PÄÄOMA</b>	<b>46 827 299</b>	<b>52 962 085</b>
6. Ennakkomaksut ja ja keskeneräiset hankinnat	466 744	936 792	<b>I Pitkäaikainen</b>	<b>33 631 487</b>	<b>31 785 626</b>
			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 475 179	31 540 000
<b>III Sijoitukset</b>	<b>13 264 280</b>	<b>15 632 395</b>	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
1. Osakkeet ja osuudet	13 204 541	15 572 656	4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0	7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	156 308	245 626
3. Muut lainasaamiset	0	0	<b>II Lyhytaikainen</b>	<b>13 195 812</b>	<b>21 176 459</b>
4. Muut saamiset	59 739	59 739	1. Joukkovelkakirjalainat	0	0
			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 180 205	11 052 000
<b>B TOIMEKSIANTOJEN VARAT</b>	<b>197 204</b>	<b>205 303</b>	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
1. Valtion toimeksiannot	0	0	4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	197 204	205 303	5. Saadut ennakot	10 942	45 374
3. Muut toimeksiantojen varat	0	0	6. Ostovelat	1 322 433	3 777 705
<b>C VAIHTUVAT VASTAAVAT</b>	<b>18 367 083</b>	<b>20 906 147</b>	7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	514 654	899 517
<b>I Vaihto-omaisuus</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	8. Siirtovelat	2 167 577	5 401 863
<b>II Saamiset</b>	<b>9 735 583</b>	<b>11 431 968</b>	<b>VASTATTAVAA YHTEENSÄ</b>	<b>66 097 021</b>	<b>71 610 616</b>
<b>Pitkäaikaiset saamiset</b>	<b>8 118 219</b>	<b>8 132 485</b>			
1. Myyntisaamiset			<b>TUNNUSLUVUT</b>	<b>31.12.2023</b>	<b>31.12.2022</b>
2. Lainasaamiset	7 904 453	7 926 578	Omavaraisuusaste, %	28,57	25,50
3. Muut saamiset	184 522	176 663	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	154,61	73,95
4. Siirtosaamiset	0	0	Kertynyt ylijäämä, 1000 €	3 653	2 504
4. Siirtosaamiset	29 244	29 244	Kertynyt ylijäämä, €/asukas	564	379
<b>Lyhytaikaiset saamiset</b>	<b>1 617 364</b>	<b>3 299 483</b>	Lainakanta 31.12., 1000 €	42 655	42 592
1. Myyntisaamiset	1 017 973	1 778 214	Lainakanta/asukas, €/asukas	6 588	6 448
2. Lainasaamiset	70 842	26 000	Lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0
3. Muut saamiset	302 649	967 082	Asukasmäärä	6 475	6 605
4. Siirtosaamiset	225 899	528 187			
<b>III Rahoitusarvopaperit</b>	<b>8 272 453</b>	<b>7 843 355</b>			
1. Osakkeet ja osuudet	0	0			
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	8 272 453	7 843 355			
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0			
4. Muut arvopaperit	0	0			
<b>IV Rahat ja pankkisaamiset</b>	<b>359 047</b>	<b>1 630 824</b>			
<b>VASTAAVAA YHTEENSÄ</b>	<b>66 097 021</b>	<b>71 610 616</b>			

### Omavaraisuusaste, %

=  $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset} / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot}))$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa suurta velkarasitetta. Haapaveden omavaraisuusaste on edelleen alhainen ollessa 28,57 % vuoden 2023 tilinpäätöshetkellä.

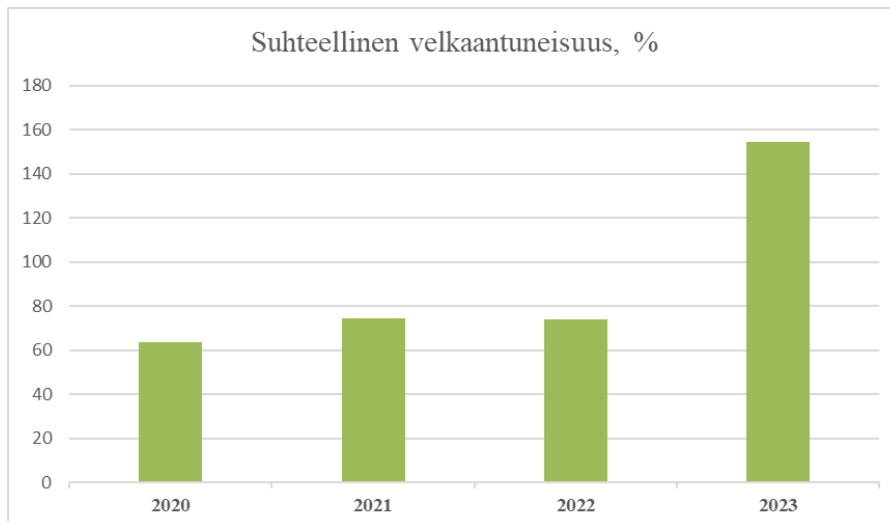


### Suhteellinen velkaantuneisuus, %

=  $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

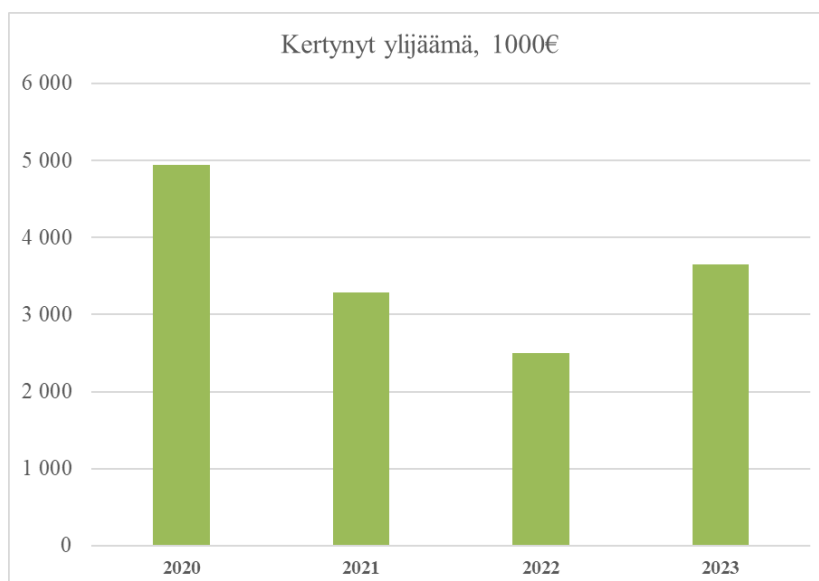
Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmät eivät vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Haapavedellä suhteellinen velkaantuneisuus vuoden 2023 lopussa oli 73,95 %. Vuoden 2023 organisaatiomuutoksen jälkeen käyttötulot ovat pienentyneet noin 58 prosentilla lainamäärän pysyessä vertailukauden mukaisena.



### Kertynyt yli-/alijäämä

= edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden yli-/alijäämä

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä yli- tai alijäämää. Ylijäämä on tulevien vuosien liikkumavaraa ja alijäämä on katettava tulevina vuosina. Kertynyt ylijäämä tilikauden 2023 osalta laski 3,653 miljoonaan euroon.

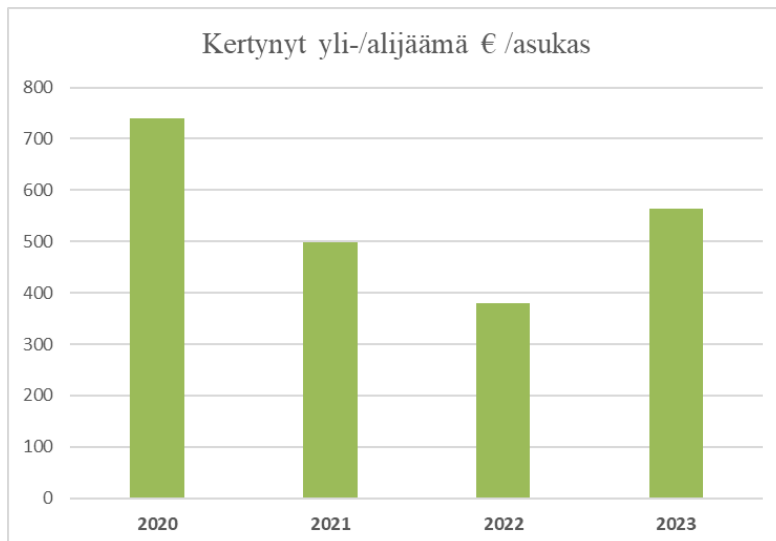


### Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas

= edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden yli-/alijäämä/asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä on käytetty tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaista kaupungin asukasmäärää. Vuoden 2023 osalta tunnusluku oli 564 euroa.

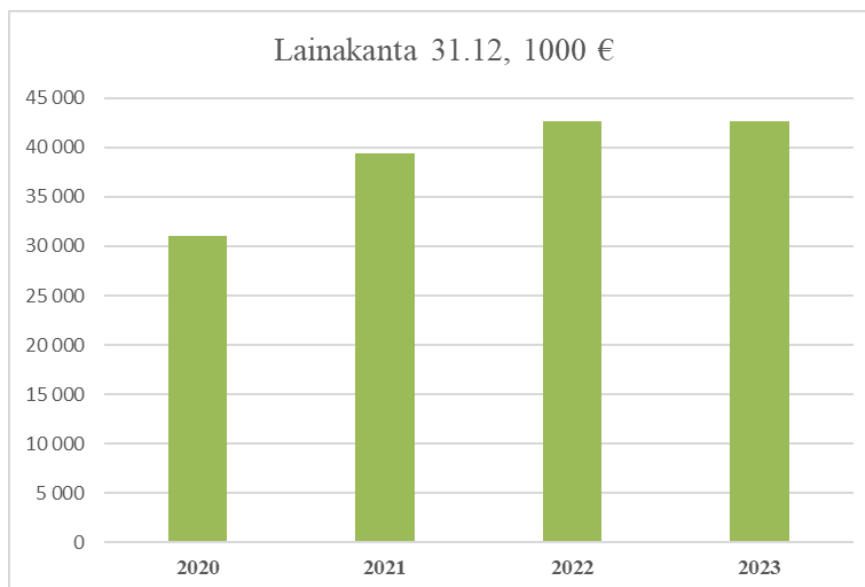




### Lainakanta 31.12.

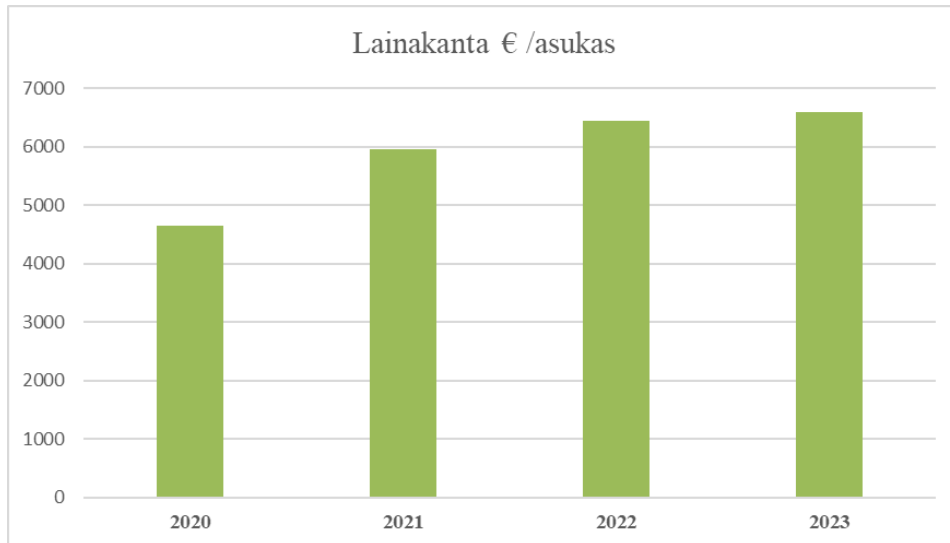
= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin merkitä kirjanpidossa korollisia lainoja. Kaupungin korollisten lainojen kokonaismäärä pysyi ennallaan vertailuvuoteen nähden ja oli 42,655 miljoonaa euroa vuoden 2023 lopussa.



### Lainakanta euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvouden päättämispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Lainakanta per asukas oli vuoden 2023 lopussa 6 588 euroa.



### Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen. Haapaveden kaupungilla ei ole ollut lainasaamisia.



## 2.3 Kaupungin kokonaistulot ja -menot

Kaupungin kokonaistulojen ja -menojen laskelma vuodelta 2023 on laadittu tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

### KOKONAISTULOT JA -MENOT 2023

(ulkoinen)

TULOT	2023		MENOT	2023	
	€	%		€	%
<b>Toiminta</b>			<b>Toiminta</b>		
Toimintatuotot	6 276 425	16,0	Toimintakulut	27 378 220	74,0
Verotulot	13 558 049	34,6	- Valmistus omaan käyttöön	0	0,0
Valtionosuudet	10 444 881	26,7	Korkokulut	955 797	2,6
Korkotuotot	164 670	0,4	Muut rahoituskulut	2 770 011	7,5
Muut rahoitustuotot	3 590 784	9,2	Satunnaiset kulut	0	0,0
Satunnaiset tuotot	0	0,0			
Tulorahoituksen korjaukset			Tulorahoituksen korjaukset		
Pys.vast.hyöd.luov.voitot	0	0,0	- Pys.vastaavien hyöd.luov.tappiot	0	0,0
Muut tulorahoituksen korjaukset	0	0,0	- Muut korjaukset	26 250	0,1
<b>Investoinnit</b>			<b>Investoinnit</b>		
Rahoitusosuudet investointeihin	45 156	0,1	Investointimenot	889 590	2,4
Pys.vastaavien hyöd.luov.tulot	26 250	0,1			
<b>Rahoitustoiminta</b>			<b>Rahoitustoiminta</b>		
Antolainasaamisten vähennykset	42 125	0,1	Antolainasaamisten lisäykset	64 842	0,2
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000	12,8	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2 936 615	7,9
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	2 000 000	5,4
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset	0	0,0
<b>Kokonaistulot yhteensä</b>	<b>39 148 340</b>	<b>100,0</b>	<b>Kokonaismenot yhteensä</b>	<b>37 021 325</b>	<b>100,0</b>

#### Tarkiste

##### rahoituslaskelma

muut maksuvalmiuden muutokset	-2 969 694
kassavarojen muutos	-842 679
	<u>-2 127 015</u>

##### kokonaismenot

	37 021 325
<b>kokonaistulot</b>	<u>-39 148 340</u>
	-2 127 015

Kokonaistulojen ja -menojen erotus =

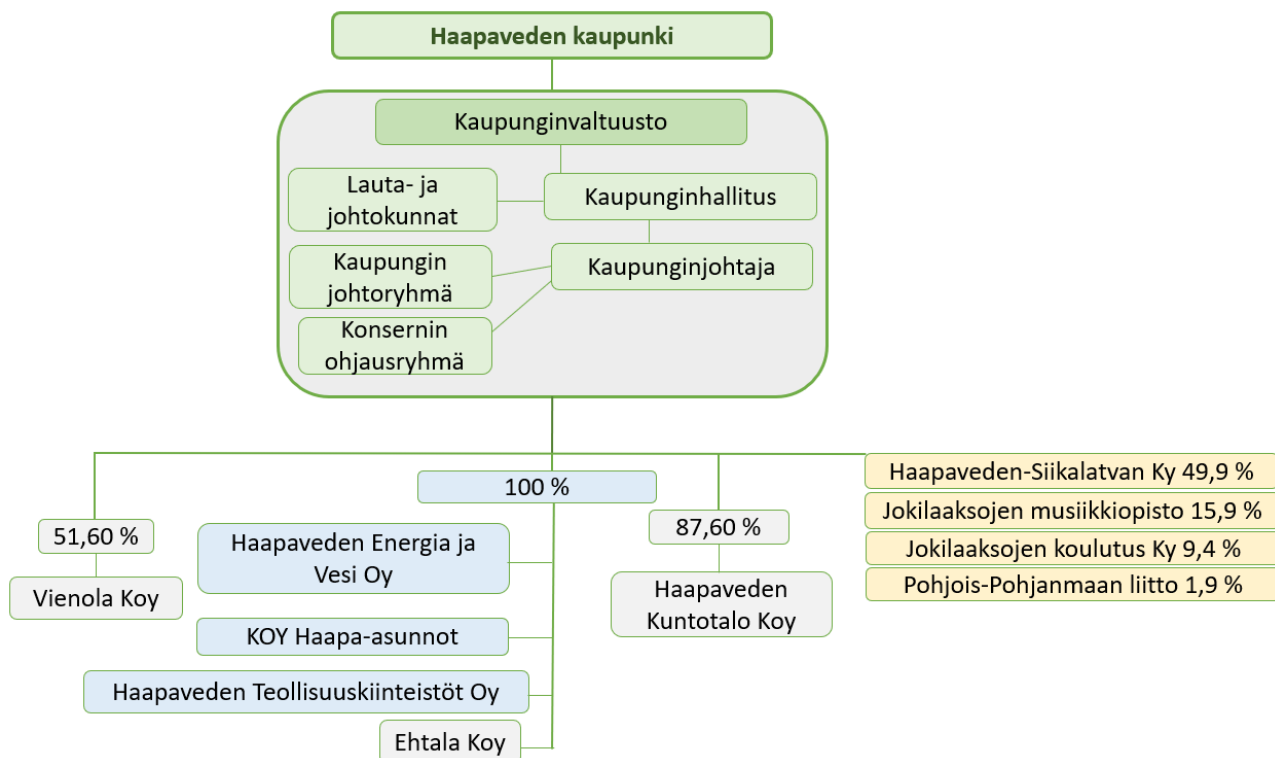
Muut maksuvalmiuden muutokset (RL) + Kassavarojen muutos (RL), (=itseisarvojen summa)  
kun em. erät erimerkkiset

Muut maksuvalmiuden muutokset (RL) - Kassavarojen muutos (RL), (=itseisarvojen erotus)  
kun em. erät samanmerkkiset

### 3. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Konsernitilinpäätöksen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta.

#### 3.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätöksen sisältyvistä yhteisöistä



Haapaveden kaupungin konserniin kuuluvat siis jo kuviossakin esitetyt kaupungin suorassa määräysvallassa olevat yhteisöt:

- Haapaveden Energia ja Vesi Oy 100,0 %
- Kiinteistö Oy Haapa-asunnot 100,0 %
- Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy 100,0 %
- Kiinteistö Oy Ehtala 100,0 %
- Kiinteistö Oy Haapaveden kuntotalo 87,6 %
- Kiinteistö Oy Vienola 51,6 %

Yhdistämätön tytäryhteisö:

- Kiinteistö Oy Haapaveden kanteletalo 100,0 % (ei toimintaa)

Kaupungin osakkuusyhteisöllä tarkoitetaan kirjanpitolain 1 luvun 7 ja 8 §:ien tarkoittamaa omistusyhteisyrittäjästä ja osakkuusyrittäjästä.

- Kiinteistö Oy Kauppa-Matti 21,2 %
- Kiinteistö Oy Haapatori 21,1 %

Haapavesi on jäsenenä seuraavissa kuntayhtymissä:



- Jokilaaksojen Musiikkiopisto 15,9 %
- Pohjois – Pohjanmaan Liitto 1,9 %
- Jokilaaksojen koulutusky 9,4 %
- Haapavesi-Siikalatvan kehittämiskeskus 49,9 %

Muut yhteisöt, joissa Haapaveden kaupunki on mukana:

- As. Oy Haapaveden Lauttaranta 5,0 %
- Vestia Oy (Jokilaaksojen Jäte Oy) 7,8 %
- Haapaveden ympäristöpalvelut Oy 19 %
- Koy Haapaveden Vuokratulo 1 10 %
- Suomenselän Osuuspankki <1 %
- Kuntarahoitus Oy < 1 %
- Metsä-Board Oy < 1 %
- Osuuskunta Metsäliitto < 1 %
- Pohjanmaan Puhelinosuuskunta < 1 %
- Ristivuori Oy < 1 %
- Joki ICT Oy (ent. Pohjanmaan Verkkopalvelut Oy) 3,1 %
- Kuntien Tiera Oy < 1 %
- Monetra Oy < 1 %
- Aakonvuori ry
- Keskipiste-Leader ry
- Bioenergia ry
- Pohjois-Pohjanmaan matkailuyhdistys ry
- Haapaveden vanhustenkotiyhdistys ry
- Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ry

### 3.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Haapaveden kaupungin konserni-ohjaus perustuu 16.8.2021 uudistettuun konserniohjeeseen. Konsernia johdetaan valtuuston asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi. Kaupunginhallitus toimii osaltaan konsernin johdossa ja tarkastuslautakunta arvioi tavoitteiden toteutumista. Konsernin operatiivisena johtona toimii kaupunginjohtaja ja konsernin johtoryhmä.

### 3.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Khall 29.11.2021 §309 päätöksellä Haapaveden Energia Oy:n ja Haapaveden Vesi Oy:n sulautuminen toteutettiin kesällä 2022. Myös Kotihaka Oy purettiin vuoden 2022 aikana. Kaupunki lisäsi omistusosuuttaan Kiinteistö Oy Ehtalassa vuoden 2023 aikana ja omistaa yhtiöstä 100 %.

Vuoden 2022 aikana valmisteltiin uutta konsernin organisaatorakennetta ja 1.1.2023 alkaen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen siirtyi Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen (Pohde) tehtäväksi ja kaupungin konserniin ei enää näin ollen kuulu Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri. Ateria- ja puhtauspalveluiden tehtävät siirtyvät Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen ja alueen kuntien yhdessä perustamaan in house -yhtiöön (PPE-Köökki Oy), josta tuli 1.1.2023 kaupungin uusi osakkuusyhtiö.



### 3.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Toiminnan kannalta merkittävimmät kaupungin kokonaan omistamat tytäryhtiöt ovat Haapaveden Energia ja Vesi Oy, Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy sekä Koy Haapa-Asunnot.

Haapaveden Energia ja Vesi Oy:n vuoden 2023 liikevaihto oli 3,940 M€ ja tulos 0,147 M€. Vesiliiketoiminta on ollut tappiollista 0,129 M€, mutta lämpöliiketoiminnan tulos vastaavasti 0,276 M€ positiivinen. Lämmön ja veden myynnin määrässä ei ole juuri muutoksia edelliseen vuoteen. Vertailuvuoteen 2022 nähden (0,381 M€) tilikauden tulos oli noin 61 % vähemmän johtuen kulujen ja poistojen suuremmasta määrästä vuonna 2023. Yhtiön poistoihin sisältyy liikearvon suunnitelman mukainen poisto 0,55 M€, joka eliminoidaan konsernitaseella.

Teollisuuskiinteistöt Oy:n tilikauden tulos on tappiollinen -0,438 miljoonaa euroa. Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot olivat yhteensä 0,697 M€. Kuluvasta käyttöomaisuudesta on tehty suunnitelman mukainen tasapoisto määrältään -0,493 M€. Yhtiön tulosta ovat tilikaudella rasittaneet energiahintojen nousuun liittyvät kiinteistökustannusten kasvu, erityisesti lämpöenergian kustannusten nousu sekä käyttö- ja huoltokulut.

Koy Haapa-asuntojen tilikauden tulos on alijäämäinen -0,281 miljoonaa euroa. Liikevaihto oli vertailukauden mukainen yhteensä 1,523 miljoonaa euroa ja liiketoiminnan kulut 1,290 M€. Konsernilaskelmassa on palautettu edellisten tilikausien aikana tehtyjä liikapoistoja, mistä johtuen yhtiön tilikauden tulokseksi saatiin 0,676 miljoonaa euroa.

Haapaveden kaupunkikonsernin tuloksen osalta merkittävimmät osakkuusyhtiöt ovat Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä (JEDU), Jokilaaksojen musiikkiopisto ja Kiinteistö Oy Kuntotalo. Näiden osalta tilikauden voitosta/tappiosta tulevat kaupunkikonsernin osuudet on nähtävillä liitetiedoissa *8.5.1.4 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot*.

Konsernitaseen kertynyt alijäämä vuoden 2022 lopussa oli 0,43 M€. Organisaatiomuutoksesta johtuen oman pääoman muutoksiin kirjattiin sote- ja lomatoimen alijäämää 0,3 miljoonan euron verran tilikaudella 2023. Kun otetaan vuoden 2023 konsernitulos 2,080 M€ huomioon, taseen voittovarot kääntyvät positiiviseksi ja ovat yhteensä 1,281 miljoonaa euroa.

Konsernin tulevan kehityksen osalta on olennaista tytäryhtiöiden tuloksentekeyky sekä eteenkin se, kuinka kaupungin toiminnan tulos kehittyy menopaineiden, sote-kiinteistöjen vuokratuottojen, vero- ja valtionosuuskertymien kanssa. Myös tulevaisuuden investoinneissa tulee harkita tularahoituksen riittävyyttä sekä poistojen lisääntymistä tilikauden tulokseen nähden.

### 3.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Toimivallan ja -vastuunjako konserniohjauksessa

Kaupungilla on vuoden 2021 päivitetty konserniohje, joka määrittelee vastuunjaon ja toimivallan konserniohjauksessa. Konsernia johdetaan valtuuston asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi, kaupunginhallitus toimii osaltaan konsernin johdossa ja tarkastuslautakunta arvioi tavoitteiden toteutumista. Operatiivisesta konserniohjauksesta ja valvonnan järjestämisestä vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja sekä konsernin johtoryhmä mukaan lukien kaupungin talousjohtaja ja hallintojohtaja.



Konserniohjeen luvussa 8 on määritelty ne tilanteet, joissa tytäryhtiön tai -yhteisön johtajan on neuvoteltava konsernijohtoon kanssa ja hankittava kaupungin kanta seuraavista toimenpiteistä:

1. Tytäryhteisön perustaminen tai hankinta
2. Yhtiön tai yhteisön toimintaan nähden merkittävät investoinnit
3. Yhtiöjärjestyksen muuttaminen
4. Osakeanti tai osakepääoman muuttaminen
5. Liiketoiminnan myyminen tai muu olennainen liiketoiminnan uudelleenjärjestely
6. Merkittävä lainan otto/anto tai vakuuden antaminen
7. Hakeutuminen selvitystilaan tai konkurssiin
8. Vaikutuksiltaan merkittävän oikeudellisen prosessin aloittaminen
9. Toimitusjohtajan valinta ja palkkaus
10. Varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tai siihen vain epäsuorasti liittyvät investoinnit ja niiden rahoitus
11. Tulospalkkiojärjestelmän käyttöönotto
12. Yhtiön tulokseen, pääoman tuottoon tai riskiin muuten olennaisesti vaikuttava tapahtuma
13. Rahoitusrakenteen merkittävät muutokset

*Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi*

Haapaveden kaupungin kaupunkikonserniin kuuluvan yhtiön tai yhteisön tulee toimittaa konsernijohtolle tilinpäätökset, tilintarkastuskertomukset ja mahdolliset välitilinpäätökset. Osavuosisiraporteissa kuvataan yhtiön toimintaa, tavoitteiden toteutumista ja taloutta ajantasaisesti.

*Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö*

Haapavedellä ei ole käytössä keskitettyjä konsernitoimintoja. Kaupungin hankintojen yhteydessä myös kaupungin tytäryhteisöt ovat osallistuneet kilpailutukseen oman päätöksensä mukaisesti. Konserniohjeeseen on kirjattu, että pääsäännön mukaan tukipalvelut pyritään järjestämään keskitetysti, muista yhteishankinnoista päätetään erikseen.

*Konsernipalvelujen käyttö ja siirtohinnoittelun kustannusvastaavuus*

Konserniyhtiöt tuottavat oman toimialansa palveluja myös konsernin muille yksiköille. Esimerkiksi Haapaveden Energia ja Vesi Oy tuottaa kaukolämpöä Kiinteistö Oy Haapa-asunnoille. Samoin esimerkiksi Haapaveden Energia ja Vesi Oy yksi suuri asiakas on Haapaveden kaupunki.

*Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä*

Konserniohjeen tarkoituksena on luoda puitteet konsernin yhtiöiden ja yhteisöjen johtamis- ja



hallintokäytäntöjä noudattaen hyvää hallintotapaa ja siten varmistaa riittävää avoimuutta ja tiedonkulkua, sisäisen ja ulkoisen valvonnan riittävyttä ja toimivuutta, riskienhallintaa sekä hyvää laskenta- ja kirjanpitokäytäntöä. Hallintosäännön mukaan valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista kaupunkikonsernissa.





#### 4. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Haapaveden kaupunkikonsernin tilikauden tulos oli ylijäämäinen 2,080 miljoonaa euroa, kun kaupungin tulos oli vahvasti positiivinen 1,452 M€ ja konsernipoistojen palautukset paransivat tulosta entisestään. Verotulot olivat vertailuvuoteen nähden 10,08 miljoonaa euroa vähemmän ja yhteensä 13,52 miljoonaa euroa. Valtionosuudet pienenevät 17,98 miljoonaa euroa vuoteen 2022 nähden ja olivat yhteensä 13,33 miljoonaa euroa. Kaupungin sijoitusomaisuuden arvo nousi vuoden 2023 aikana noin 0,43 miljoonalla eurolla pääasiassa realisoitumattomien arvostuspalautusten johdosta. Konsernin korkokulut olivat yhteensä 1,06 M€. Rahoitustuotot ja -kulut olivat yhteensä -0,19 M€. Vuosikate oli 4,378 miljoonaa ja konsernipoistot yhteensä 2,36 M€.

Konsernilla oli kertynyttä alijäämää vuoden 2022 lopussa 0,432 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 tilikauden tuloksen ja oman pääoman muutosten johdosta taseen kertynyt alijäämä muuttui ylijäämäiseksi ja oli 31.12.2023 yhteensä 1,281 miljoonaa euroa. Konsernin tase pieneni vertailuvuoden 92,126 miljoonasta eurosta 74,349 miljoonaan euroon, missä näkyy sote-muutoksen myötä pienentyneet vieraan pääoman vastuut. Konsernin lainakanta on 48,22 M€, kun vertailuvuonna se oli 57,92 miljoonaa euroa. Suhteellinen velkaantuneisuus on noussut vertailuvuoden 80,33 prosentista 141,54 prosenttiin, kun konsernin toimintatuotot ja muut tulorahoituserät ovat vuonna 2023 huomattavasti pienemmät suhteessa vieraaseen pääomaan kuin vertailuvuonna. Oma pääoma on parantunut ylijäämäisen tuloksen johdosta. Omavaraisuusaste on näin ollen noussut 18,44 prosentista 24,02 prosenttiin lainakannan pienentymisen ja oman pääoman vahvistumisen myötä.



#### 4.1 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

<b>KONSERNIN TULOSLASKELMA</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
Toimintatuotot	12 435 011	37 075 508
Toimintakulut	-34 721 789	-88 306 356
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	0	-61 840
<b>Toimintakate</b>	<b>-22 286 778</b>	<b>-51 292 687</b>
<b>Verotulot</b>	<b>13 523 575</b>	<b>23 605 290</b>
<b>Valtionosuudet</b>	<b>13 333 181</b>	<b>31 317 590</b>
Korkotuotot	170 191	21 521
Muut rahoitustuotot	3 519 647	4 627 944
Korkokulut	-1 058 588	-599 633
Muut rahoituskulut	-2 822 747	-5 079 778
<b>Rahoitustuotot ja kulut</b>	<b>-191 498</b>	<b>-1 029 945</b>
<b>Vuosikate</b>	<b>4 378 480</b>	<b>2 600 247</b>
Poistot ja arvonalentumiset	-2 363 030	-3 713 187
<b>Tilikauden tulos</b>	<b>2 015 450</b>	<b>-1 112 940</b>
Tilinpäätössiirrot	3 549	-11 372
Laskennalliset verot	38 334	-79 523
Vähemmistöosuudet	23 029	16 226
<b>Tilikauden yli-/alijäämä</b>	<b>2 080 361,25</b>	<b>-1 187 609</b>

#### TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/toimintakulut, %	35,81 %	41,99 %
Vuosikate/poistot, %	185,29 %	70,03 %
Vuosikate, euroa/asukas	676	394
Asukasmäärä	6 475	6 605

#### Toimintatuotot/toimintakulut

Toimintakate/toimintakuluilla kuvataan oman toiminnan rahoituksen riittävyyttä. Tunnusluku kertoo maksurahoituksen osuuden toimintamenoista. Vuoden 2023 osalta tunnusluku oli 35,81 % kun vertailuvuonna se oli 41,99 %.

#### Vuosikate/poistoista %

Tunnusluku kuvaa vuosikatteen riittävyyttä poistoihin. Tilikautena 2023 tunnusluku oli 185,29 % kun vertailuvuonna se oli 70,03 %.

#### Vuosikate euroa/asukas %

Vuosikate asukasta kohden kertoo tilikauden tuloksesta ja sen kehittymisestä vuosien varrella suhteessa asukaslukuun. Vuosikate oli 676 euroa asukasta kohden tilikauden 2023 osalta.



## 4.2 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

### Konsernin rahoituslaskelma

	2023	2022
<b>Toiminnan rahavirta</b>		
Vuosikate	4 378 480	2 600 247
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden verot	14 408	-112 708
Tulorahoituksen korjaukset	56 592	-56 808
	<u>4 449 479</u>	<u>2 430 731</u>
<b>Investointien rahavirta</b>		
Investointimenot	-2 509 988	-8 758 734
Rahoitusosuudet investointeihin	51 336	5 849
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	223 816	599 390
	<u>-2 234 837</u>	<u>-8 153 495</u>
<b>Toiminnan ja investointien rahavirta</b>	2 214 643	-5 722 764
<b>Rahoituksen rahavirta</b>		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	22 821	0
	<u>22 821</u>	<u>0</u>
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 314 938	7 295 779
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 413 953	-3 390 690
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 984 096	917 299
	<u>916 890</u>	<u>4 822 389</u>
Oman pääoman muutokset	-318 344	-139 195
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen ja pääomien muutokset	208	-315 046
Vaihto-omaisuuden muutos	3 164	14 583
Saamisten muutokset	1 187 560	-373 116
Korottomien velkojen muutokset	-3 862 401	652 318
	<u>-2 671 469</u>	<u>-21 261</u>
Rahoituksen rahavirta	-2 050 102	4 661 933
<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>164 541</b>	<b>-1 060 831</b>
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	16 023 091	16 638 529
Rahavarat 1.1.	15 858 551	17 694 072
Yritysjärjestelyssä tulleet/lähteneet rahavarat	0	5 289



## **RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT**

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	-16 034 793	-19 088 156
Investointien tulo-rahoitus, %	178,08 %	29,71 %
Lainanhoitokate	0,77	0,41
Kassan riittävyys, pv	143	60
Asukasmäärä	6 475	6 605

### **Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €**

Rahoituslaskelman välituloksen Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (yliäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoiton on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Tämä tunnusluku on Haapaveden kaupunkikonsernissa ollut selvästi negatiivinen investointimenojen ollessa selvästi vuosikatetta enemmän. Haapaveden uuden koulun rakentaminen ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin investointimenojen vuosittainen kasvaminen selittää tunnusluvun negatiivista kehitystä. Vuonna 2023 tilinpäätöshetkellä tunnusluku oli -16,035 miljoonaa euroa.

### **Investointien tulo-rahoitus**

Investointien tulo-rahoituksen tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on hankittu tulo-rahoituksella. Vuonna 2023 tunnusluku oli 178,08 %, kun vertailuvuonna se oli 29,71 %.

### **Lainanhoito**

#### **Lainanhoitokate**

Lainanhoitokate kertoo tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konserniyhteisöjen omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Lainanhoitokate vuonna 2023 oli 0,77 ja vertailuvuonna 0,41.

### **Kassan riittävyys (pv)**

= 365 pv x Rahavarat 31.12. /Kassasta maksut tilikaudella

Maksuvalmius kuvaa konsernin kassan riittävyyttä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, kuinka monta päivää kassasta maksut voidaan hoitaa konsernin rahavaroilla. Tunnusluku vuoden 2023 osalta oli 143 päivää.



### 4.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut

#### KONSERNIN TASE

<b>VASTAAVAA</b>	<b>31.12.2023</b>	<b>31.12.2022</b>
<b>PYSYVÄT VASTAAVAT</b>	<b>53 974 746</b>	<b>68 045 076</b>
<b>Aineettomat hyödykkeet</b>	<b>1 731 887</b>	<b>2 461 965</b>
Aineettomat oikeudet	152 701	395 914
Muut pitkävaikutteiset menot	1 579 186	1 862 061
Ennakkomaksut	0	203 990
<b>Aineelliset hyödykkeet</b>	<b>48 217 669</b>	<b>61 195 435</b>
Maa- ja vesialueet	4 058 025	4 452 643
Rakennukset	38 352 429	42 791 707
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 570 284	1 854 596
Koneet ja kalusto	1 690 588	2 515 260
Muut aineelliset hyödykkeet	1 606	10 333
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 544 738	9 570 895
<b>Sijoitukset</b>	<b>4 025 190</b>	<b>4 387 676</b>
Osakkuusyhteisöosuudet	160 874	289 784
Osakkeet ja osuudet	3 609 280	3 796 886
Muut lainasaamiset	0	406
Muut saamiset	255 036	300 601
<b>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</b>	<b>647 861</b>	<b>529 431</b>
<b>VAIHTUVAT VASTAAVAT</b>	<b>19 726 779</b>	<b>23 551 877</b>
Vaihto-omaisuus	126 355	331 477
Saamiset	3 577 333	6 581 870
Pitkäaikaiset saamiset	286 224	296 664
Lyhytaikaiset saamiset	3 291 109	6 285 206
Rahoitusarvopaperit	8 777 135	8 998 063
Rahat ja pankkisaamiset	7 245 957	7 640 466
<b>VASTAAVAA YHTEENSÄ</b>	<b>74 349 386</b>	<b>92 126 383</b>
<b>VASTATTAVAA</b>	<b>31.12.2023</b>	<b>31.12.2022</b>
<b>OMA PÄÄOMA</b>	<b>17 582 312</b>	<b>16 561 454</b>
Peruspääoma	15 227 555	15 747 106
Arvonkorotusrahasto	0	0
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	0	2 708
Ylikurssirahasto	50 000	50 000
Muut omat rahastot	1 023 663	1 193 777
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-799 267	755 471
Tilikauden yli-/alijäämä	2 080 361	-1 187 609
<b>VÄHEMMISTÖOSUUDET</b>	<b>266 918</b>	<b>411 711</b>
<b>POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Poistoero	0	0
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
<b>PAKOLLISET VARAUKSET</b>	<b>153 419</b>	<b>611 826</b>
<b>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</b>	<b>687 230</b>	<b>568 698</b>



	31.12.2023	31.12.2022
<b>VIERAS PÄÄOMA</b>	<b>55 659 506</b>	<b>73 972 695</b>
<b>Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma</b>	<b>38 192 548</b>	<b>45 908 276</b>
<b>Pitkäaikainen koroton vieras pääoma</b>	<b>2 028 029</b>	<b>2 168 859</b>
<b>Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma</b>	<b>10 024 351</b>	<b>12 013 448</b>
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 024 351	12 013 448
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Saadut ennakot	47 075	73 781
Ostovelat	2 011 742	5 274 745
Muut velat	673 341	1 237 309
Siirtovelat	2 682 420	7 296 277
Laskennalliset verovelat		
<b>VASTATTAVAA YHTEENSÄ</b>	<b>74 349 386</b>	<b>92 126 383</b>

#### TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	24,02	18,44
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	141,54	80,33
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) (1000 €)	1281	-432
Kertynyt ylijäämä (alijäämä)/asukas	198	-65
Konsernin lainakanta 31.12. (1000 €)	48 217	57 922
Konsernin lainakanta 31.12. €/asukas	7 447	8 769
Konsernin lainasaamiset 31.12. (1000 €)	0	0
Asukasmäärä	6 475	6 605

#### Omavaraisuusaste, %

=  $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Konsernin omavaraisuusaste oli 24,02 %, kun vertailuvuonna se oli 18,44 %.

#### Suhteellinen velkaantuneisuus, %

=  $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvitaan vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus oli 141,54 % ja kasvanut vertailuvuoden 80,33 % määrästä.



### **Kertynyt ylijäämä**

Luku osoittaa paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana ja vuoden 2023 kertynyt ylijäämä taseessa oli yhteensä 1 281 094 euroa.

### **Kertynyt ylijäämä/asukas**

Luku osoittaa kuinka paljon on asukaskohtainen kertynyt ylijäämä. Vuoden 2022 lopussa kertynyt ylijäämä asukasta kohden oli -65 euroa, mutta nousi 198 euroon vuoden 2023 lopussa.

### **Konsernin Lainakanta 31.12.**

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Konsernin lainakanta pieneni 9,7 miljoonalla eurolla ja oli yhteensä 48,217 miljoonaa euroa.

### **Konsernin lainat euroa/asukas**

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättämispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Haapavedellä tämä tunnusluku on nousemassa lainakannan kasvun ja väkiluvun kehittymisen seurauksena. Konsernin lainat asukasta kohden oli 7447 euroa.

### **Konsernin lainasaamiset 31.12.**

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

### **4.4 Konsernin henkilöstömäärä**

Henkilöstön lukumäärä	2023	2022
Haapaveden kaupunki	328	734
Haapaveden Energia ja Vesi Oy	5	5
Koy Haapa-Asunnot	0,5	0,5
Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy	0,5	0,5
Yhteensä	334	740



## 5. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Uusi Kuntalaki (10.4.2015/410) tuli voimaan 1.5.2015. Lakia on muutettu 8.2.2019 ja muutetun lain seurantamenettelyä on toteutettu vuoden 2020 tilinpäätöksestä lähtien. Kuntalain 118 §:ssä säädetään erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelystä. Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä ajassa. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta.

Haapaveden kaupungin tulos vuoden 2023 osalta oli 1 451 676,84 euroa ylijäämäinen. Kaupunginhallituksen esitys on, että ylijäämä kirjataan yli/ali-jäämätilille. Tämän jälkeen taseessa on kertynyttä ylijäämää yhteensä 3 652 766,79 euroa. Konsernin tulos vuonna 2023 oli 2 080 361,25 euroa ylijäämäinen ja taseen kertynyt ylijäämä 1 281 094,14 euroa.

Erityisen vaikeassa tilanteessa olevien kuntien kriteerien valossa tarkasteltuna arviointimenettely voidaan käynnistää:

1. Vahvistetussa taseessa olevaa alijäämää ei ole katettu viimeistään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta.  
Haapaveden kaupungin taseessa ei ole ollut kattamatonta alijäämää vuoden 2016 tilinpäätöksen jälkeen.
2. Asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa.  
Kaupunkikonsernin taseen ylijäämä on 198 euroa/asukas.

Tai jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot

1. Kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 %  
Haapaveden kaupunkikonsernilla tunnusluku oli vuonna 2023 185,29 %, joten kriteeri ei täyty.
2. Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti.  
Vuonna 2023 Haapaveden kaupungin tuloveroprosentti on ollut 9,36 %. Kuntaliiton mukaan (18.11.2023) vuonna 2023 maan keskimääräinen kunnallisveroprosentti oli 7,38 % eli kriisikuntakriteeri ei ihan täyty.
3. Asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla. Koko maan keskimääräinen lainakanta ja vuokravastuut konsernitasolla olivat 9 336 euroa vuonna 2022 (Kuntaliitto 21.2.2024). Konsernin lainamäärä ja vuokravastuiden määrä 31.12.2023 oli 7 526 euroa asukasta kohden, joten kriteeri ei täyty.
4. Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.  
Haapaveden kaupunkikonsernilla lainanhoitokate oli 0,77 kriteerin täytyessä.



## 6. Talousarvion toteutuminen

### 6.1 Liikelaitoksille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Haapaveden kaupungilla ei ole varsinaisia liikelaitoksia.

### 6.2 Strategisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategia on vuodelle 2023 esitetty talousarviokirjassa ja hyväksytty kaupunginvaltuustossa 16.12.2019. Alla olevassa tiivistelmässä on esitetty joitakin keskeisiä strategisia linjauksia, joiden tuloksellisuutta voidaan seurata myös numeerisesti.

- Asukasmäärän laskua ei ole saatu pysäytettyä.
- Kaupunkikonsernin tilinpäätös on vuosittain ylijäämäinen.  
Kaupungin tilikauden ylijäämä oli 1,452 M€ ja konsernin 2,080 M€.
- Vuosikate riittää investointeihin;  
Kaupungin vuosikate riittää kattamaan investointimenot, jotka olivat tilikauden 2023 osalta rahoitusosuudet huomioituna 0,844 miljoonaa euroa.
- Talouden tasapainotuksella pyritään siihen, ettei velkaantuminen lisäännny.  
Kaupungin suhteellinen velkaantumisasaste oli 154,6 %, kun vuoden 2022 lopussa se oli 74,0 %, % Vieraan pääoman suhde käyttötuloihin on kasvanut merkittävästi vertailuvuodesta.
- Haapavesi on ympäristöystävällinen kunta.  
Uudistuvasta energiasta tulee vahvuustekijä ja kaupunki on vahvasti mukana biotaloushankkeissa; NordFuel Oy:n puuraaka-aineesta liikennekäyttöön tarkoitettua etanolia tuottavan modernin biojalostamon rakentamista on myös edistetty vuoden 2023 aikana ja biojalostamo tulisi Haapavedellä sijaitsevan Kanteleen Voima Oy:n lauhdevoimalan yhteyteen. Hankilannevan ja Keson tuulivoimapuistot käytössä, ja Piipsannevan ja Puutiosaaren puistot kaavoitettu.
- Kaupunki tiedottaa kuntalaisia aktiivisesti ja positiivisesti korostaen avointa ja ennakoivaa viestintää.

### 6.3 Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalouden luvut sisältävät niin sisäiset kuin ulkoisetkin käyttötalouteen liittyvät tulot ja menot.

#### KAUPUNGINVALTUUSTO

vt. kaupunginjohtaja Päivi Keisanen

Kaupunginvaltuusto	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintakulut	-72 616 €	-72 616 €	-67 891 €	93,49 %	-58 189 €	82,40 %
Toimintakate	-72 616 €	-72 616 €	-67 891 €	93,49 %	-58 189 €	82,40 %

Kaupungin valtuusto piti vuonna 2023 6 kokousta sekä 2 valtuustoseminaaria.



## KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunta	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintatuotot	8 000 €	8 000 €	11 753 €	146,91 %	13 446 €	
Toimintakulut	-27 116 €	-27 116 €	-23 722 €	87,48 %	-20 021 €	84,20 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-19 116 €</b>	<b>-19 116 €</b>	<b>-11 969 €</b>	<b>62,61 %</b>	<b>-6 574 €</b>	<b>27,65 %</b>

Vuonna 2023 toteutettiin eduskuntavaalit budjetin mukaisesti.

## TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunta	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintatuotot	27 523 €	27 523 €	27 523 €	100,00 %	26 400 €	100,00 %
Toimintakulut	-27 450 €	-27 450 €	-31 250 €	113,84 %	-32 035 €	118,72 %
<b>Toimintakate</b>	<b>73 €</b>	<b>73 €</b>	<b>-3 727 €</b>	<b>-5 105,78 %</b>	<b>-5 635 €</b>	<b>968,19 %</b>

Tarkastuslautakunta piti vuoden 2023 aikana kuusi (6, 2022) kokousta. Tarkastuslautakunnan kulut muodostuvat suurimmaksi osaksi tilintarkastusyhteisön asiantuntijapalvelukuluista, jotka vyörytetään sisäisesti kaikille hallintokunnille eteenpäin.

## KAUPUNGINHALLITUS

vt. kaupunginjohtaja Päivi Keisanen

Kaupunginhallitus	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintatuotot	1 290 105 €	1 290 105 €	1 390 539 €	107,78 %	7 503 640 €	107,93 %
Toimintakulut	-2 929 689 €	-2 929 689 €	-3 199 125 €	109,20 %	-10 992 329 €	109,40 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-1 639 584 €</b>	<b>-1 639 584 €</b>	<b>-1 808 586 €</b>	<b>110,31 %</b>	<b>-3 488 688 €</b>	<b>112,70 %</b>

Kaupunginhallitus piti vuonna 2023 yhteensä 26 kokousta (21 kokousta 2022).

Kaupunginhallituksen alaiseen toimintaan sisältyy enää vuonna 2023 yleishallinnon ja maaseututoimen tulosalueet, kun palo- ja pelastustoimen, ruoka- ja puhdistuspalveluiden sekä lomatoimen tulosalueet ovat poistuneet organisaatiomuutosten myötä. Yleishallinto käsittää talous- ja toimistopalvelut, it-palvelut, henkilöstöhallinnon, TYKY-toiminnan, kaupunginhallituksen alaiset projektit, henkilöstön työterveyshuollon, elinkeinoelämän kehittämisen, joukkoliikenteen ja muun yleishallinnon.

Kaupunginhallituksen toimintatuotot yhteensä olivat 1,391 miljoonaa euroa ja ovat toteutuneet 107,8 prosenttisesti talousarvioon nähden. Tuottojen talousarviota parempaa toteumaa nostaa budjetoitua suuremmat muut toimintatuotot (mm. ulkomaalaisten vastaanottokustannusten kompensatio 0,06M€) sekä lomatoimen tulosalueelle vielä alkuvuonna kirjautuneet lomituspalvelutulot (0,03M€). Menot ovat realisoituneet kokonaisuudessaan 109,2 prosenttisesti ja olivat yhteensä 3,199 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat 1,224 miljoonaa euroa. Palveluiden ostokustannukset olivat 1,730 miljoonaa euroa, josta suurimmat menot kohdistuivat



yhteistoimintaosuuksiin 0,33 M€, ulkoistettuihin toimisto- ja talouspalvelukuluihin 0,27 M€, työterveyspalvelukustannuksiin 0,23 M€, joukkoliikenteen kuljetuspalvelukustannuksiin 0,23 M€, sekä it-ohjelmisto ja -palvelumenoihin 0,14 M€. Toteumaa nostaa muun muassa edellisen tilikauden aikaisiin sote-kuluihin tehdyt maksatukset vuoden 2023 aikana, yhteensä 0,25 M€. Maaseututoimen ostopalvelut olivat yhteensä 0,77 M€.

## Yleishallinto

talousjohtaja Johanna Hurskainen

Yleishallinto	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintatuotot	1 290 105 €	1 290 105 €	1 366 132 €	105,89 %	1 962 183 €	121,89 %
Toimintakulut	-2 855 169 €	-2 855 169 €	-3 124 649 €	109,44 %	-3 993 258 €	111,50 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-1 565 064 €</b>	<b>-1 565 064 €</b>	<b>-1 758 516 €</b>	<b>112,36 %</b>	<b>-2 031 075 €</b>	<b>103,01 %</b>

## Maaseututoimi

Maaseutuasiamies Eeva Alaraappana

Maaseututoimi	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintakulut	-74 520 €	-74 520 €	-77 201 €	103,60 %	-73 218 €	81,79 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-74 520 €</b>	<b>-74 520 €</b>	<b>-77 201 €</b>	<b>103,60 %</b>	<b>-73 218 €</b>	<b>81,79 %</b>

## YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNTA

Ympäristöjohtaja Harri Heikkilä

Ympäristöterveyslautakunta	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintatuotot	953 102 €	953 102 €	968 855 €	101,65 %	890 106 €	107,98 %
Toimintakulut	-1 269 527 €	-1 269 527 €	-1 359 067 €	107,05 %	-1 172 475 €	102,74 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-316 425 €</b>	<b>-316 425 €</b>	<b>-390 212 €</b>	<b>123,32 %</b>	<b>-282 368 €</b>	<b>89,11 %</b>

Ympäristöterveyslautakunnan alaisen Ympäristöpalvelut Helmen tulot olivat pääasiassa budjetoidun mukaiset 0,97 M€, mutta menoissa, 1,36 M€, on nähtävillä palkkatulojen ennakoitua suuremmat toteumat. Eläinlääkäreiden saatavuudessa oli virkavapaista ja avoimesta virasta johtuen isoja haasteita. Ulkopuolisten lyhytaikaisten sijaisten käyttö päivystyksessä ja päivätyössäkin nostivat kustannuksia.

Ympäristöpalvelut Helmi tuottaa ympäristöterveydenhuollon (elintarvike-, terveydensuojelu-, tupakka- ja eläinlääkintähuoltolain) sekä ympäristönsuojelun viranomaispalveluita alueellisesti Haapaveden, Oulaisten, Siikalatvan ja Pyhännän kuntiin sekä Raahen kaupungin Vihannin kylään.

Ympäristöpalvelut Helmen viranhaltijoina toimivat praktikkoeläinlääkärit, ympäristöterveystarkastajat, ympäristötarkastaja, valvontaeläinlääkärit ja ympäristöjohtaja. Toimisto- ja hallintopalvelut hankitaan kaupungin keskushallinnosta. Valvontahenkilöstön toimipaikkoja on kolme, jotka sijaitsevat Haapavedellä, Oulaisissa ja Siikalatvalla. Eläinlääkäreiden



vastaanottoja on kolme, jotka sijaitsevat Haapavedellä, Oulaisissa ja Siikalatvalla. Vastaanotoilla voidaan hoitaa pieneläimiä peruseläinlääkäripalveluiden mukaisessa laajuudessa.

## KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA

Sivistysjohtaja Erkki Seitajärvi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintatuotot	582 859 €	582 859 €	790 546 €	135,63 %	709 612 €	138,94 %
Toimintakulut	-15 859 660 €	-16 359 660 €	-17 304 712 €	105,78 %	-15 855 213 €	108,14 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-15 276 801 €</b>	<b>-15 776 801 €</b>	<b>-16 514 166 €</b>	<b>104,67 %</b>	<b>-15 145 601 €</b>	<b>107,02 %</b>

Toteuma on koko lautakunnan tasolla ylittynyt selvästi (104,7 %). Toimintatuotot (0,79M€) ovat arvioitua suuremmat eli toteuma 135,6 % johtuen pääasiassa suuremmista valtionavustuksista. Toimintakulujen (17,30 M€) toteuma oli 105,8 %. Henkilöstökulut (10,80 M€) ovat ylittyneet selvästi (105,6 %). Sekä perusopetukseen että varhaiskasvatukseen on palkattu paljon henkilökohtaisia ohjaajia/avustajia, joille ei ole varattu määrärahaa. Muutaman henkilökohtaisen ohjaajan palkan maksaa toinen kunta. Henkilöstöllä on myös ollut paljon pitkiä sairauslomia. Lomarahoihin varatut määrärahat ovat ylittyneet noin 0,04 M€:lla. Henkilösivukuluihin varatut määrärahat ovat ylittyneet 0,38 miljoonalla eurolla johtuen Kuel-maksuista. Tämä johtuu kirjaustavan muuttumisesta vuonna 2023. Kuljetusmenot (0,68 M€) ovat ylittyneet (123,7 %) hinnankorotusten ja jonkin verran lisääntyneiden esiopetuksen taksikuljetusten vuoksi. Euromääräisesti ylitys on noin 129 000 euroa. Asiakaspalvelujen ostoon muilta (1,88 M€) on kulunut 121,7 % eli noin 0,34 M€ arvioitua enemmän. Kyseessä ovat valtaosin Köökki Oy:n ruokahuolto- ja siivouspalvelujen arvioitua suuremmat kustannukset. Rakennusten ja huoneistojen vuokrat ovat ylittyneet noin 0,06 M€:lla. Tämä johtuu varhaiskasvatuksen ja Köökin välisestä vuokrien kirjaustavasta sekä Vienolaan varatusta liian pienestä vuokramenosta. Huomionarvoista viime vuosien kehityksessä on lautakunnan alaisten kokonaismenojen osalta, että sisäisten asiantuntijapalveluiden osuus on kasvanut kasvatus- ja koulutuslautakunnan osalla vuodesta 2022 vuoteen 2023 0,34 M€:sta peräti 0,81 miljoonaan euroon johtuen kasvatus- ja koulutuslautakunnan suhteellisen osuuden kasvusta sote-palvelujen, ruoka- ja puhdistuspalveluiden sekä lomatoimen henkilöstön siirtyessä pois kunnilta.

Vaikka koronavirus selätettiin pääosin vuoden 2023 aikana, oli sairauspoissaolojen määrä vuonna 2023 edelleen varsin korkea. Koronan vaikutukset opetukseen ja oppilaiden henkiseen hyvinvointiin ovat olleet merkittäviä. Oppilaiden ja opiskelijoiden käynnit oppilashuollossa lisääntyivät merkittävästi korona-aikana, mutta ovat sen jälkeen vähitellen tasaantuneet. Koronavaikutusten tasaamiseksi Haapaveden kaupunki on saanut vuosille 2022-24 valtion erityisavustusta, jonka turvin on palkattu koulunkäynninohjaajia, ryhmäavustaja varhaiskasvatukseen ja lisätty opinto-ohjauksen sekä tukiopetuksen tunteja.

Uusi yläkoulu ja lukio otettiin käyttöön tammikuussa 2022. Vuosi 2023 oli toiminnan vakiinnuttamisen aikaa molemmissa kouluissa. Uuden koulun kengättömyys, ulkoviikintien määrän väheneminen ja digitaalisten oppimisympäristöiden lisääntyminen ovat vaikuttaneet koko koulun toimintakulttuuriin merkittävästi. Samoin parantuneet liikuntamahdollisuudet ovat selvästi lisänneet oppilaiden liikkumista koulupäivän aikana.

Perusopetuksen oppilasmäärä on ollut tasaisesti lievässä laskusuunnassa. Oppilasmäärä oli syksyllä

2023 860 oppilasta, kun se vuonna 2015 oli 955. Syntyvyys on lähtenyt voimakkaaseen laskuun vuonna 2018 ja syntyvyyden matala taso on jatkunut myös seuraavina vuosina. Haapavedellä on syntynyt viime vuosina lapsia seuraavasti: vuonna 2021 53 lasta, vuonna 2022 62 lasta ja vuonna 2023 50 lasta. Vielä vuosina 2014-2017 syntyneitä oli keskimäärin 90. Tämä vaikuttaa jo tällä hetkellä varhaiskasvatuksen järjestämiseen ja voimakkaasti vuodesta 2026 lähtien myös perusopetukseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on tarkentanut vuoden 2023 aikana koulukuljetusohjeistuksia. Kehitysvammaisten aamu- ja iltapäivätoiminta siirtyi sosiaali- ja terveystoimelta pääosin perusopetuslain mukaan hoidettavaksi kaupungin toiminnaksi. Opetussuunnitelmamuutoksia tehtiin koskien mm. opiskeluhoitoa ja poissaolojen tarkempaa seurantaa.

### Sivistystoimen hallinto

Sivistystoimen hallinto	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintatuotot	200 000 €	200 000 €	299 440 €	149,72 %	286 978 €	144,94 %
Toimintakulut	-410 324 €	-410 324 €	-363 928 €	88,69 %	-537 759 €	97,02 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-210 324 €</b>	<b>-210 324 €</b>	<b>-64 488 €</b>	<b>30,66 %</b>	<b>-250 781 €</b>	<b>70,39 %</b>

Sivistystoimen hallinto on alittanut selvästi määrärahavarausten (30,66%). Henkilöstökulut ovat alittuneet, koska kuluihin on varattu alun perin KuEl -tasausmaksu, joka jaettiin tasaisesti eri lautakunnan alaisiin tulosalueisiin. Tulopuolella myyntituottoja kunnilta on toteutunut budjetoitua enemmän.

### Perusopetus

Erkki Seitajärvi, sivistysjohtaja

Perusopetus	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintatuotot	54 900 €	54 900 €	150 704 €	274,51 %	107 242 €	97,01 %
Toimintakulut	-9 435 081 €	-9 735 081 €	-10 211 254 €	104,89 %	-9 212 777 €	107,42 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-9 380 181 €</b>	<b>-9 680 181 €</b>	<b>-10 060 550 €</b>	<b>103,93 %</b>	<b>-9 105 536 €</b>	<b>107,55 %</b>

Perusopetuksen toimintakate on ylittynyt selvästi eli noin 0,38 M€:lla (103,9 %) koko vuoden talousarvioon nähden. Toimintatuottoja (0,15 M€) on kertynyt budjetoitua enemmän (274,5 %) johtuen valtion avustustuloista. Henkilöstökulut (6,57 M€) ovat ylittyneet selvästi eli noin 0,43 miljoonalla eurolla (106,9 %) johtuen palkkojen ja KuEl-maksujen budjetin ylityksistä. Sairauslomia ollut edelleen paljon, joka on lisännyt sijaisten ja määräaikaisten määrää. Henkilökohtaisia koulunkäynninohjaajia on jouduttu palkkaamaan muutama lisää, mutta ohjaajien määrää kokonaisuudessaan on vähennetty. Perusopetukseen valmentava ryhmä (ukrainalaisille) on lopettanut toimintansa toukokuussa. Koulukuljetuskustannukset ovat ylittyneet (117, %) eli noin 0,09 M€ yli talousarvion. Tämä selittyy kokonaan sopimusten hinnankorotuksilla. Kiihtynyt inflaatio näkyy tarvike- ja oppimateriaalihankinnoissa. Koulutarvikkeisiin ja oppimateriaaleihin varattua määrärahaa on leikattu vuodelle 2023, mutta oppimateriaali- ja koulutarvikemenoissa pysyttiin budjetissa. Kehitysvammaisten iltapäivätoiminta on siirtynyt vuoden alusta kunnan järjestettäväksi. Tästä on koitunut vuonna 2023 vuositasolla noin 0,07 miljoonan euron nettolisäys menoihin.



Haapaveden kaupunki on saanut syksyllä 2022 opetus- ja kulttuuriministeriöltä ns. korona-avustusta eli valtionavustusta 112 000 euroa koronasta aiheutuvien ongelmien lieventämiseksi varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa. Valtionavustusta on saatu myös vieraskielisten oppilaiden perusopetuksen järjestämiseen. Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ei saatu rahoitusta. Avustuksilla on palkattu koulunkäynnin ohjaajia ja lisätty tukiovetusta. Perusopetuksen valmistavan opetuksen ryhmä (ukrainalaiset oppilaat) lopetti toimintansa ja ryhmän oppilaat siirtyivät yleisopetuksen ryhmiin syksyllä 2023. Erityisopetuksen järjestämisestä tehtiin selvitys ja perustettiin erityisopetuksen koordinaattorin tehtävä. Erityisopetuksen käytänteitä muutettiin alakouluilla enemmän pienryhmäpainotteiseen suuntaan. Ensimmäistä kertaa syksyllä 2023 käytössä ollut rekrytointilisä auttoi pätevien erityisopettajien rekrytoinnissa. Perusopetuksen uudet arviointikriteerit 6-luokkalaisia varten otettiin käyttöön 1.8.2023. Kaupunki on ollut jo pilottivaiheesta lähtien mukana myös Harrastamisen Suomen mallin kerhotoiminnassa. Keväällä 2023 toteutetussa avustushaussa kaupunki sai avustusta 28 500 euroa. Kerhoja on järjestetty 4H:n koordinoimana kaikilla kouluilla kaikkiaan yli 20 erilaista kerhoa. Toiminnalle haetaan jatkoa kevään 2024 hakukierroksella. Avustuksilla on pystytty rahoittamaan sellaista kehittämistoimintaa, jota ilman valtion lisärahoitusta olisi ollut vaikea toteuttaa.

Oppilaat	TP2021	TP2022	TP2023
Alakoulut	624	588	574
Yläkoulu	301	288	286

## Lukio-opetus

Erkki Seitajärvi, rehtori

Lukio-opetus	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintatuotot	8 000 €	8 000 €	32 902 €	411,27 %	20 750 €	259,38 %
Toimintakulut	-1 139 251 €	-1 139 251 €	-1 203 361 €	105,63 %	-1 165 533 €	112,19 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-1 131 251 €</b>	<b>-1 131 251 €</b>	<b>-1 170 459 €</b>	<b>103,47 %</b>	<b>-1 144 783 €</b>	<b>111,05 %</b>

Toimintakate on ylittynyt jonkin verran (103,5 %). Tämä johtuu henkilöstökulujen (0,82 M€) ylityksestä 0,05 M€:lla muun muassa Kuel -tasausmaksusta (106,1 %), sekä kirjallisuusmäärärahojen ja koulutarvikkeiden ylityksestä (yhteensä noin 0,03 M€). Lukion opiskelijamäärä on kasvanut kuudessa vuodessa noin 30 % ja on jatkanut kasvuaan arvioitua enemmän. Kaikki lukiolaiset ovat oppivelvollisia ja heille tulee hankkia oppikirjat, tietokoneet ja koulutarvikkeet. Näiden hankinnassa ei ole osattu varautua näin suureen opiskelijamäärän kasvuun ja toisaalta oppimateriaalien voimakkaaseen hinnannousuun.

Lukiossa on lukuvuonna 2023-24 kaikilla opiskelijoilla käytössä vaiheittain syksystä 2021 alkaen käyttöön otettu uusi opetussuunnitelma. Opetussuunnitelma sisältää varsin suuria muutoksia. Opinto-ohjauksen merkitys on korostunut ja mm. opiskelijan oikeus henkilökohtaiseen ohjaukseen on vahvistunut. Opetussuunnitelma on lisännyt myös lukioiden korkeakoulu- ja yritys-elämäyhteistyötä. Haapaveden lukio onkin ollut mukana tätä toimintaa tukevassa ESR-hankkeessa nimeltään Uuden osaamisen lukio. Hankkeessa lukio on tehnyt yhteistyötä paikallisten yritysten kanssa. Lukion markkinointia on tehostettu voimakkaasti. Lukion opiskelijamäärä on kasvanut markkinoinnin, maksuttoman ajokortin ja uuden koulurakennuksen myötä voimakkaasti. Opiskelijamäärä on 130 eli lähes 30% suurempi kuin muutama vuosi sitten. Siirtyminen uuteen koulurakennukseen tammikuussa 2022 on mahdollistanut toimintatapojen muuttamisen uusien



kalusteiden ja digitaalisten välineiden kautta. Painopistealueina lukiossa ovat olleet opiskelijoiden osallistaminen ja toimintakulttuurin kehittäminen, kansainvälisyys sekä yhteistyö muiden oppilaitosten ja yrityselämän kanssa. Oppivelvollisuuden laajentuminen lukioikäisiin vuonna 2021 on lisännyt kustannuksia, koska kaikille opiskelijoille on hankittava oppimateriaalit ja tietokoneet. Lukioon hakeutumiseen ei edelleenkään vaadita tietyn keskiarvorajan saavuttamista, vaan kaikilla on mahdollisuus hakeutua lukiokoulutukseen.

<b>Opiskelijat</b>	<b>TP2021</b>	<b>TP2022</b>	<b>TP2023</b>
	115	120	130

### Varhaiskasvatus

Outi Pudas, varhaiskasvatuspäällikkö

Varhaiskasvatus	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintatuotot	319 959 €	319 959 €	307 500 €	96,11 %	294 642 €	151,72 %
Toimintakulut	-4 875 004 €	-5 075 004 €	-5 526 169 €	108,89 %	-4 939 144 €	109,94 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-4 555 045 €</b>	<b>-4 755 045 €</b>	<b>-5 218 669 €</b>	<b>109,75 %</b>	<b>-4 644 501 €</b>	<b>108,05 %</b>

Varhaiskasvatuksen toimintakate on ylittynyt noin 0,46 M€:lla (109,8%). Ylityksen yksi syy on henkilöstökulujen ylitys. Henkilöstökulut (3,34 M€) ovat ylittyneet noin 0,13 M€:lla (104,1%). Henkilöstö on sairastanut paljon ja sairauslomamat ovat olleet muutamasta päivästä muutamaa viikkoon ja useimmiten sairaana on ollut monta henkilöä yhtä aikaa eli sijaisia on tarvittu paljon. Keväällä 2023 varhaiskasvatuksessa olleiden lasten määrä nousi niin, että jouduimme perustamaan Laitakallion päiväkodille toisen ryhmän. Henkilökohtaisia budjettiin varaamattomia avustajia on jouduttu palkkaamaan kaikkiaan viisi. Tulojen osalta varhaiskasvatusmaksut ovat jääneet suunnitellusta koko vuoden. Hoitopäivämaksujen toteuma oli vain 65,18 % budjetoidusta eli noin 0,04 M€ alle budjetoidun. Hoitolapsista noin 80%:lla on huoltajien tulojen mukaan määräytyvä maksuton varhaiskasvatus. Kotihoidon tukeen ja yksityisen hoidon tukeen on kulunut noin 0,03 M€ budjetoitua vähemmän. Palvelusetelisiin varatut määrärahat ovat ylittyneet noin 0,04 M€:lla (113,5%). Matkustus- ja kuljetuspalvelut ovat ylittyneet noin 0,03 M€:lla. Vuokratulot ylittivät noin 0,07 M€:lla johtuen Laitakallion yksikön perustamisesta sekä Vienolan yhtiövästikkeistä. Asiakaspalvelujen ostot muilta (Köökki Oy) ovat ylittyneet noin 0,15 M€:lla (144,2 %).

Kunnallista varhaiskasvatusta järjestettiin vuonna 2023 Haapavedellä Ahjolan ja Onnimannin päiväkodeissa, Minttulan ryhmäperhepäiväkodissa sekä perhepäivähoidossa. Määräaikaisina ryhminä toimi koko vuoden Vienolan päiväkotiki ja Pikku-Marttan päiväkotiki 2.6.2023 asti. Lisäksi helmikuussa 2022 jouduttiin suuren tarpeen vuoksi ottamaan käyttöön uusi yksikkö Teknologia kylästä eli Laitakallion päiväkotiki. Laitakallion päiväkotiki lopetti toimintansa 22.12.2023. Varhaiskasvatuspalveluiden kysyntä vaihteli myös vuoden 2023 aikana. Vanhempain työllistyminen sekä opiskelu ovat lisänneet varhaiskasvatuksen tarvetta. Vuorohoidon määrän ja erityisesti yöhoidon lisääntyminen on luonut haasteita varhaiskasvatukselle. 1.8.2020 voimaan tullut varhaiskasvatuslain muutos subjektiivisen oikeuden laajentamisesta sekä päiväkotien ryhmäkokojen pienentäminen lisäsivät varhaiskasvatuksen kysyntää. Varhaiskasvatuksen kysyntään on osaltaan vaikuttanut myös 1.8.2021 alkanut kaksivuotinen esiopetuksen kokeilu, johon Haapaveden kaupunki valittiin. Yleisesti lasten hoitoajat ovat pidentyneet sekä hoitopäivien lukumäärä on kasvanut ja tämä vaikutti varhaiskasvatuksen kysyntään. Syksyllä 2023 varhaiskasvatuslasten määrässä tapahtui kuitenkin pienoinen lasku, johtuen osaltaan paikkakunnalta muuton vuoksi. Varhaiskasvatukseen osallistui vuoden 2023 aikana 320 lasta (PILKE mukaan



lukien 372 lasta).

Toimintaa kehitettiin uusien valtakunnallisten varhaiskasvatuslain ja varhaiskasvatussuunnitelman sekä Haapaveden varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Yhteistyötä perheiden, esi- ja perusopetuksen, lapsiperhepalveluiden sekä eri asiantuntijoiden kanssa on jatkettu ja tehostettu mm. säännöllisillä yhteistyöpalavereilla. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen Pohteen aloitettua toimintansa vuode 2023 alussa, yhteistyökuviot ovat olleet tauolla, mutta toivottavasti se saadaan käynnistettyä uudestaan mahdollisimman pian.

Varhaiskasvatus sai vuonna 2022 rahoituspäätöksen kahteen isoon hankkeeseen: Lasten digitaalisten taitojen kehittämiseen 87 900 euroa sekä hankkeeseen kolmitasoisen tuen kehittämiseen 159 640 euroa. Molemmat hankkeet päättyivät 31.12.2023. Vuosille 2023-24 on saatu OKM:n tasa-arvorahoitusta 32 000. Rahoituksella on palkattu lisää henkilökuntaa ryhmiin. Vuonna 2022 käynnistettiin myös yhteistyö Jokilaaksojen musiikkiopiston kanssa musiikkileikkikoulun käynnistämässä. Muskaritoimintaa järjestetään yli seitsemässä päivähoitoryhmässä viikoittain.

Perhepäivähoitajien määrä ei ole kasvanut huolimatta kasvatusta- ja koulutuslautakunnan päättämästä perhepäivähoitajien palkkauskokeilusta. Perhepäivähoitajia oli vuoden lopulla neljä. Päiväkodeissa järjestettiin esiopetusta lapsille, jotka tarvitsivat varhaiskasvatusta esiopetuksen lisäksi. Esikoululaisia oli keväällä 17 ja syksyllä 19. Kaksivuotiseen esiopetuskokeiluun osallistui lisäksi keväällä 68 ja syksyllä 34 lasta. Yksityinen päiväkotipiilke Taikapuisto tarjosi varhaiskasvatuspalveluja palvelusetelin myötä noin 55 lapselle. Lisäksi Haapaveden kaupunki tuki lapsiperheitä yksityisen hoidon tuella sekä yksityisen hoidon tuen kuntalisällä. Perheet palkkasivatkin muutamia hoitajia omaan kotiinsa yksityiseksi perhepäivähoitajaksi.

<b>Varhaiskasvatus</b>	<b>TP2021</b>	<b>TP2022</b>	<b>TP2023</b>
hoitopäiviä	35 000	34 280	36 977
alle kouluikäisiä lapsia	536		
lapsia varhaiskasvatuksessa 31.12	260	247	209
hoitolapsia ajalla 1.1.-31.12. (372 sis.Pilke)	393	331(403 sis.Pilke)	320

## HYVINVOINTILAUTAKUNTA

vt. kaupunginjohtaja Päivi Keisanen

Hyvinvointilautakunta	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintatuotot	546 892 €	546 892 €	579 051 €	105,88 %	526 078 €	83,00 %
Toimintakulut	-3 260 085 €	-3 260 085 €	-3 115 576 €	95,57 %	-3 072 368 €	97,55 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-2 713 193 €</b>	<b>-2 713 193 €</b>	<b>-2 536 525 €</b>	<b>93,49 %</b>	<b>-2 546 290 €</b>	<b>101,21 %</b>

Hyvinvointilautakunta koostuu kirjasto-, liikunta-, kulttuuri-, nuorisotyö- ja työllistämispalveluista sekä Jokilaaksojen musiikkiopistosta. Hyvinvointilautakunta pysyi vuoden 2023 osalta kokonaisuudessaan budjetissa.



## Kirjastopalvelut

vs. kirjastonjohtaja-informaatikko Sipola Nina

Kirjastopalvelut	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintatuotot	16 000 €	16 000 €	11 539 €	72,12 %	22 753 €	142,21 %
Toimintakulut	-492 550 €	-492 550 €	-448 703 €	91,10 %	-464 673 €	100,01 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-476 550 €</b>	<b>-476 550 €</b>	<b>-437 164 €</b>	<b>91,74 %</b>	<b>-441 920 €</b>	<b>98,50 %</b>

Tulot (0,01 M€) pienenivät talousarvioon nähden, kun kirjastonjohtajapalveluja myytiin Pyhännälle kahden kuukauden ajan, aiemman 12 kuukauden sijaan. Myyntipalveluista pysyi ennallaan kirjastoauton palvelujen myyminen Raaheen yhtenä päivänä viikossa. Puolet kuluista (0,45M€) tulevat henkilöstökuluista ja toinen puoli palveluiden ostokustannuksista ja tarvikkeista.

Kirjasto	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Lainojen määrä, pääkirjasto	88 732	90 000	83 410
Lainojen määrä, kirjastoauto (sis. Vihanti)	39 946	46 000	38 786
Lainan hinta	3,4	3,4	3,7
Lainat/asukas	19	19	19
Hankintojen määrä	4142	4 200	3 578
Fyysiset käynnit/asukas	6	10	7
Aukiolotunnit	3 573	3 000	3 189
e-Aineiston lainaus	12 074	14 000	14 334
Tapahtumat	169	100	81

Kirjaston aukioloajat vähenivät jonkin verran edellisvuoteen nähden, kun talvenajan lauantaiaukioloajat jäivät pois kesän jälkeen. Lainojen määrät laskivat hieman edellisvuoteen nähden. Kävijämäärät ovat nousseet edelliseen vuoteen nähden, käynnit per asukas, kuin käynnit per aukiolotunti, mutta ne eivät vielä ole palautuneet pandemiaa edeltävälle tasolle varsinkaan tapahtumissa.

Pääkirjasto oli avoinna maanantaista perjantaihin klo 9:00 – 19:00 ja kirjastoauto liikennöi viitenä päivänä viikossa. Fyysistä aineistoa kirjastossa oli vuoden 2023 lopussa yhteensä 83 604 kpl, sisältäen kirjoja, kuva- ja äänitallenteita, karttoja, mikrofilmejä, lehtiä jne. Sähköisten aineistojen osalta Haapavesi kuuluu Pohjoisen eKirjastoon, johon kuuluvat kaikki Pohjois-Suomen (Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu, Lappi) kunnat. Käytössä on yhteinen kokoelma e-kirjoja ja e-äänikirjoja (Ellibs), Naxos musiikkietokanta, PressReader ulkomainen lehtitietokanta, ePress-kotimainen sanomalehtitietokanta, eMagz-kotimainen aikakauslehtitietokanta ja Viddla -elokuvatietokanta. Vuoden 2025 alusta kunnat alkavat siirtyä valtakunnalliseen kuntien e-kirjastoon.

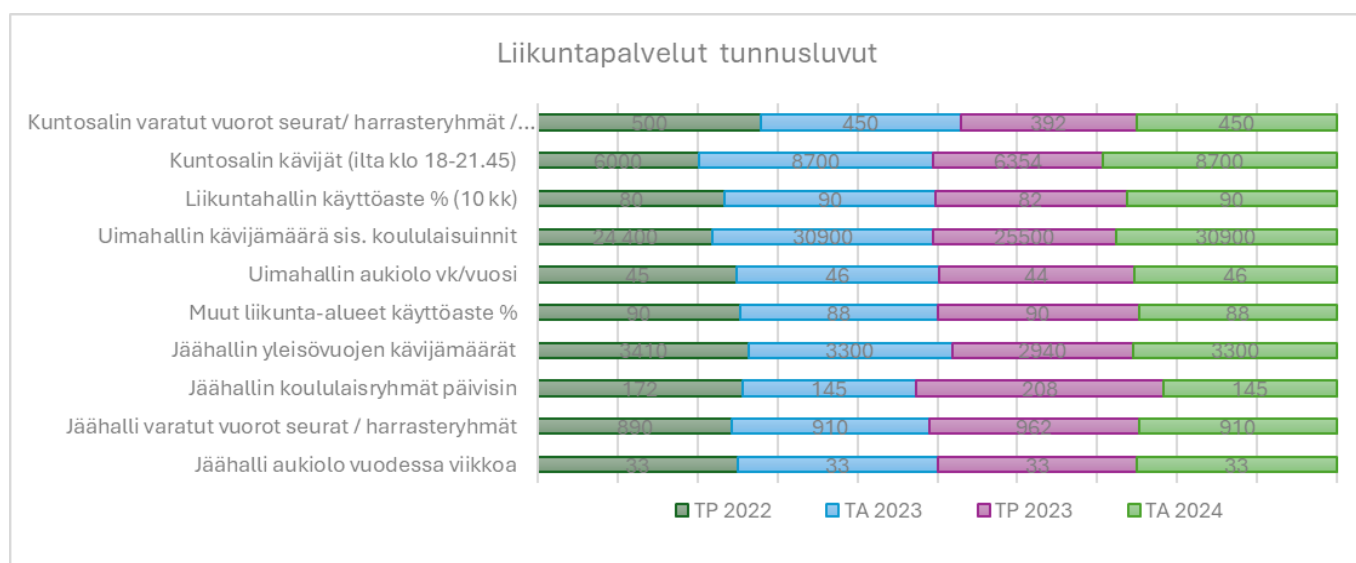
Kirjaston tapahtumajärjestämisessä ja kouluyhteistyössä palattiin lähitoimintaan, joista valtaosa kouluyhteistyöstä tapahtui kevätlukukaudella. Kirjastolla oli vuoden aikana kymmenen taidenäyttelyä ja yksi kirjanjulkistamistilaisuus. Kirjastolla kävi yksi kirjailijavieras ja muusikkovieras. Kirjasto osallistui Haapaveden opistolla Kirjavat kirjamesut-tapahtumaan ja sillä oli pop-up-kirjasto Harrastajamesuilla liikuntahallilla.

## Liikuntapalvelut

liikuntasihteeri Mäntylä Kati

Liikuntapalvelut	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintatuotot	288 000 €	288 000 €	238 414 €	82,78 %	232 778 €	77,08 %
Toimintakulut	-1 336 581 €	-1 336 581 €	-1 301 701 €	97,39 %	-1 278 922 €	107,37 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-1 048 581 €</b>	<b>-1 048 581 €</b>	<b>-1 063 287 €</b>	<b>101,40 %</b>	<b>-1 046 144 €</b>	<b>117,65 %</b>

Tuloja (0,24M€) rasitti vuokratuottojen alhainen kertymä, joka johtuu osaltaan uima-/ liikuntahalliin tehdyistä huoltotoimenpiteistä vuoden aikana (legionella bakteeri, väliverhojen vaihto, paloilmasin laitteiden huolto, eritevahingot), em. sulut vaikuttivat tilojen aukioloaikoihin ja kävijämääriin. Liikuntapalveluiden toimintakulut (1,3M€) koostuvat pääasiassa kiinteistöjen ylläpitokuluista ja henkilöstökuluista, ja kokonaisuudessaan nämä pysyivät budjetissa.



Liikuntapalvelut luovat edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä ja terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät. Liikuntapalvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä sekä yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua liikuntatoimintaan. Liikuntapaikkojen kehittäminen sekä kunnossapitäminen on edistänyt kuntalaisten kiinnostusta liikuntaa kohtaan, joka on näkynyt liikuntapaikkojen kävijämäärien kasvuna.

Liikuntapalveluiden alaisuuteen kuuluu ulkoliikuntapalvelut, uima-/ liikuntahallitoiminta sekä jäähallitoiminta. Ulkoliikuntapalvelut sisältävät latualueet, jääalueet, avantouintipaikan, urheilukentät, pesäpallokentät, frisbeegolf, tenniskentät, uimarannat, kiintorastiverkostot sekä skeittiparkin. Uimahalli oli avoinna 44 viikkoa, liikuntahalli 48 viikkoa ja jäähalli 33 viikkoa. Ulkoliikunta-alueiden kunnossapito toteutettiin liikuntapalveluiden henkilökunnan sekä yhteistyökumppaneiden toimesta, hiihtolatujen kunnossapito on hoidettu ostopalvelusopimuksella. Uimahalli- ja liikuntahallitoiminta sekä koulujen uimakoulut hoidettiin liikuntapalveluiden henkilökunnan toimesta. Jäähallitoiminnan kunnossapito on hoidettu liikuntapalveluiden henkilökunnan toimesta.

Liikuntapalvelut olivat toteuttamassa kokoperheen tapahtumia yhteistyössä eri yhdistysten ja

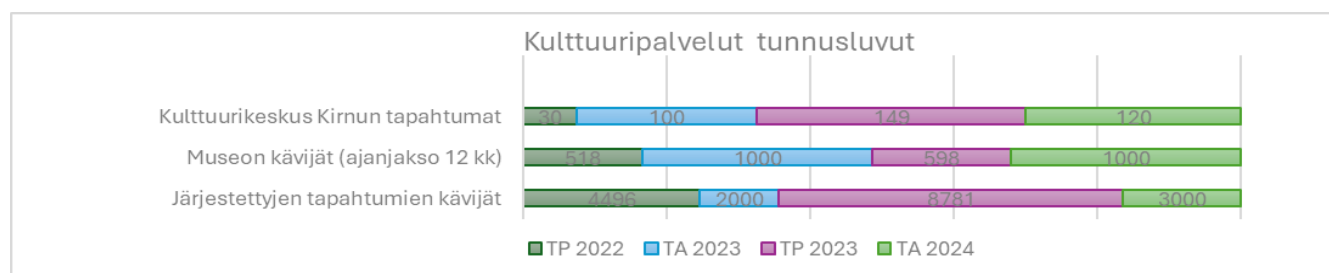
järjestöjen sekä yhteistyötahojen kanssa. Liikuntapalvelut osallistuivat myös kulttuuripalveluiden järjestämiin tapahtumiin mm. Lasten ja nuorten kulttuuriviikot keväällä, Hyvinvointiviikko ja Taiteiden yö syksyllä sekä joulun avaus loppuvuodesta. Liikuntapalveluiden alaisuuteen kuuluvia kilpailutapahtumia toteutettiin vuoden aikana useita. Järjestetyt tapahtumat tavoittivat hyvin ihmisiä. Aakonmajan aluetta kehitettiin edelleen vuonna 2023, kun rullahiihtorata saatiin käyttöön syyskuun lopussa yhteistyössä urheiluseuran kanssa. Rakennuttamiseen haettiin lisäaikaa lokakuun loppuun 2024, jonka aikana tullaan parantamaan rata-alueen esteetöntä näkymää huomioiden muiden urheilulajien harrastajat.

## Kulttuuripalvelut

kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori Haikola Suvi

Kulttuuripalvelut	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintatuotot	49 792 €	49 792 €	65 193 €	130,93 %	43 526 €	146,81 %
Toimintakulut	-318 256 €	-318 256 €	-306 517 €	96,31 %	-187 634 €	105,30 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-268 464 €</b>	<b>-268 464 €</b>	<b>-241 324 €</b>	<b>89,89 %</b>	<b>-144 108 €</b>	<b>97,01 %</b>

Kulttuuripalveluiden tulot olivat yhteensä noin 0,07 M€ ja ylitys (tot 130,9%) johtuu pääasiassa saaduista avustuksista. Kulttuuripalveluiden toimintakulut (0,31M€) pysyivät budjettiraamissa.



Kulttuuritoimi tuottaa kuntalaisille monenlaista kulttuuritoimintaa yhteistyössä erilaisten toimintaryhmien, yhdistysten ja yhteisöjen kanssa. Kulttuuritoimi pyrkii järjestämään kulttuuritoimintaa kaikenikäisille sekä huomioimaan toiminnan suunnittelussa kuntalaisilta tulleet toiveet. Vuonna 2023 järjestettiin monenlaisia tapahtumia, jotka tavoittivat yhteensä arviolta vajaa 9000 kävijää. Osallistujamäärät ovat lähteneet nousuun koronavuosien jälkeen. Tapahtumia on järjestetty sekä avoimina että kohdennettuina tapahtumina esimerkiksi varhaiskasvatukselle, kouluille, ikäihmisille ja erityisryhmille. Vuotta rytmittivät isoimmat tapahtumat: Lasten ja nuorten kulttuuriviikot keväällä, kotiseutuviikko kesällä, Hyvinvointiviikko ja Taiteiden yö syksyllä sekä joulunavaus ja Joulumaa loppuvuodesta. Isompien tapahtumien lisäksi järjestettiin runsaasti erilaisia yksittäisiä esityksiä. Vuoden aikana tehtiin myös kaksi teatteriretkeä. Kesällä kesäpelimannit kiersivät eri yksiköissä sekä julkisissa tiloissa soittamassa. Haapaveden seurakunnan kanssa on järjestetty Suomen sävelet -kesämusiikkisarja. Useiden eri toimijoiden kanssa toteutettiin myös yhteistyössä syksyllä iso tapahtuma nuorille.

Museoiden osalta Koulumuseo ja Myyrilän museo olivat avoimina kesäkaudella ja tilattaessa myös muulloin. Museokävijöiden määrä nousi vuonna 2023 edellisiin vuosiin verrattuna. Museoiden operatiivisesta toiminnasta vastasi Haapavesi-seura ostopalvelusopimuksena. Kotiseutuarkistosta vastasi kirjasto. Yhteisötaideteos Päreikköön varattiin lähes koko toimintakaudelle näyttelyjä, Päreiköstä vastasi kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori. Kulttuurikeskus Kirnun käyttöä saatiin vuoden aikana laajennettua, ja siellä toteutettiin erilaisten esitysten lisäksi myös mm. luentoja sekä



yhdet pienimuotoiset hääjuhlat. Kirnun varauksista vastasivat kulttuuritoimi sekä Jokihelmen opisto. Käyttötunteja Kirnussa oli yhteensä noin 1000.

Kaupungin kulttuuritoimintaa kehitettiin vuoden aikana; alkuvuodesta valmistunut Kulttuuripolku – Haapaveden kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelma otettiin käyttöön syksyllä 2023 uuden lukuvuoden alkaessa. Kulttuurikasvatussuunnitelman avulla taataan lapsille ja nuorille yhtäläinen mahdollisuus kokea kulttuurielämyksiä sekä päästä itse tekemään kulttuuria. Kaupunki lähti mukaan myös Konsertti joka koululle -toimintaan, jonka avulla tarjotaan jokaiselle alakoululle ja yläkoululle vähintään yksi konsertti vuodessa. Vuonna 2023 järjestettiin ensimmäistä kertaa Kulttuurifoorumi, johon jokainen kulttuurista kiinnostunut kuntalainen pääsi keskustelemaan Haapaveden kulttuuriasioista ja antamaan kehitysideoita. Lisäksi kaupunki lähti mukaan kulttuurikaveritoimintaan, joka madaltaa osaltaan kulttuuriin osallistumisen kynnyksiä. Haapaveden kaupunki oli myös mukana Pohjois-Pohjanmaan liiton toteuttamassa Kulttuurikenno -hankkeessa, jonka lopputuotoksena kuntalaiset tekivät yhdessä Haapavedelle yhteisötaideteoksen, joka sijoitettiin Paakkilan puutarhalle.

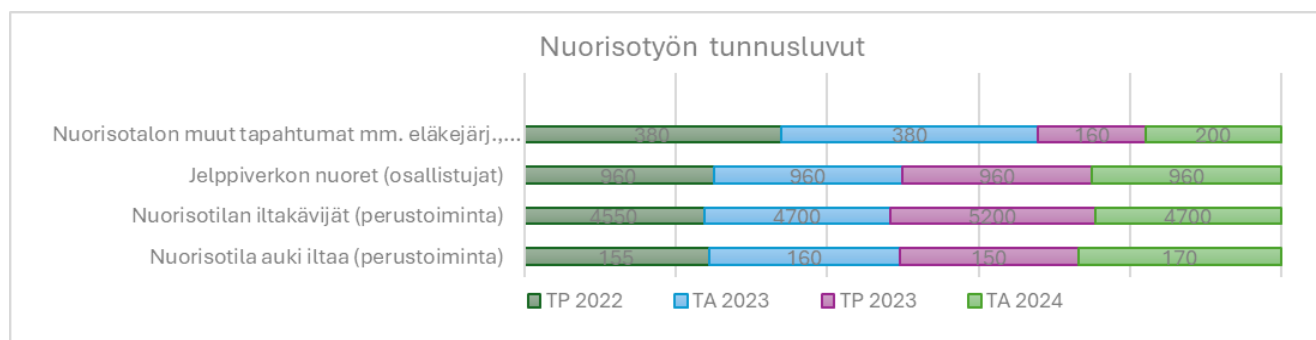
Kulttuuripalveluiden alla toimii myös hyvinvointipalvelut, joka vastaa kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöstä. Vuoden aikana kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori teki tiivistä yhteistyötä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa. Erilaisten kulttuuritapahtumien lisäksi järjestettiin muun muassa hyvinvointiin liittyviä luentoja, kuten esimerkiksi uutena toimintana vanhempien teemaillat sekä sivistystoimen kanssa yhteistyössä järjestetty Lapsen oikeuksien viikon luento. Haapavesi valittiin vuonna 2023 pilottikunnaksi Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen organisoimaan Mielen hyvinvoinnin ABC-toimintamallin pilotointiin. Pilotointia on toteutettu Haapavedellä loppuvuodesta ryhmämuotoisena toimintana, ja toiminta jatkuu vielä alkuvuoden 2024 ajan. Ehkäisevää päihdetyötä kehitettiin vuoden 2023 aikana, ja loppuvuodesta valmistui Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma. Järjestöyhteistyötä tiivistettiin vuoden aikana säännöllisesti ilmestyvillä järjestökirjeillä sekä kaikkien yhdistysten ja järjestöjen yhteisillä järjestöilloilla.

## Nuorisotyö

liikuntasiihteeri Mäntylä Kati

Nuorisotyö	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintatuotot	69 000 €	69 000 €	104 649 €	151,67 %	62 681 €	59,13 %
Toimintakulut	-306 251 €	-306 251 €	-287 010 €	93,72 %	-261 014 €	86,31 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-237 251 €</b>	<b>-237 251 €</b>	<b>-182 361 €</b>	<b>76,86 %</b>	<b>-198 333 €</b>	<b>100,97 %</b>

Nuorisopalveluiden tuloista (0,10M€) suurin osa on tukia eli työpaja-avustuksia, etsivän nuorisotyön avustustuloja sekä muita projektiavustuksia. Nuorisopalveluiden toimintakulut 0,29 M€) pysyivät arvioiduissa menoissa.





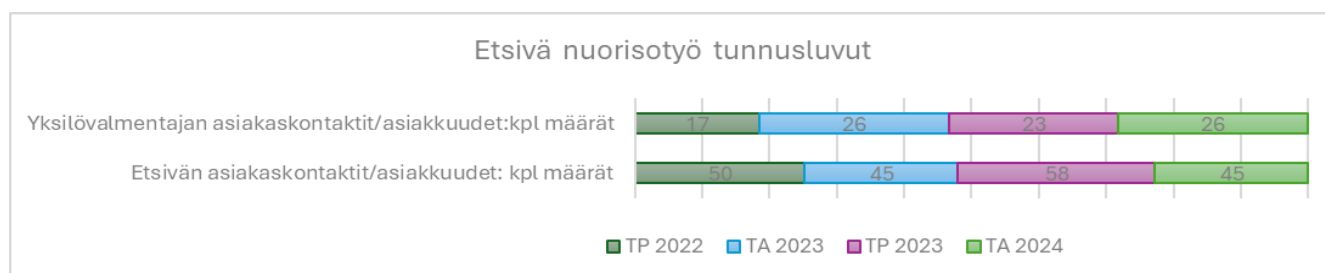
Nuorisotyö tuottaa toimintaa lapsille ja nuorille. Toiminnassa huomioidaan nuorisotyön laajenevaa, kehittyvää toimintakokonaisuutta. Nuorisotalo on ollut avoinna nuorille neljänä iltana viikossa erityisnuorisotyöntekijän, koulunuorisotyöntekijän sekä talo-ohjaajien työpanoksilla. Nuorisotalo toimintaa kehitettiin nuorten osallisuutta lisäämällä sekä järjestämällä 4–6 luokkalaisille varhaisnuorille oma nuorisotalo vuoro. Vuoden 2023 alkupuolen nuorisotalo toimi Urheilutiellä ja toukokuussa nuorisotila asetettiin käyttökieltoon. Elokuussa nuorisotalo toiminta muutti väliaikaistiloihin, jotka sijaitsevat hotelli Haapakanteleen Savotassa, mutta aukioloiltoja jouduttiin supistamaan kolmeen iltaan viikossa. Väliaikaistilojen pienen koon vuoksi nuorisotilojen kävijämäärät laskivat syyskaudella. Savotassa nuorisotila sulki ovensa 15.12.2023, jonka jälkeen nuorisotila alkoi muuttamaan Laitakalliolle nykyisiin nuorisotiloihin.

Nuorisotoimi oli toteuttamassa eri tapahtumia yhteistyötahojen kanssa ja järjesti erilaisia aktiviteetteja sekä reissuja, joissa oli runsaasti osallistujia. Järjestettiin myös erilaisia teemapäiviä kouluille mm. heijastin päivä, ehkäisevän päihdetyön viikko, mediakasvatusta. Koulujen ja lukion aulapäivystykset toteutettiin erityisnuorisotyöntekijän ja koulunuorisotyöntekijän toimesta. Nuorisotyö oli mukana perhekeskeisessä toiminnassa erityisnuorisotyön, koulunuorisotyön sekä erilaisten tapahtumien kautta. Monialainen yhteistyö toteutui.

Koulunuorisotyö hankkeeseen saatiin jatkorahoitus helmikuussa 2023 ja koulunuorisotyö toteutettiin vuoden 2023 osalta hankerahoituksella maaliskuusta eteenpäin. Ennen hankerahoituksen myöntävää päätöstä koulunuorisotyötä toteutettiin kaupungin omalla rahalla alkuvuoden osalta.

Nuorisovaltuusto kokoontui neljä kertaa, ja oli aktiivisesti mukana pohjoispohjanmaan nuorisovaltuuston jäsenenä. Nuorten palvelu- ja ohjausverkosto kokoontui säännöllisin väliajoin ja kokoaa tietoa paikkakunnan nuorista ja antaa tietoa toisilleen, jotta palveluihin ohjaaminen helpottuisi.

Jelppiverkon etsivä nuorisotyöntekijä ja yksilö- ja starttivalmentaja työskentelivät syrjäytymisvaarassa olevien 15–28- vuotiaiden nuorten kanssa. Yksilö- ja starttivalmentaja kohtasi asiakkaita yksilö- ja ryhmätoiminnoissa. Etsivän nuorisotyön asiakkaat tarvitsivat monimuotoista ja pitkäkestoista ohjausta ja neuvontaa.

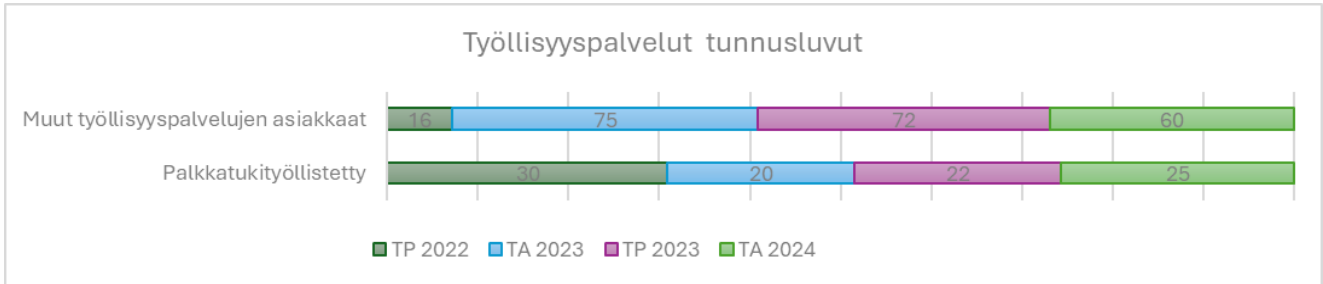


## Työllistämispalvelut

vt. hallintojohtaja Pirkkalainen Tarja

Työllistämispalvelut	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintatuotot	124 100 €	124 100 €	159 257 €	128,33 %	164 340 €	91,20 %
Toimintakulut	-708 447 €	-708 447 €	-673 645 €	95,09 %	-792 174 €	86,40 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-584 347 €</b>	<b>-584 347 €</b>	<b>-514 389 €</b>	<b>88,03 %</b>	<b>-627 833 €</b>	<b>85,23 %</b>

Työllistämispalveluiden tulot (yhteensä noin 0,16 M€) ylittyi palkkatukiuudistuksesta johtuvien korvausprosenttien nostosta. Korvausprosentin uudistuksessa 30 % osuus poistui sekä uutena tuli 70 % korvausosuus, puolestaan 50 % korvausosuus pysyi ennallaan. Toimintakulut olivat yhteensä noin 0,67 M€ ja toteuma 95,1%. Hankinnoissa tehtiin uuden toiminnan (tuettu palkkatukityöllistäminen ja tuettu työkokeilu) käynnistämisen ja uusien tilatarpeiden vuoksi (Kokoomo tilojen siirtyessä Pohteelle) lisäostoja. Budjettiin uutena kuluna nousi myös Kelan tilojen sisäiset kiinteistökulut. Työllistämispalveluiden muut toimintakulut pysyivät budjetti raamissa.



Työllisyyspalvelut toimivat vuonna 2023 kaupungintalon tiloissa ja toiminta muutti syksyllä Kelalta ostettuihin toimistotiloihin. Työllisyyspalvelujen alla toimivia palveluita olivat palkkatukityöllistäminen, työttömien palveluohjaus ja kaupungin nuorten kesätyöllistäminen. Vuonna 2023 aloitti myös uusi palvelu, jossa tarjotaan tuetun palkkatukityöllistämisen ja tuetun työkokeilun paikkoja pitkäaikaistyöttömille. Uudessa palvelussa aloitti työvalmentaja, joka on palkattu toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen. Työllisyyspalvelut ovat myös tarvittaessa Pohteen tukena kuntouttavan työtoiminnan paikkojen järjestämisessä kaupungin yksiköissä.

Työllisyyspalvelujen asiakasmäärä koki myös muutoksen työpajatoiminnan siirtyessä 1.1.2023 alkaen Pohteen järjestämistä vastuun alle. Yhteensä työllisyyspalveluiden asiakkaita oli koko vuonna 72 henkilöä. Vuoden aikana eri pituisia palkkatukityösuhteita oli käynnissä yhteensä 26:lla henkilöllä. Kesän 2023 aikana työllistettiin 41 nuorta ja työllisyyspalveluiden kautta haettavan kesätyöpaikkatuen kautta työllistyi 50 nuorta yrityksiin tai yhdistyksiin. Palkkatuella olleista asiakkaista neljä työllistyi palkkatuella suoraa avoimille työmarkkinoille ja 22 kaupungin eri pisteisiin. Kaupungin palkkatukijakso päättyi 16:lla henkilöllä vuoden 2023 aikana. Näistä henkilöistä 2 työllistyi jaksonsa päätteeksi, 1 muutti paikkakunnalta pois, 3 ohjautui sairauslomalle/eläkkeelle/eläkeselvittelyyn, 1 asiakas jäi vanhempainvapaalle ja 9 jäi työttömäksi työnhakijaksi.

Kuntaosuuksia eli ns. sakkomaksuja pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuesta maksettiin vuonna 2023 yhteensä 269 801 euroa, kun vuonna 2022 maksut olivat yhteensä 249 339 euroa. Pandemiavuosien kasvu sakkomaksuissa taittui vuoden 2022 aikana, mutta suhdanteiden yleinen negatiivinen kehitys näkyi myös pitkäaikaistyöttömien työllistymisen ja ohjautumisen hidastumisina. Myös Pohteen asiakastyössä koetut muutokset ja haasteet heijastuivat sakkomaksuihin.



## Jokilaaksojen musiikkiopisto

vt. kaupunginjohtaja Keisanen Päivi

Jokilaaksojen musiikkiopisto	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintakulut	-98 000 €	-98 000 €	-98 000 €	100,00 %	-87 952 €	91,23 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-98 000 €</b>	<b>-98 000 €</b>	<b>-98 000 €</b>	<b>100,00 %</b>	<b>-87 952 €</b>	<b>91,23 %</b>

Opetushallituksen määräyksen mukaisesti Jokilaaksojen Musiikkiopiston tehtävänä on Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaisen opetuksen järjestäminen siten, että se luo edellytyksiä hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja musiikin elinikäiselle harrastamiselle sekä antaa valmiudet musiikkialan ammattiopintoihin. Opetus on tavoitteellista ja laadukasta, mikä perustuu kuntayhtymän hallituksen ja valtuuston hyväksymän opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen. Musiikkiopisto toimii vuorovaikutuksellisesti alueen eri kulttuuritoimijoiden kesken ja toimii taideoppilaitoksena, jonka kehittää jatkuvasti osaamistaan.

Jokilaaksojen Musiikkiopisto tarjoaa opiskelumahdollisuuksia kaikenikäisille oppilaille, pääsääntöisesti kuitenkin lapsille ja nuorille. Musiikkiopisto toimii yhteistyössä muiden alueen kulttuuritoimijoiden kanssa ja tuottaa vuosittain lukuisia lähi- ja striimikonsertteja sekä omana tuotantonaan että yhteistyössä muiden tahojen kanssa.

## KANSALAIPOISTON JOHTOKUNTA

Rehtori Anu Hultqvist

Kansalaisopiston johtokunta	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintatuotot	886 703 €	886 703 €	750 554 €	84,65 %	720 260 €	83,28 %
Toimintakulut	-1 779 990 €	-1 779 990 €	-1 638 242 €	92,04 %	-1 548 371 €	91,10 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-893 287 €</b>	<b>-893 287 €</b>	<b>-887 688 €</b>	<b>99,37 %</b>	<b>-828 111 €</b>	<b>99,22 %</b>

Jokihelmen opiston tulot ovat yhteensä 0,751 miljoonaa euroa, josta noin 58 % tulee kunnilta laskutettavista myyntituotoista ja noin 37 % lukukausimaksuista sekä loput avustuksista. Menot olivat yhteensä 1,638 miljoonaa euroa ja ovat toteutuneet arvioitua pienemmällä suhteellisella osuudella henkilöstökulujen toteuman ollessa 87 % eli yhteensä 1,063 miljoonaa euroa. Muun muassa matkustus- ja kuljetuspalvelukustannuksista sekä sisäisistä asiantuntija- ja kiinteistöpalvelukustannuksista koostuvia palveluiden ostokustannuksia oli 298 tuhatta euroa.

Haapaveden kaupungin maksuosuus Jokihelmen opiston toiminnasta vuonna 2023 oli 191 441 euroa, joka on 91 % budjetoidusta. Koko kansalaisopiston johtokunnan toteuma oli kuntien maksuosuus tasauksien jälkeen 99,37 %.

Vuosi 2023 oli Jokihelmen opiston 16. työvuosi ja alueen kansalaisopistotoiminnan 60. toimintavuosi. Jokihelmen opisto järjestää ylläpitämisluvan mukaista koulutusta, jonka tavoitteena on edistää kuntalaisten oppivaa ja aktiivista elämäntapaa, tukea kulttuuriin kasvamista, vahvistaa yksilöiden persoonallista kehittymistä ja hyvinvointia, yhteisöjen elinvoimaa sekä edistää alueen yhteisöllisiä voimavaroja. Koulutus painottuu taito- ja taideaineisiin, hyvinvointia ja terveyttä edistäviin aineisiin, tieto- ja viestintätekniikkaan sekä kieli- ja kulttuuri-aineisiin. Lisäksi opisto



järjestää maahanmuuttajien kotoutumista tukevaa koulutusta. (OPM Drno 219/532/2012).

Jokihelmen opiston vuoden 2023 vapaan sivistystyön kokonaistuntimäärä oli 15 990 tuntia. Vapaan sivistystyön kurssilaisia vuonna 2023 oli 3312 (netto) ja 12 864 (brutto) henkilöä. Taiteen perusopetuksessa toteutettiin 2795 tuntia. Taiteen perusopetuksen opiskelijoita vuonna 2023 oli 415 (netto) ja 881 (brutto) henkilöä. Taiteen perusopetukset tunnit ja osallistujamäärät sisältyvät vapaan sivistystyön kokonaislukuihin. Vuonna 2023 Haapavedellä toteutui 4794 vapaan sivistystyön tuntia ja 223 kurssia. Kurssilaisia Haapavedellä oli 908 (netto) ja 4295 (brutto) henkilöä. Taiteen perusopetuksen tunteja toteutui Haapavedellä 1466 tuntia, 43 kurssia, opiskelijoita oli 197 (netto) ja 555 (brutto) henkilöä.

Jokihelmen opistossa monet opiskelijat osallistuvat useammalle kuin yhdelle kurssille. Opiskelua tapahtuu yli kuntarajojen ja verkkokurssit tavoittavat ympäri Suomen. Jokihelmen opisto on ollut mukana Kansalaisopistojen liiton, Meri-Pohjolan opistopiirin ERASMUS+, ESKOA- ja JODY-hankkeissa. Jokihelmen opiston uudet nettisivut otettiin käyttöön marraskuussa 2023 ja parantavat palveluiden saavutettavuutta. Kumppanuuskampustoiminta on ylläpitänyt paikallista oppilaitosyhteistyötä.

## RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

rakennustarkastaja Mikko Koskela

Rakennus- ja ympäristölautakunta	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintatuotot	121 500 €	121 500 €	156 694 €	128,97 %	806 247 €	189,26 %
Toimintakulut	-161 733 €	-161 733 €	-139 203 €	86,07 %	-157 293 €	110,64 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-40 233 €</b>	<b>-40 233 €</b>	<b>17 491 €</b>	<b>-43,47 %</b>	<b>648 954 €</b>	<b>228,64 %</b>

Rakennusvalvonta sisältää lupakäsittelyn, rakennustarkastustoiminnan ja rakentamisen ohjauksen. Rakennuslautakunta käsittelee kokoluokassaan isoimmat sekä merkittävimmät rakennushankkeet ja tekee suunnittelutarveharkinta- ja poikkeamispäätökset. Tulot kertyvät lupamaksuista, joissa pyritään kustannusvastaavuuteen ja naapurikuntien kanssa yhteiseen lupahintatasoon.

Tulot olivat vuoden 2023 osalta 0,157 M€ ja toteutuivat 129,0 prosenttisesti. Vertailuvuonna toteumaa nosti lupatulot tuulivoimahankkeista. Menot olivat pitkälti talousarvion mukaiset 0,139 M€.





## TEKNINEN LAUTAKUNTA

Tekninen johtaja Teemu Niemimäki

Tekninen lautakunta	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintatuotot	5 058 222 €	5 058 222 €	4 732 707 €	93,56 %	4 131 907 €	115,89 %
Toimintakulut	-4 239 705 €	-4 039 705 €	-3 642 523 €	90,17 %	-4 011 072 €	105,68 %
<b>Toimintakate</b>	<b>818 517 €</b>	<b>1 018 517 €</b>	<b>1 090 184 €</b>	<b>107,04 %</b>	<b>120 836 €</b>	<b>-52,54 %</b>

Tekninen lautakunta muodostuu teknisen hallinnon, kaavoituksen, kiinteistöpalvelujen, ulkopuolisten tilojen, yhdyskuntapalvelujen, liikenneväylien, puistojen ja torien, yksityisteiden, sekä maa- ja metsätilojen tulosalueista. Teknisen lautakunnan alaisten toimintojen osalta toimintatuotot olivat yhteensä 4,732 M€ ja toteutuivat 94 prosenttisesti. Toimintatuotoista 50 % eli 2,36 M€ tulevat ulkoisista vuokratuotoista (mm. Pohde, PPE-Köökki) ja 41 % eli 1,96 M€ sisäisistä kiinteistökulujen vyörytystuotoista. Toimintakulut olivat 3,643 M€ (tot. 90 %), josta henkilöstökulujen osuus on 0,70 M€, palveluiden ostokustannuksia 1,39 M€ (puhtaanapitokustannukset 0,7 M€, rakennusten, - alueiden ja koneiden kunnossapito 0,4 M€) ja energiakuluja pääasiassa sisältäviä aine- ja tarvikekuluja 1,30 M€. Kiinteistöjen ylläpitokustannukset olivat budjetin alittaneiden sähkö- ja lämmityskulujen johdosta pienemmät, miksi myös sisäisesti vyörytetyt kiinteistötulot toteutuivat arviota pienempänä. Lisätalousarviomenettelyllä kiinteistöpalveluiden sähkökustannusten budjettia pienennettiin 0,3 miljoonalla eurolla ja yhdyskuntapalveluiden puhtaanapitokustannuksia taas lisättiin (mm. aeraus ja hiekoitus) 0,1 miljoonalla eurolla.

### Tekninen hallinto

Tekninen johtaja Teemu Niemimäki

Tekninen hallinto	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintatuotot			16 594 €		33 659 €	
Toimintakulut	-416 494 €	-416 494 €	-326 975 €	78,51 %	-377 589 €	100,17 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-416 494 €</b>	<b>-416 494 €</b>	<b>-310 381 €</b>	<b>74,52 %</b>	<b>-343 931 €</b>	<b>91,24 %</b>

### Kiinteistöpalvelut

Kiinteistöpäällikkö Keijo Rutanen

Kiinteistöpalvelut	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintatuotot	4 818 022 €	4 818 022 €	4 506 020 €	93,52 %	3 771 865 €	111,10 %
Toimintakulut	-3 055 504 €	-2 755 504 €	-2 418 280 €	87,76 %	-2 855 875 €	103,90 %
<b>Toimintakate</b>	<b>1 762 518 €</b>	<b>2 062 518 €</b>	<b>2 087 739 €</b>	<b>101,22 %</b>	<b>915 990 €</b>	<b>141,72 %</b>

Kiinteistöpalvelujen toiminta sisältää kaupungin omassa käytössä olevien kiinteistöjen huoltopalvelun ja kunnossapidon sekä vastaavat palvelut Kiinteistö Oy Haapa-asunnoille ja Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy:lle.



## Yhdyskuntapalvelut

Maanrakennuspäällikkö Paulos Tekka

Yhdyskuntapalvelut	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintatuotot	240 200 €	240 200 €	210 094 €	87,47 %	326 384 €	191,76 %
Toimintakulut	-712 707 €	-812 707 €	-873 149 €	107,44 %	-724 956 €	112,64 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-472 507 €</b>	<b>-572 507 €</b>	<b>-663 056 €</b>	<b>115,82 %</b>	<b>-398 572 €</b>	<b>84,20 %</b>

Yhdyskuntapalvelu -yksikön toiminta sisältää katujen, katuvalojen ja puistojen suunnittelun, rakentamisen ja kunnossapidon. Lisäksi yksikön tehtäviin kuuluu haja-asutusalueen talviaurauksen järjestäminen ja yhdyskuntatekninen rakennuttaminen ja rakennustöiden valvonta Haapavedellä. Yksikkö on pääasiassa tilaajaorganisaatio ja suurin osa töistä kilpailutetaan ja teetetään yksityisillä urakoitsijoilla.

## Entinen vesi- ja viemärilaitos

Tekninen johtaja Teemu Niemimäki

Vesi- ja viemärilaitos	TA 2023	TA + LTA 2023	Toteuma 2023	Toteuma %	Toteuma 2022	Toteuma edv. %
Toimintakulut	-55 000 €	-55 000 €	-24 119 €	43,85 %	-52 651 €	202,51 %
<b>Toimintakate</b>	<b>-55 000 €</b>	<b>-55 000 €</b>	<b>-24 119 €</b>	<b>43,85 %</b>	<b>-52 651 €</b>	<b>202,51 %</b>

Haapaveden kaupunki on yhtiöittänyt vesi- ja viemärilaitoksen 1.9.2017 alkaen Haapaveden Vesi Oy:ksi. Vuoden 2023 menot ovat aikaisempaan toimintaan liittyviä velvoitteita, joita ei ole siirretty Haapaveden Vesi Oy:lle (KuEL-eläkemenoperusteiset maksut ja tulosalueelle kirjautuu myös lietteenkuivaamon investoinnin kuluja.)

## 6.4 Määrärahojen toteutuminen

### 6.4.1 Tuloslaskelman toteutuminen

Tuloslaskelma	Talousarvio + muutokset	Toteuma 2023	Muutos	Toteuma %	Toteuma edell.vuosi
<b>Toimintatuotot</b>	<b>5 923 843</b>	<b>6 276 425</b>	<b>352 582</b>	<b>105,95 %</b>	<b>19 373 575</b>
Myyntituotot	2 088 408	2 057 518	-30 890	98,52 %	12 194 374
Maksutuotot	664 580	608 237	-56 343	91,52 %	4 000 014
Tuet Ja avustukset	623 701	825 609	201 908	132,37 %	1 948 725
Muut toimintatuotot	2 547 154	2 785 060	237 906	109,34 %	1 230 461
<b>Toimintakulut</b>	<b>-26 376 508</b>	<b>-27 378 220</b>	<b>-1 001 712</b>	<b>103,80 %</b>	<b>-70 121 393</b>
Henkilöstökulut	-15 887 010	-16 298 002	-410 992	102,59 %	-33 075 387
Palvelujen ostot	-6 623 675	-7 288 913	-665 238	110,04 %	-28 895 846
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 283 253	-2 025 719	257 534	88,72 %	-4 665 885
Avustukset	-874 708	-825 425	49 283	94,37 %	-2 102 117
Muut toimintakulut	-707 862	-940 160	-232 298	132,82 %	-1 382 158
<b>Toimintakate</b>	<b>-20 452 665</b>	<b>-21 101 795</b>	<b>-649 130</b>	<b>103,17 %</b>	<b>-50 747 818</b>
Verotulot	13 488 096	13 558 049	69 953	100,52 %	23 668 100
Valtionosuudet	10 231 805	10 444 881	213 076	102,08 %	28 519 222
<b>Rahoitustuotot ja -kulut</b>	<b>-392 500</b>	<b>29 647</b>	<b>422 147</b>	<b>-7,55 %</b>	<b>-636 735</b>
Korkotuotot	154 000	164 670	10 670	106,93 %	154 187
Muut rahoitustuotot	93 500	3 590 784	3 497 284	3 840,41 %	4 687 266
Korkokulut	-580 000	-955 797	-375 797	164,79 %	-453 271
Muut rahoituskulut	-60 000	-2 770 011	-2 710 011	4 616,68 %	-5 024 916
<b>Vuosikate</b>	<b>2 874 736</b>	<b>2 930 782</b>	<b>56 046</b>	<b>101,95 %</b>	<b>802 769</b>
Poistot ja arvonalentumiset	-1 522 160	-1 479 105	43 055	97,17 %	-1 456 351
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 522 160	-1 479 105	43 055	97,17 %	-1 456 351
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</b>	<b>1 352 576</b>	<b>1 451 677</b>	<b>99 101</b>	<b>107,33 %</b>	<b>-653 582</b>

### Verotulojen erittely

Verotulojen erittely				
	TA 2023	Toteuma 2023	Muutos	Toteutuneet verotulot talousarviosta, %
Kunnan tulovero	10 181 957,00	10 323 018,48	141 061,48	101,39 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 346 187,00	1 270 645,41	-75 541,59	94,39 %
Kiinteistövero	1 959 952,00	1 964 385,39	4 433,39	100,23 %
<b>Verotulot yhteensä</b>	<b>13 488 096,00</b>	<b>13 558 049,28</b>	<b>69 953,28</b>	<b>100,52 %</b>

Kunnallisveroprosentti oli 9,36 % vuonna 2023 ja kiinteistöverojen perusteet olivat seuraavat:

Yleinen	1,05
Vakituiset asunnot	0,60
Muut asuinrakennukset	1,30
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00
Voimalaitokset	3,10
Rakentamattomat rakennuspaikat	3,00

## 6.4.2 Investointien toteutuminen

Investoinneiksi lasketaan yli 10 000 euron uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeet. Investoinneiksi voidaan katsoa myös hanke, joka on luonteeltaan investointi. Määrärahavaraukset tehdään ilman arvonlisäveroa. Kaupunkistrategian mukaisesti investoinnit mitoitetaan siten, että välttämättömät investoinnit kyetään toteuttamaan ja investointivaraa jää myös kaupunkia kehittäviin ja työllisyyttä edistäviin hankkeisiin.

Investoinnit	TA +LTA2023	Toteuma €	Muutos	Toteuma %
Maa- ja vesialueet, netto	20 000	-24 114	44 114	-120,57 %
Arvopaperihankinnat	0	15 300	-15 300	
It- ja muu kalusto	15 000	0	15 000	0,00 %
Tiedolla johtamisen-projekti	20 000	0	20 000	0,00 %
Siikaverkko II	203 140	207 140	-4 000	101,97 %
Kalusto	30 000	12 949	17 051	43,16 %
Rullahiihtorata	0	104 770	-104 770	
Kiinteistöjen remontointi	200 000	218 440	-18 440	109,22 %
Uuden koulun kenttä	7 000	7 525	-525	107,51 %
Katurakentaminen	300 000	281 856	18 144	93,95 %
Kiinteistöjen kuntotarkastukset	35 000	3 065	31 935	8,76 %
Haapajärven ekologisen tilan tutkiminen ja parantaminen, kunnostusosio	35 000	26 780	8 220	76,51 %
Nuottaus Iso-Vatjusjärvellä	15 000	14 693	307	97,95 %
Pyhäjärven vesistö	10 480	6 627	3 853	63,23 %
Varautuminen maan hankintaan	60 000	14 560	45 440	24,27 %
<b>Investoinnit yhteensä</b>	<b>950 620</b>	<b>889 590</b>	<b>61 030</b>	<b>93,58 %</b>
<b>Investoinneille myönnettävät avustukset</b>				
Haapajärven ekologisen tilan tutkiminen ja parantaminen, kunnostusosio	35 000	23 132	11 869	66,09 %
Kaikuluotoaus ja nuottaus Iso-Vatjusjärvellä	12 750	11 024	1 726	86,46 %
Uuden koulun kenttä	27 500	11 000	16 500	40,00 %
<b>Avustukset yhteensä</b>	<b>75 250</b>	<b>45 156</b>	<b>30 094</b>	<b>60,01 %</b>
<b>Investoinnit yhteensä</b>				
	<b>TA 2023</b>	<b>Toteuma</b>	<b>Muutos</b>	<b>Toteuma %</b>
Khall	258 140	198 326	59 814	76,83 %
Hyvinv.ltk	0	104 770	-104 770	
Kasvatus- ja koulutus ltk	30 000	12 949	17 051	43,16 %
Tekninen ltk	662 480	573 545	88 935	86,58 %
	950 620	889 590	61 030	93,58 %
Avustukset yhteensä	-75 250	-45 156	-30 094	60,01 %
<b>Investoinnit netto</b>	<b>875 370</b>	<b>844 434</b>	<b>30 936</b>	<b>96,47 %</b>

Kaikki investoinnit rahoitusosuudet huomioiden olivat 0,844 miljoonaa euroa ja 96,5 % talousarvioon nähden. Siikaverkon kuntarahoitusosuus näkyy kaupunginhallituksen alaisissa investoinneissa 207 140 euroa (Kvalt 19.09.2022 § 25). Kiinteistö Oy Ehtalan osakkeiden osto näkyy myös kaupunginhallituksen alaisissa investoinneissa, 15 000 euroa. Hyvinvointilautakunnan rullahiihtoratahanke 104 770 € katetaan Satelan testamenttivaroilla. Kiinteistöjen remonteihin



varatusta 200 000 eurosta on käytetty 218 440 euroa ja katurakentamiseen varatuista 300 000 eurosta noin 281 856 euroa.

Investoinnit ovat keskeneräisinä hankkeina taseessa niin pitkään kun ne otetaan käyttöön, minkä jälkeen poistot kirjautuvat tulokseen.

### 6.4.3 Rahoitusosan toteutuminen

<b>Rahoituslaskelma</b>	<b>TA+LTA 2023</b>	<b>2023</b>
<b>Toiminnan rahavirta</b>		
Vuosikate	2 874 736	2 930 782
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	-26 250
<b>Investointien rahavirta</b>		
Investointimenot	-950 620	-889 590
Rahoitusosuudet investointeihin	75 250	45 156
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	26 250
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 999 366	2 086 348
<b>Rahoituksen rahavirta</b>		
Antolainauksen muutokset	0	-22 717
Antolainasaamisten lisäys	0	-64 842
Antolainasaamisten vähennykset	0	42 125
Lainakannan muutokset	-52 000	63 385
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000	5 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 052 000	-2 936 615
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 000 000	-2 000 000
Oman pääoman muutokset	0	-303 044
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	-2 666 650
Rahoituksen rahavirta	0	-2 929 027
<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>1 947 366</b>	<b>-842 679</b>
<b>Rahavarat 31.12.</b>		8 631 499
<b>Rahavarat 1.1.</b>		9 474 179



#### 6.4.4 Yhteenveto määrärahojen toteutumisesta

KÄYTTÖTALOUS (1.000 €)	Sitovuus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio + muutokset	Toteuma 2023	Toteuma-%	Toteuma edell. vuosi	Toteuma-% vrt edell. vuosi
<b>Kaupunginvaltuusto</b>	Netto	-73	-73	-68	93 %	-58	117 %
<b>Keskusvaalilautakunta</b>	Netto	-19	-19	-12	63 %	-7	182 %
<b>Tarkastuslautakunta</b>	Netto	0	0	-4	-5106 %	-6	66 %
<b>Kaupunginhallitus</b>	Netto	-1 640	-1 640	-1 809	110 %	-3 489	52 %
<b>Rakennus- ja ympäristöltk</b>	Netto	-40	-40	17	-43 %	649	3 %
<b>Ympäristöterveysltk</b>	Netto	-316	-316	-390	123 %	-282	138 %
<b>Perusturvaltk</b>	Netto	0	0	11		-29 156	0 %
<b>Kasvatus- ja koulutusltk</b>	Netto	-15 277	-15 777	-16 514	105 %	-15 146	109 %
<b>Kansalaisopiston johtokunta</b>	Netto	-2 713	-2 713	-888	33 %	-828	107 %
<b>Hyvinvointiltk</b>	Netto	-893	-893	-2 537	284 %	-2 546	100 %
<b>Tekninenltk</b>	Netto	819	1 019	1 090	107 %	121	902 %
<b>TULOSLASKELMAOSA (1.000€)</b>							
<b>Verotulot</b>	Brutto	13 488	13 488	13 558	101 %	23 668	57 %
<b>Valtionosuudet</b>	Brutto	10 002	10 232	10 445	102 %	28 519	37 %
<b>Rahoitusnetto</b>	Brutto	-393	-393	30	-8 %	-636	-5 %
<b>INVESTOINTIOSA (1.000€)</b>							
<b>Kaupunginhallitus</b>	Netto	258	258	198	77 %	-2	-9916 %
<b>Perusturvalautakunta</b>	Netto	0	0	0		0	
<b>Kasvatus- ja koulutusltk</b>	Netto	30	30	13	43 %	213	6 %
<b>Hyvinvointiltk</b>	Netto	0	0	105		23	462 %
<b>Tekninenltk</b>	Netto	587	587	528	90 %	4 064	13 %
<b>RAHOITUSOSA (1.000€)</b>							
<b>Antolainojen lisäys</b>	Brutto	0	0	-65		-20	324 %
<b>Antolainojen vähennys</b>	Brutto	0	0	42		142	30 %
<b>Pitkäaikaisien lainojen lisäys</b>	Brutto	5 000	5 000	5 000	100 %	4 000	125 %
<b>Pitkäaikaisien lainojen vähennys</b>	Brutto	-3 052	-3 052	-2 937	96 %	-2 352	125 %
<b>Lyhytaikaisien lainojen muutos</b>	Brutto	-3 500	-2 000	-2 000	100 %	1 500	-133 %

#### 6.5 Tytäryhteisöjen toteutuma

Yhtiöiden numeraaliset tulokset on esitetty konserniyhteenvedossa kappaleessa 8.5.1.4 Konsernirakennetta on yksinkertaistettu vuoden 2022 aikana, kun Haapaveden Energia Oy:n ja Haapaveden Vesi Oy:n sulautuminen toteutettiin ja Kotihaka Oy purettiin. Kiinteistö Oy Ehtalan omistusosuutta lisättiin tilikauden 2023 aikana, josta kaupungin omistusosuus on vuoden 2023 lopussa 100 %. Toiminnan kannalta merkittävimmät kaupungin kokonaan omistamat tytäryhtiöt ovat Haapaveden Energia ja Vesi Oy, Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy sekä Koy Haapa-Asunnot.

#### Haapaveden Energia ja Vesi Oy

Haapaveden Energia ja Vesi Oy:n vuoden 2023 liikevaihto on 3,940 M€ ja tulos 0,147 M€. Vesiliiketoiminta on ollut tappiollista 0,129 M€, mutta lämpöliiketoiminnan tulos vastaavasti 0,276 M€ positiivinen. Lämmön ja veden myynnin määrässä ei ole juuri muutoksia edelliseen vuoteen. Vertailuvuoteen 2022 nähden (0,381 M€) tilikauden tulos oli noin 61 % vähemmän johtuen kulujen ja poistojen suuremmasta määrästä vuonna 2023.



Yhtiön suurimpia investointeja olivat etäluettavien vesimittareiden massavaihto ja runkovesijohtojen saneeraukset. Vuonna 2024 etäluettavien mittareiden vaihto jatkuu ja tällöin taajaman alueella on kaikkiaan vaihdettu noin 1 100 mittaria. Verkoston ja vedenottamoiden uusimista tullaan tekemään investointisuunnitelman mukaan. Ratkaisu kaukolämmön tuotannosta tehdään vuoden 2024 aikana, kun vuoden 2025 jälkeen nykyinen Nevelin lämmöntoimitussopimus lakkaa.

### **Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy**

Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy on kiinteistöyhtiö. Yhtiö on perustettu vuonna 2015. Teollisuuskiinteistöjen toiminta tilikauden aikana on perustunut toimitilojen vuokraamiseen yrittäjien ja elinkeinoelämän tarpeisiin. Teollisuuskiinteistöjen vuokrattavat tilat sijaitsevat kaupungin keskustan tuntumassa teollisuusalueella, Teknologia kylässä sekä Haapakosken kylässä. Vuokrausaste teollisuus- ja toimistokiinteistöjen kohteissa on ollut lähemmäs 100 prosenttia tilikaudella 2023.

Yhtiön tilikauden tulos osoittaa tappiota -0,438 miljoonaa euroa. Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot olivat yhteensä 0,697 M€. Toimintakulut yhteensä olivat 0,627 M€. Kuluvasta käyttöomaisuudesta on tehty suunnitelman mukainen tasapoisto määrältään -0,493 M€. Yhtiön tulosta ovat tilikaudella rasittaneet energiahintojen nousuun liittyvät kiinteistökustannusten kasvu, erityisesti lämpöenergian kustannusten nousu sekä käyttö- ja huoltokulut. Yhtiön osakepääoma on 3,465 M€. Yhtiöllä on konsernilainaa kolme (3) miljoonaa euroa, josta on maksettu vuosittain korot. Lisäksi yhtiö on ottanut toimintavuonna 1,5 miljoonan euron lainan investointeihin lisärakennuksen toteuttamiseksi elinkeinoelämän tarpeisiin.

Poistot tulevat rasittamaan tulevaisuudessakin yhtiön tulosta ja investointien myötä poistot kasvavat. Yhtiön tulevaisuuden investointitarpeisiin vaikuttavat mm. biojalostamon toteutuminen kaupunkiin, joka tuo alihankintaketjutusta teollisuuteen ja siten tarpeita teollisuuskiinteistöihin ja varastoihin kaupungissa.

### **Kiinteistö Oy Haapa-asunnot**

Yhtiön tilikauden tulos on alijäämäinen -0,281 miljoonaa euroa. Liikevaihto oli vertailukauden mukainen yhteensä 1,409 miljoonaa euroa. Kuluvasta käyttöomaisuudesta on tehty suunnitelman mukainen poisto ja korjaavaa lisäpoistoa määrältään yhteensä 0,498 M€. Korjaavan lisäpoiston tarve taseesta tulee kysymykseen myös tulevina vuosina 2024-2027. Korollista vierasta pääomaa on yhtiössä lyhennetty vuoden 2023 aikana suunnitelman mukaisesti ja korollinen vieras pääoma oli tilikauden lopussa yhteensä 3,701 M€. Yhtiön tulosta haastavat myös tulevina vuosina kohonneet kiinteistön muut hoitokulujen kustannukset, kuten jätehuolto, sähkö ja lämmitysenergia.

Yhtiöllä on tavoite saada remontoitua asuntoja aina niissä tapahtuvan muuton yhteydessä. Pääosin yhtiön asuntokanta on hyvässä tai kohtalaisessa kunnossa. Huonosta osasta asuntokantaa on pyritty pääsemään eroon myyntitoimilla vuoden 2023 aikana. Tavoitteena on nostaa nykyisen asuntokannan käyttöaste 90 prosenttiin ja se on tavoitettavissa poistamalla käytöstä tai myymällä huonoimmassa kunnossa olevat asuntokannasta. Yhtiön ja kaupungin tulevaisuuden asuntotarpeisiin vaikuttavat muun muassa elinkeinohankkeiden toteutuminen, joka tuo työllisyyden vuoksi uusia asukkaita kaupunkiin.



## 7. Tilinpäätöslaskelmat

### 7.1 Kaupungin laskelmat

<b>TULOSLASKELMA</b>	<b>1.1.-31.12.2023</b>		<b>1.1.-31.12.2022</b>	
<b>Toimintatuotot</b>				
Myyntituotot	2 057 517,92		12 194 374,18	
Maksutuotot	608 236,98		4 000 014,33	
Tuet ja avustukset	825 609,28		1 948 725,36	
Muut toimintatuotot	2 785 060,35	6 276 424,53	1 230 460,96	19 373 574,83
<b>Toimintakulut</b>				
Henkilöstökulut	-16 298 001,55		-33 075 386,57	
Palkat ja palkkiot	-13 099 423,03		-26 508 794,92	
Henkilösivukulut	-3 198 578,52		-6 566 591,65	
Palvelujen ostot	-7 288 913,31		-28 895 845,88	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 025 719,38		-4 665 884,74	
Avustukset	-825 425,26		-2 102 117,16	
Muut toimintakulut	-940 160,42	-27 378 219,92	-1 382 158,00	-70 121 392,35
<b>Toimintakate</b>		<b>-21 101 795,39</b>		<b>-50 747 817,52</b>
Verotulot	13 558 049,28		23 668 099,57	
Valtionosuudet	10 444 881,00		28 519 222,00	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	164 670,35		154 186,66	
Muut rahoitustuotot	3 590 783,58		4 687 265,65	
Korkokulut	-955 796,69		-453 271,08	
Muut rahoituskulut	-2 770 010,52	29 646,72	-5 024 916,38	-636 735,15
<b>Vuosikate</b>		<b>2 930 781,61</b>		<b>802 768,90</b>
Poistot ja arvonalentumiset Suunnitelman mukaiset poistot	0,00		0,00	
Kertaluonteiset poistot	-1 479 104,77		-1 456 350,54	
Arvonalentumiset	0,00	-1 479 104,77	0,00	-1 456 350,54
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>Tilikauden tulos</b>		<b>1 451 676,84</b>		<b>-653 581,64</b>
<b>Tilikauden yli-/alijäämä</b>		<b>1 451 676,84</b>		<b>-653 581,64</b>



**Rahoituslaskelma****2023****2022****Toiminnan rahavirta**

Vuosikate	2 930 781,61	802 768,90
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-26 250,05	99 706,35

**Investointien rahavirta**

Investointimenot	-889 590,00	-4 489 020,00
Rahoitusosuudet investointeihin	45 156,00	191 201,67
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	26 250,05	328 301,35

Toiminnan ja investointien rahavirta	2 086 347,61	-3 067 041,73
--------------------------------------	--------------	---------------

**Rahoituksen rahavirta**

Antolainauksen muutokset	-22 717,32	122 311,99
Antolainasaamisten lisäys	-64 842,32	-20 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	42 125,00	142 311,99
Lainakannan muutokset	63 384,61	3 148 000,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000,00	4 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 936 615,39	-2 352 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 000 000,00	1 500 000,00

Oman pääoman muutokset	-303 043,86	-133 226,80
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 666 650,18	142 366,81
Rahoituksen rahavirta	-2 929 026,75	3 279 452,00

<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>-842 679,14</b>	<b>212 410,27</b>
---------------------------	--------------------	-------------------

<b>Rahavarat 31.12.</b>	<b>8 631 499,38</b>	<b>9 474 178,96</b>
-------------------------	---------------------	---------------------

<b>Rahavarat 1.1.</b>	<b>9 474 178,96</b>	<b>9 261 768,95</b>
-----------------------	---------------------	---------------------

<b>TASE</b>		
<b>VASTAAVAA</b>	<b>31.12.2023</b>	<b>31.12.2022</b>
<b>A PYSYVÄT VASTAAVAT</b>	<b>47 532 734,62</b>	<b>50 499 165,90</b>
<b>I Aineettomat hyödykkeet</b>	<b>1 464 735,15</b>	<b>1 774 498,66</b>
1. Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
2. Muut pitkävaikutteiset menot	1 458 592,51	1 624 377,83
3. Tietokoneohjelmistot	6 142,64	150 120,83
4. Ennakkomaksut	0,00	0,00
<b>II Aineelliset hyödykkeet</b>	<b>32 803 719,78</b>	<b>33 092 272,63</b>
1. Maa- ja vesialueet	3 477 576,51	3 490 544,53
2. Rakennukset	25 808 815,60	26 364 131,79
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 107 593,48	1 119 556,37
4. Koneet ja kalusto	942 990,67	1 181 248,12
5. Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0,00
6. Ennakkomaksut ja ja keskeneräiset hankinnat	466 743,52	936 791,82
<b>III Sijoitukset</b>	<b>13 264 279,69</b>	<b>15 632 394,61</b>
1. Osakkeet ja osuudet	13 204 540,82	15 572 655,74
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
3. Muut lainasaamiset	0,00	0,00
4. Muut saamiset	59 738,87	59 738,87
<b>B TOIMEKSIANTOJEN VARAT</b>	<b>197 203,95</b>	<b>205 303,02</b>
1. Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	197 203,95	205 303,02
3. Muut toimeksiantojen varat	0,00	0,00
<b>C VAIHTUVAT VASTAAVAT</b>	<b>18 367 082,77</b>	<b>20 906 147,21</b>
<b>I Vaihto-omaisuus</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
<b>II Saamiset</b>	<b>9 735 583,39</b>	<b>11 431 968,25</b>
<b>Pitkäaikaiset saamiset</b>	<b>8 118 219,44</b>	<b>8 132 484,93</b>
1. Myyntisaamiset		
2. Lainasaamiset	7 904 452,91	7 926 577,91
3. Muut saamiset	184 522,45	176 662,94
4. Siirtosaamiset	0,00	0,00
4. Siirtosaamiset	29 244,08	29 244,08
<b>Lyhytaikaiset saamiset</b>	<b>1 617 363,95</b>	<b>3 299 483,32</b>
1. Myyntisaamiset	1 017 973,41	1 778 214,25
2. Lainasaamiset	70 842,32	26 000,00
3. Muut saamiset	302 649,37	967 081,80
4. Siirtosaamiset	225 898,85	528 187,27
<b>III Rahoitusarvopaperit</b>	<b>8 272 452,65</b>	<b>7 843 354,78</b>
1. Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	8 272 452,65	7 843 354,78
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00



4. Muut arvopaperit	0,00	0,00
<b>IV Rahat ja pankkisaamiset</b>	<b>359 046,73</b>	<b>1 630 824,18</b>
<b>VASTAAVAA YHTEENSÄ</b>	<b>66 097 021,34</b>	<b>71 610 616,13</b>
<b>VASTATTAVAA</b>	<b>31.12.2023</b>	<b>31.12.2022</b>
<b>A OMA PÄÄOMA</b>	<b>18 880 321,73</b>	<b>18 251 240,47</b>
I Peruspääoma	15 227 554,94	15 747 106,40
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	2 201 089,95	3 157 715,71
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 451 676,84	-653 581,64
<b>B POISTOERO JA VARAUKSET</b>		
<b>C PAKOLLISET VARAUKSET</b>	<b>153 419,00</b>	<b>153 419,00</b>
<b>D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</b>	<b>235 981,12</b>	<b>243 872,04</b>
1. Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	243 872,04	243 872,04
3. Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	0,00
<b>E VIERAS PÄÄOMA</b>	<b>46 827 299,49</b>	<b>52 962 084,88</b>
<b>I Pitkäaikainen</b>	<b>33 631 487,49</b>	<b>31 785 626,01</b>
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 475 179,48	31 540 000,00
3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
4. Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	156 308,01	245 626,01
<b>II Lyhytaikainen</b>	<b>13 195 812,00</b>	<b>21 176 458,87</b>
1. Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 180 205,13	11 052 000,00
3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
4. Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
5. Saadut ennakot	10 941,94	45 373,65
6. Ostovelat	1 322 433,46	3 777 705,44
7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	514 654,26	899 517,05
8. Siirtovelat	2 167 577,21	5 401 862,73
<b>VASTATTAVAA YHTEENSÄ</b>	<b>66 097 021,34</b>	<b>71 610 616,13</b>



## 7.2 Konsernilaskelmat

<b>KONSERNIN TUOSLASKELMA</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
Toimintatuotot	12 435 010,59	37 075 508,47
Toimintakulut	-34 721 788,65	-88 306 355,81
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	0,00	-61 839,79
<b>Toimintakate</b>	<b>-22 286 778,05</b>	<b>-51 292 687,12</b>
<b>Verotulot</b>	<b>13 523 574,51</b>	<b>23 605 290,29</b>
<b>Valtionosuudet</b>	<b>13 333 181,21</b>	<b>31 317 589,69</b>
Korkotuotot	170 190,67	21 520,97
Muut rahoitustuotot	3 519 646,77	4 627 944,21
Korkokulut	-1 058 588,20	-599 632,88
Muut rahoituskulut	-2 822 747,06	-5 079 777,74
<b>Rahoitustuotot ja kulut</b>	<b>-191 497,82</b>	<b>-1 029 945,44</b>
<b>Vuosikate</b>	<b>4 378 479,85</b>	<b>2 600 247,42</b>
Poistot ja arvonalentumiset	-2 363 029,89	-3 713 187,18
<b>Tilikauden tulos</b>	<b>2 015 449,96</b>	<b>-1 112 939,77</b>
Tilinpäätössiirrot	3 548,88	-11 372,45
Laskennalliset verot	38 333,66	-79 522,76
Vähemmistöosuudet	23 028,75	16 226,26
<b>Tilikauden yli-/alijäämä</b>	<b>2 080 361,25</b>	<b>-1 187 608,72</b>



## Konsernin rahoituslaskelma

	2023	2022
<b>Toiminnan rahavirta</b>		
Vuosikate	4 378 479,85	2 600 247,42
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden verot	14 407,66	-112 708,06
Tulorahoituksen korjauserät	56 591,80	-56 808,48
	<u>4 449 479,31</u>	<u>2 430 730,87</u>
<b>Investointien rahavirta</b>		
Investointimenot	-2 509 987,84	-8 758 734,43
Rahoitusosuudet investointeihin	51 335,52	5 848,89
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	223 815,65	599 390,25
	<u>-2 234 836,67</u>	<u>-8 153 495,29</u>
<b>Toiminnan ja investointien rahavirta</b>	2 214 642,63	-5 722 764,42
<b>Rahoituksen rahavirta</b>		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	22 820,93	0,00
	<u>22 820,93</u>	<u>0,00</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 314 937,97	7 295 779,37
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 413 952,67	-3 390 689,60
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 984 095,54	917 299,30
	<u>916 889,76</u>	<u>4 822 389,07</u>
Oman pääoman muutokset	-318 343,86	-139 194,79
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen ja pääomien muutokset	208,15	-315 045,82
Vaihto-omaisuuden muutos	3 163,92	14 582,64
Saamisten muutokset	1 187 559,99	-373 115,85
Korottomien velkojen muutokset	-3 862 401,00	652 317,74
	<u>-2 671 468,93</u>	<u>-21 261,29</u>
Rahoituksen rahavirta	-2 050 102,10	4 661 932,99
<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>164 540,54</b>	<b>-1 060 831,43</b>
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	16 023 091,40	16 638 529,01
Rahavarat 1.1.	15 858 550,87	17 694 071,65
Yritysjärjestelyssä tulleet/lähteneet rahavarat	0,00	5 288,80



## KONSERNIN TASE

	31.12.2023	31.12.2022
<b>VASTAAVAA</b>		
<b>PYSYVÄT VASTAAVAT</b>	<b>53 974 745,68</b>	<b>68 045 075,81</b>
<b>Aineettomat hyödykkeet</b>	<b>1 731 886,57</b>	<b>2 461 965,02</b>
Aineettomat oikeudet	152 700,76	395 913,58
Muut pitkävaikutteiset menot	1 579 185,81	1 862 060,95
Ennakkomaksut	0,00	203 990,50
<b>Aineelliset hyödykkeet</b>	<b>48 217 669,45</b>	<b>61 195 434,64</b>
Maa- ja vesialueet	4 058 024,56	4 452 643,00
Rakennukset	38 352 428,68	42 791 706,60
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 570 284,49	1 854 596,14
Koneet ja kalusto	1 690 587,69	2 515 260,37
Muut aineelliset hyödykkeet	1 605,91	10 333,29
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 544 738,13	9 570 895,25
<b>Sijoitukset</b>	<b>4 025 189,67</b>	<b>4 387 676,16</b>
Osakkuusyhteisöosuudet	160 874,41	289 783,76
Osakkeet ja osuudet	3 609 279,69	3 796 885,55
Muut lainasaamiset	0,00	406,17
Muut saamiset	255 035,57	300 600,68
<b>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</b>	<b>647 860,73</b>	<b>529 430,64</b>
<b>VAIHTUVAT VASTAAVAT</b>	<b>19 726 779,43</b>	<b>23 551 876,91</b>
Vaihto-omaisuus	126 355,18	331 477,45
Saamiset	3 577 332,83	6 581 870,44
Pitkäaikaiset saamiset	286 223,56	296 664,25
Lyhytaikaiset saamiset	3 291 109,28	6 285 206,19
Rahoitusarvopaperit	8 777 134,57	8 998 063,26
Rahat ja pankkisaamiset	7 245 956,84	7 640 465,75
<b>VASTAAVAA YHTEENSÄ</b>	<b>74 349 385,84</b>	<b>92 126 383,37</b>
<b>VASTATTAVAA</b>	<b>31.12.2023</b>	<b>31.12.2022</b>
<b>OMA PÄÄOMA</b>	<b>17 582 311,87</b>	<b>16 561 453,68</b>
Peruspääoma	15 227 554,94	15 747 106,40
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	0,00	2 707,83
Ylikurssirahasto	50 000,00	50 000,00
Muut omat rahastot	1 023 662,79	1 193 776,97
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-799 267,11	755 471,20
Tilikauden yli-/alijäämä	2 080 361,25	-1 187 608,72
<b>VÄHEMMISTÖOSUUDET</b>	<b>266 918,23</b>	<b>411 711,20</b>
<b>POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
<b>PAKOLLISET VARAUKSET</b>	<b>153 419,00</b>	<b>611 825,98</b>
<b>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</b>	<b>687 230,45</b>	<b>568 697,75</b>



	31.12.2023	31.12.2022
<b>VIERAS PÄÄOMA</b>	<b>55 659 506,29</b>	<b>73 972 694,76</b>
<b>Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma</b>	<b>38 192 548,10</b>	<b>45 908 276,43</b>
<b>Pitkäaikainen koroton vieras pääoma</b>	<b>2 028 028,87</b>	<b>2 168 859,27</b>
<b>Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma</b>	<b>10 024 350,99</b>	<b>12 013 447,54</b>
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 024 350,99	12 013 447,54
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	47 074,60	73 780,58
Ostovelat	2 011 742,07	5 274 744,63
Muut velat	673 341,41	1 237 309,00
Siirtovelat	2 682 420,25	7 296 277,32
Laskennalliset verovelat		
<b>VASTATTAVAA YHTEENSÄ</b>	<b>74 349 385,84</b>	<b>92 126 383,37</b>



## **8. Liitetiedot**

### **8.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot**

Tilinpäätös on laadittu kuntalain, kirjanpitolain ja -asetuksen sekä kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamien ohjeiden mukaisesti.

#### **8.1.1 Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät**

##### **Jaksotusperiaatteet**

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti

##### **Pysyvien vastaavien arvostus**

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoihin vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kaupunginhallituksen hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Alle 10 000 euron hankinnat on merkitty kuluksi.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

##### **Sijoitusten arvostus**

Pysyvien vastaavien sijoitukset (käyttöomaisuusosakkeet) on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät (lainasaamiset ja muut saamiset) on kirjattu hankintamenoon, joka vastaa sopimusten mukaisesti kertyvää pääomaa.

##### **Vaihto-omaisuuden arvostus**

Vaihto-omaisuus on merkitty hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

##### **Rahoitusomaisuuden arvostus**

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

##### **Johdannaisopimusten käsittely**

Haapaveden kaupungilla on vuonna 2023 ollut koronvaihtosopimus käytössä. Koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Koronvaihtosopimuksilla pitkäaikaisten lainojen vaihtuvia korkoja on sidottu kiinteään korkoon. Korkojohdannaisista aiheutuneet





kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Koronvaihtosopimukset ovat voimassa vuoteen 2035 saakka.

### **Valuuttamääräiset erät**

Kaikki luvut on ilmoitettu euromääräisinä ja niitä ei ole muutettu valuuttakurssien mukaan.

### **Avustusten käsittely**

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

## **8.2 Kaupungin tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot**

### **8.2.1 Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa**

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapaa ei ole muutettu tilikauden aikana.

### **8.2.2 Oikaisu edellisen tilikauden tietoihin**

Edellisen tilikauden tietoihin ei ole tehty oikaisuja.

### **8.2.3 Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus**

Tilinpäätökset 31.12.2023 ja 31.12.2022 eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämisvastuun ja tehtävien siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tulot ja menot siirtyivät hyvinvointialueille. Sosiaali- ja pelastustoimen tehtävien siirtyessä myös tehtäviä vastaava verorahoitus siirtyi hyvinvointialueille.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtyessä kuntien ja kaupunkien järjestämisvastuuseen liittyvä henkilöstö ja irtain omaisuus on siirtynyt hyvinvointialueille 1.1.2023.

Hyvinvointialueen ja kunnan/kaupungin väliset omaisuusjärjestelyt on toteutettu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnon 128/2022 mukaisesti. Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulon annettua lain (voimaantulolain) 42 §:n mukaisesti lain 20 §:ssä tarkoitettujen kuntayhtymien jäsenosuuksien ja 23 §:ssä tarkoitetun irtaimen omaisuuden siirto hyvinvointialueille on kirjattu Haapaveden kaupungin kirjanpidossa peruspääomaa vastaan. Samoin hyvinvointialueelle siirtyvä lomapalkkavelka on kirjattu peruspääomaan. Siirrot on kirjattu kaupungin tilinpäätöksen 31.12.2022 mukaisilla kirjanpitoarvoilla.

Hyvinvointialueelle siirtyneet omaisuus- ja pääomaerät on kirjattu alkusaldojen muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023, eikä peruspääomaa vastaan kirjattuja omaisuus- ja pääomaerien siirtoja esitetä vuoden 2023 liiketapahtumina talousarvion toteutumisvertailussa tai rahoituslaskelmassa.



Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtymiseen liittyvistä syistä kaupungin tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma eivät ole vertailukelpoisia edelliseen tilinpäätökseen nähden.

Lomatoimen sekä ruoka- ja puhdistuspalveluiden tulosalueet siirtyivät 1.1.2023 kaupungin organisaation ulkopuolelle, mistä johtuen kaupungin tulot ja menot eivät ole vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden.

## **8.2.4 Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset**

Tilikauden tuottoihin ja kuluihin ei sisälly sellaisia aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja ja kuluja, joiden voisi katsoa merkittävästi vaikuttavan tulokseen.

## **8.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot**

### **8.3.1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet**

Tilinpäätös on laadittu kuntalain, kirjanpitolain ja -asetuksen sekä kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamien ohjeiden mukaisesti.

#### **Konsernitilinpäätöksen laajuus**

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta Kiinteistö Oy Haapaveden Kanteletaloa, jossa ei ole ollut toimintaa vuonna 2023 ja jonka yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Yhdistelemättä on jätetty Kirjanpitolain 6. luvun 3. pykälän perusteella osakkuusyhteisöihin kuuluva Kiinteistö Oy Haapaveden Kauppa-Matti, jossa kaupungin omistusosuus vuoden 2016 lopussa oli 21,2 %. Lisäksi yhdistelemättä on jätetty Kiinteistö Oy Haapatori, jossa kaupungin omistusosuudeksi muodostui 21,05 % vuonna 2014 tehdyn osakekaupan myötä.

#### **Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet**

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat ja konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Konserniyhteisöjen maksamat kiinteistöverot on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä vuodesta 2017 alkaen.

#### **Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset**

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

#### **Keskinäisen omistuksen eliminointi**

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.



## Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

## Suunnitelmapoistojen oikaisu

Haapaveden kaupunki vaihtoi talousohjelman, jolla konsernitilinpäätös laaditaan vuoden 2017 tilinpäätöksen tekemistä varten. Ohjelman käyttöönottovaiheessa huomattiin, että Koy Ehtala, Koy Vienola ja Koy Haapaveden Kuntotalo osalta rakennusten poistoja ei ole aikaisemmin oikaistu.

Kaupunkikonsernin kiinteistöistä on 5.12.2018 valmistunut OP-kiinteistökeskuksen laatima kiinteistöarvojen arviokirja. Valtuustokäsittelyn (Kvalt 18.02.2019 § 6) yhteydessä päätettiin, että arviokirjan perusteella tarvetta kertaluonteiselle poisto-oikaisulle ei ole. Valtuuston käsittelyn yhteydessä päätettiin Hallinto- ja laitosrakennusten poistosuunnitelman muutoksesta siten, että aikaisemman 30 vuoden sijaan ko rakennusten poistoajaksi tulee 50 vuotta. Muutos otettiin käyttöön konsernitilinpäätöksessä vuonna 2018.

Tilikaudella 2023 konsernin poistolaskelmassa palautettiin Koy Haapa-asuntojen osalta edellisiin tilikausiin liittyviä liikapoistoja yhteensä 0,956 miljoonan euron edestä.

## Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

### 8.3.2 Poikkeavat arvostus- ja jaksotuseriaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksessä on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotuseriaatteita kuin kaupungin tilinpäätöksessä.

### 8.3.3 Poikkeavat tilikaudet

Tytäryhteisöillä on samat tilikaudet.

## 8.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

### 8.4.1 Toimintatuotot tehtäväalueittain

Toimintatuotot tehtäväalueittain	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Yleishallinto	1 389 708	5 280 407	1 281 930,61	5 003 708
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut	0	22 571 626	0	10 879 899
Opetus- ja kulttuuripalvelut	2 692 957	2 483 633	2 076 106,05	1 889 868
Yhdyskuntapalvelut	2 682 333	1 268 511	2 918 387,87	1 600 099
Muut palvelut	5 670 012	5 471 332		
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>12 435 010</i>	<i>37 075 508</i>	<i>6 276 425</i>	<i>19 373 575</i>

Sosiaali- ja terveystoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämisvastuun siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen tulot siirtyivät hyvinvointialueille, minkä myötä sosiaali- ja terveystoimen toimintatuotot eivät ole vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden. Kaupungin lomituspalveluiden hoitaminen on siirtynyt Toholammin kunnan hoidettavaksi 1.1.2023, minkä myötä lomituspalveluiden hoitamiseen liittyvät tulot siirtyivät vastuukunnalle.

### 8.4.2 Verotulojen erittely

Verotulojen erittely		
	2023	2022
Kunnan tulovero	10 323 018	19 958 146
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 270 645	2 010 611
Kiinteistövero	1 964 385	1 699 343
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>13 558 049</i>	<i>23 668 100</i>

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämisvastuun siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämiseen liittyvä osuus verorahoituksesta siirtyi hyvinvointialueille. Verorahoituksen siirron toteuttamiseksi kuntien ja kaupunkien verotuloprosentteja pienennettiin vuoden 2022 tasosta 12,64 prosenttiyksikköä, minkä myötä kunnan tuloverot eivät ole vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden.

### 8.4.3 Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely		
	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	9 754 588	28 043 278
<i>Siitä:</i> Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseus	2 923 936	7 235 976
<i>Siitä:</i> Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	1 381 040	4 341 693
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	690 293	475 944
Verotulomenetysten korvaus		
<i>Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä</i>	<i>14 749 857</i>	<i>40 096 891</i>

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämisvastuun siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämiseen liittyvä osuus verorahoituksesta siirtyi hyvinvointialueille. Verorahoituksen siirron toteuttamiseksi kuntien ja kaupunkien valtionosuuksia leikattiin vuodelle 2023 sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia vastaavasti, minkä myötä valtionosuudet eivät ole vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden.

### 8.4.4 Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostojen erittely		
	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	2 338 719	18 743 604
Muiden palvelujen ostot	4 996 079	10 085 066
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>7 334 798</i>	<i>28 828 670</i>

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämisvastuun siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen menot siirtyivät hyvinvointialueille, minkä myötä palvelujen ostot eivät ole vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden. Kaupunki on lopettanut lomituspalveluiden vastuukuntana 1.1.2023. Kaupungin vastuulta poistui lomituspalveluiden hoitaminen, minkä myötä palvelujen ostot eivät ole vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden.

### 8.4.5 Valtuustoryhmille annetut tuet

Vuonna 2023 ja 2022 kaupunki ei maksanut tukea valtuustoryhmille.

#### 8.4.6 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

HYÖDYKERYHMÄ	KUNTAJAOSTON SUOSITUS		POISTOSUUNNITELMA	
	TASAP.	MENOJÄÄNN.P.	TASAP.	MENOJÄÄNN.P.
<b>Aineettomat hyödykkeet</b>				
Aineettomat oikeudet	3 - 5 v		5 v	
Muut pitkävaikutteiset menot	3 - 5 v		5 v	
Tietokoneohjelmistot	3 - 5 v		3 v	
<b>Aineelliset hyödykkeet</b>				
Maa- ja vesialueet	ei poistoja		ei poistoja	
<b>Rakennukset</b>				
Asuinrakennukset	30 - 50 v	5 - 10 %	40 v	
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 - 50 v	5 - 10 %	50 v	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30 v	10 - 15 %	20 v	
Vesi- ja viemäri-laitosrakennukset	20 - 30 v	10 - 15 %	30 v	
Talousrakennukset	15 - 20 v	15 - 20 %	15 v	
<b>Kiinteät rakenteet ja laitteet</b>				
Kadut, tiet ja torit	15 - 20 v	15 - 20 %	20 %	
Puistot ja leikkipaikat	15 - 20 v	15 - 20 %	20 %	
Muut maa- ja vesirakenteet	15 - 30 v	10 - 20 %	20 %	
Valaistut ladut	15 - 20 v	15 - 20 %	20 %	
Ulkovalaistuslaitteet	15 - 20 v	15 - 20 %	20 %	
Vesi- ja viemäri-laitosten koneet ja laitteet	10 - 20 v	15 - 25 %	15 %	
Vesijohtoverkot	30 - 40 v	7 - 10 %	7 %	
Viemäriverkot	30 - 40 v	7 - 10 %	7 %	
Muut kiinteät koneet ja laitteet	10 - 15 v	20 - 25 %	20 %	
<b>Koneet ja kalusto</b>				
Kuljetusvälineet	5 - 10 v	25 - 30 %	5 v	
Palo- ja sammutusautot	5 - 10 v	25 - 30 %	10 v	
Liikkuvat isot työkoneet	5 - 10 v	25 - 30 %	10 v	
Kevyet koneet	5 - 10 v	25 - 30 %	5 v	
Atk-laitteet	3 - 5 v	30 - 40 %	3 v	
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 - 15 v	20 - 30 %	5 v	
Muut laitteet ja kalusto	3 - 5 v	30 - 40 %	3 v	
<b>Muut aineelliset hyödykkeet</b>				
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto		käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoja		ei poistoja	
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoja		ei poistoja	
<b>Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset</b>				
Osakkeet ja osuudet	ei poistoja		ei poistoja	
<b>Poistojen aloittaminen</b>				
Valmistumiskuukausi	1 - 6	7 - 12		
Poisto 1. vuodelta	100 %	50 %		



### Erityiset menettelyt

Mikäli muihin pitkävaikutteisiin menoihin kirjataan esimerkiksi avustus toisen kirjanpitovelvollisen omistukseen jäävään hyödykkeeseen, poistoaika on vastaava kuin oman hyödykkeen poistoaika, kuitenkin enintään 20 vuotta.

Hankittaessa käytettyä hyödykettä poistoaika on sen valmistumisesta alkaen laskettu jäljellä oleva poistoaika, kuitenkin vähintään puolet yllä olevasta uuden hyödykkeen poistoajasta.

Hyödykkeeseen tehdyn perusparannuksen poistoaika on puolet vastaavan uuden hyödykkeen poistoajasta. Jos hyödyke, esimerkiksi rakennus, peruskorjataan täydellisesti, käytetään kuitenkin täyttä poistoaikaa.

Vuonna 2022 käyttöön otetun uuden koulun kalustoinvestointi poistetaan 3 vuoden sijaan 5 vuodessa kaluston käyttöikäen perustuen.

Mikäli EU-rahoitteisissa hankkeissa rahoituspäätös edellyttää käytettävän yllä olevasta poikkeavaa poistoaikaa, käytetään rahoituspäätöksen edellyttämää poistoaikaa.

### Pienhankintaraja

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kaupungissa kirjattu vuosikuluiksi.

### 8.4.7 Selvitys tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Potilasvahinkomaksut 1.1.	0	493 885	0	0
Lisäykset tilikaudella	0	17 053	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	-52 532	0	0
Potilasvahinkomaksut 31.12.	0	458 407	0	0
Muut pakolliset varaukset 1.1.	153 419	0	153 419	0
Lisäykset tilikaudella	0	153 419	0	153 419
Vähennykset tilikaudella	0	0	0	0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	153 419	153 419	153 419	153 419
<i>Pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>153 419</i>	<i>611 826</i>	<i>153 419</i>	<i>153 419</i>

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri on purkautunut hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa 1.1.2023, eikä sitä ole yhdistelty kunnan konsernitilinpäätökseen vuonna 2023. Tästä johtuen potilasvahinkomaksuvarausta ei ole kunnan konsernitilinpäätöksessä 31.12.2023.

#### 8.4.8 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	19 881	7 154	19 881	7 154
Rakennusten luovutusvoitot	0	0	0	0
Muut luovutusvoitot	86 139	384 416	9511	202 752
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>106 020</i>	<i>391 569</i>	<i>29 392</i>	<i>209 906</i>
Muut toimintakulut				
Kiinteistöjen luovutustappiot	159 470	0	0	0
Muut luovutustappiot	3 142	154 980	3 142	154 980
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>162 612</i>	<i>154 980</i>	<i>3 142</i>	<i>154 980</i>

#### 8.4.9 Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Satunnaiset tuotot				
luovutusvoitto				
vakuutuskorvaus				
<i>Satunnaiset tuotot yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Satunnaiset kulut				
luovutustappio				
toiminnan lopettamisesta johtuva				
<i>Satunnaiset kulut yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

#### 8.4.10 Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2023	2022
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	50 000	50 000
Osinkotuotot muista yhteisöistä	48 043	32 439
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
<i>Yhteensä</i>	<i>98 043</i>	<i>82 439</i>

#### 8.4.11 Erittely poistoeron muutoksista

Haapaveden kaupungilla ei ole poistoeron muutoksia.

## 8.5 Tasetta koskevat liitetiedot

### 8.5.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

#### 8.5.1.1 Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

Haapaveden kaupunki ei ole laskenut liikkeelle lainoja.

#### 8.5.1.2 Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittäminen

Haapaveden kaupunki ei ole tehnyt arvonkorotuksia maa- ja vesialueisiin eikä rakennuksiin. Konserniyhteisöissä tehdyt arvonkorotukset on purettu konsernitilinpäätöstä laadittaessa 2017.

Kuntayhtymäosuusarvojen arvonmuutoksia ei ole kirjattu tilikaudella.

#### 8.5.1.3 Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet				
	Aineettomat hyödykkeet			
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	150 121			0
Tilinavaus/siirto hyvinvointialueelle	-127 341			
Poistamaton hankintameno 1.1.	22 780	1 624 378		1 647 158
Lisäykset tilikauden aikana	0			0
Rahoitusosuudet tilikaudella	0			0
Vähennykset tilikauden aikana	0			0
Siirrot erien välillä	0	83 343		83 343
Tilikauden poisto	-16 638	-249 129		-265 766
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0			0
Aktivoidut korkomenot	0			0
Poistamaton hankintameno 31.12.	6 143	1 458 593	0	1 464 735
Arvonkorotukset	0	0		0
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 143	1 458 593	0	1 464 735





Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet						
	Aineelliset hyödykkeet					
	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödykkeet	Ennakko-maksut ja kesk.er.h	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 31.12.2022						
Tilinavaus/siirto hyvinvointialueelle						
Poistamaton hankintameno 1.1.	26 364 132	1 119 556	1 181 248		936 792	33 092 273
Lisäykset tilikauden aikana	167 848				853 249	1 033 596
Rahoitusosuudet tilikaudella	0					0
Vähennykset tilikauden aikana	0					-25 467
Siirrot erien välillä	0	1 227 005	12 949		-1 323 297	-83 343
Tilikauden poisto	-723 165	-238 968	-251 206			-1 213 338
Arvonlennukset ja niiden palautukset						0
Aktivoidut korkomenot						0
Poistamaton hankintameno 31.12.	25 808 816	2 107 593	942 991	0	466 744	32 803 720
Arvonkorotukset	0	0	0		0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	25 808 816	2 107 593	942 991	0	466 744	32 803 720

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämistä vastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämistä vastuu siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämiseen liittyvä irtain omaisuus siirtyi hyvinvointialueille vastikkeetta. Siirrot on kirjattu kaupungin tilinpäätöksen 31.12.2022 mukaisilla kirjanpitoarvoilla. Hyvinvointialueelle siirtyvät omaisuuserät on kirjattu alkusaldon muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023.

Maa- ja vesialueet erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	210 444	277 536	127 632	148 325
Muut maa- ja vesialueet	3 847 581	4 175 107	3 349 945	3 362 913
<i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>	<i>4 058 025</i>	<i>4 452 643</i>	<i>3 477 577</i>	<i>3 511 238</i>

Pysyvien vastaavien sijoitukset					
	Osakkeet ja osuudet				
	Osakkeet konserni-	Osakkeet yhtiöt omistusyht yhteisöt	Kunta-yhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	11 973 255	135 579	3 180 509	283 313	15 572 656
Tilinavaus / kuntayhtymän lakkaaminen	0	0	-2 384 029	0	
Hankintameno 1.1.	11 973 255	135 579	796 480	283 313	13 188 627
Lisäykset	15 300	0		614	15 914
Vähennykset	0	0			0
Siirrot erien välillä	0	0			0
Hankintameno 31.12.	11 988 555	135 579	796 480	283 927	13 204 541
Arvonlennukset	0	0	0	0	0
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	11 988 555	135 579	796 480	283 927	13 204 541



Pysyvien vastaavien sijoitukset					
	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Jvk-laina-saamiset	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset kunta-yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	0	59 739	0	0	59 739
Tilinavaus / kuntayhtymän lakkaaminen		0			
Hankintameno 1.1.	0	59 739			59 739
Lisäykset					0
Vähennykset					0
Siirrot erien välillä					0
Hankintameno 31.12.	0	59 739	0	0	59 739
Arvonlennukset					0
Arvonkorotukset					0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	59 739	0	0	59 739

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset						
	Kirjanpitoarvo	Tilinavaus	Tasearvo	Lisäykset	Vähennykset	Tasearvo
	31.12.2022	1.1.2023	1.1.	tilikaudella	tilikaudella	31.12.
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	2 384 029	2 384 029	0	0	0	0
Jokilaaksojen koululutuskuntayhtymä	784 539	784 539	784 539	0	0	784 539
Pohjois-Pohjanmaan liitto	8 355	8 355	8 355	0	0	8 355
Jokilaaksojen Musiikkiopiston kuntayhtymä	3 586	3 586	3 586	0	0	3 586



#### 8.5.1.4 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhtiöt					
Nimi	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/
<b>Tytäryhteisöt</b>					
Haapveden Energia ja vesi	100,00 %	100,00 %	7 837	7 600	147
Haapaveden Teollisuuskiinteistöt Oy	100,00 %	100,00 %	940	3 235	-439
Kiinteistö Oy Ehtala	100,00 %	100,00 %	1 429	26	0
Kiinteistö Oy Haapa-Asunnot	100,00 %	100,00 %	1 864	4 500	-281
Kiinteistö Oy Haapaveden Vienola	51,60 %	51,60 %	207	2	0
Kiinteistö Oy Haapaveden Kuntotalo	87,60 %	87,60 %	1 215	16 427	-10
<b>Yhdistelemättömät tytäryhteisöt</b>					
Kiinteistö Oy Haapaveden Kanteletalo	100,00 %	100,00 %			
		<b>Yhteensä</b>	<b>13 492</b>	<b>31 790</b>	<b>-583</b>
<b>Kuntayhtymät</b>					
Jokilaaksojen Musiikkiopisto	15,94 %	15,94 %	27	22	13
Pohjois-Pohjanmaan liitto	1,92 %	1,92 %	35	18	1
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU	9,40 %	8,86 %	3 415	543	-80
Haapaveden-Siikalatvan seudun ky	49,52 %	49,52 %	0	180	0
<b>Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt</b>					
Kiinteistö Oy Haapaveden Kauppa-Matti	21,20 %	21,20 %			
Kiinteistö Oy Haapatori	21,1%	21,1%			
		<b>Yhteensä</b>	<b>3 477</b>	<b>763</b>	<b>-66</b>

#### 8.5.1.5 Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä

Saamisten erittely				
	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
<b>Saamiset tytäryhteisöiltä</b>				
Myyntisaamiset		204 018		
Lainasaamiset	7 747 129	6 000	7 753 698	6 000
Siirtosaamiset				185 130
<i>Yhteensä</i>	<i>7 747 129</i>	<i>210 018</i>	<i>7 753 698</i>	<i>191 130</i>
<b>Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä</b>				
Myyntisaamiset		1 152		
Muut saamiset	176 663		176 663	
Siirtosaamiset				11 562
<i>Yhteensä</i>	<i>176 663</i>	<i>1 152</i>	<i>176 663</i>	<i>11 562</i>
<b>Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä</b>				
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<b>Saamiset yhteensä</b>	<b>7 923 792</b>	<b>211 170</b>	<b>7 930 361</b>	<b>202 692</b>



Saamiset kuntayhtymiltä eivät ole vertailukelpoiset edellisen tilinpäätöksen kanssa, sillä kuntayhtymä on lakannut 1.1.2023.

### 8.5.1.6 Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot	29244,08	29244,08	29244,08	29244,08
<i>Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>29244,08</i>	<i>29244,08</i>	<i>29244,08</i>	<i>29244,08</i>
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Tulojäämät			0,00	0,00
Siirtyvät korot	43 607		43 607	
Kelan korvaus työterveyshuollosta	6 203	224 711		186 969
EU-tuet ja avustukset	96 616	77 686		0
Muut tulojäämät	603 436	695 656	255 143	382 024
<i>Tulojäämät yhteensä</i>	<i>749 863</i>	<i>998 053</i>	<i>298 750</i>	<i>568 994</i>
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>749 863</i>	<i>998 053</i>	<i>298 750</i>	<i>568 994</i>

Siirtosaamiset eivät ole vertailukelpoiset edellisen tilinpäätöksen kanssa työterveyshuollon korvauksen osalta, sillä kaupungin henkilöstöstä 43% on siirtynyt hyvinvointialueelle ja työterveyshuollon kustannukset ja korvaus ovat sen johdosta edellisvuotta pienemmät.

## 8.5.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

### 8.5.2.1 Oman pääoman erien lisäykset ja vähennykset sekä siirrot näiden erien välillä tilikauden aikana

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma 31.12.	15 747 106	15 747 106	15 747 106	15 747 106
Tilinavaus	-519 551	0	-519 551	0
Peruspääoma 1.1.	15 227 555	15 747 106	15 227 555	15 747 106
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Peruspääoma 31.12.	15 227 555	15 747 106	15 227 555	15 747 106
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.	0	2 708	0	0
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.12.	0	2 708	0	0
Ylikurssirahasto 1.1.	50 000	50 000	0	0
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Ylikurssirahasto 31.12.	50 000	50 000	0	0
Muut omat rahastot 1.1	1 021 452	1 172 805	0	0
Siirrot rahastoon	6 023	22 873	0	0
Siirrot rahastosta	-3 812	-1 901	0	0
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	1 023 663	1 193 777	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	-490 463	877 866	2 504 134	3 290 943
Siirrot erien välillä	-5 760	-9 600	0	0
Osingonjako	0	-5 968	0	0
Edellisten tilikausien korjaukset	-303 044	-106 827	-303 044	-133 227
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	-799 267	755 471	2 201 090	3 157 716
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	2 080 361	-1 187 609	1 451 677	-653 582
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>17 582 312</i>	<i>16 561 454</i>	<i>18 880 322</i>	<i>18 251 240</i>

Hyvinvointialueen ja kaupungin väliset omaisuusjärjestelyt on toteutettu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnon 128/2022 mukaisesti. Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulon voimaantulon annettun lain (voimaantulolain) 42 §:n mukaisesti lain 20 §:ssä tarkoitettujen kuntayhtymien jäsenosuuksien ja 23 §:ssä tarkoitettujen irtaimen omaisuuden siirto hyvinvointialueille on kirjattu kunnan/kaupungin kirjanpidossa peruspääomaa vastaan. Samoin hyvinvointialueelle siirtyvä lomapalkkavelka on kirjattu peruspääomaan. Siirrot on kirjattu kaupungin tilinpäätöksen 31.12.2022 mukaisilla kirjanpitoarvoilla.



### 8.5.2.2 Erittely poistoerosta ja toimeksiantojen pääomista

Haapaveden kaupungilla ei ole poistoeron muutoksia. Osa toimeksiantojen varoista sisältyvät kaupungin pankkitilille maksuliikenteen sujuvoittamiseksi. Toimeksiantojen pääomia seurataan yksilöidysti ja taseen vastattavaa puolelta toimeksiantojen pääomat kohdasta on nähtävissä tarkasteluhetken tilanne.

### 8.5.2.3 Pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat		
	2023	2022
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	22 081 282	21 632 000
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>22 081 282</i>	<i>21 632 000</i>

### 8.5.2.4 Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

Haapaveden kaupungilla ei ole liikkeelle laskettuja joukkovelkakirjalainoja.

### 8.5.2.5 Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Muut pakolliset varaukset				
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista	0	0	0	0
Ympäristövastuut	0	0	0	0
Vahingonkorvausvaraus	0	0	0	0
Ei-suojaavien johdannaissopimusten negatiivinen käypä arvo	0	0	0	0
Osuus kuntayhtymän alijäämästä	0	0	0	0
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	0	458 407	0	0
Muut pakolliset varaukset	153 419	153 419	153 419	153 419
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>153 419</i>	<i>611 826</i>	<i>153 419</i>	<i>153 419</i>



### 8.5.2.6 Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille

Vieras pääoma				
	2023		2022	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisölle				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	112 667	0	99 750
Muut velat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	0	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>112 667</i>	<i>0</i>	<i>99 750</i>
Velat kuntayhtymille, jossa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	3 196	0	1 404 024
Muut velat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	0	0	69 931
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>3 196</i>	<i>0</i>	<i>1 473 955</i>
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>115 863</i>	<i>0</i>	<i>1 573 705</i>

### 8.5.2.7 Shekkilimiitti

Haapaveden kaupunki ei ole käyttänyt shekkilimiittiä vuosina 2023 ja 2022.

### 8.5.2.8 Muiden velkojen erittely

Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Muut velat				
Liittymismaksut	1 606 463	1 606 463	0	0
Muut velat	846 285	1 494 780	670 962	1 145 143
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>2 452 748</i>	<i>3 101 244</i>	<i>670 962</i>	<i>1 145 143</i>

### 8.5.2.9 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Menojäämät				
Verovelka	0	8 790	0	0
Palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset	2 005 572	1 189 469	1 746 115	3 400 224
Siirtyvät projektirahoitukset	684	8 750	0	0
Korkojaksotukset	185 470	213 365	156 266	67 747
Muut menojäämät	490 694	5 820 332	265 197	1 898 910
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>2 682 420</i>	<i>7 240 705</i>	<i>2 167 577</i>	<i>5 366 880</i>
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<i>2 682 420</i>	<i>7 240 705</i>	<i>2 167 577</i>	<i>5 366 880</i>

Siirtovelat eivät ole vertailukelpoiset edellisen tilinpäätöksen kanssa, sillä sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu sekä sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö ja siirtyneeseen henkilöstöön liittyvä lomapalkkavelka siirtyi hyvinvointialueelle 1.1.2023.

## 8.6 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

### 8.6.1 Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi omaisuuttaan

Haapaveden kaupunki ei ole pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi omaisuuttaan velkojen vakuudeksi. Konsernin velat, joiden vakuudeksi tytäryhteisöt ja kuntayhtymät ovat antaneet kiinnityksiä, sisältyvät konsernitaseen velkoihin.

### 8.6.2 Vuokravastuut

Vuokravastuut				
	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Vuokravastuut yhteensä	514 408	1 144 931	505 476	743 643
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	221 264	488 352	218 905	397 740
- siitä PPP-hankkeet (public-private-partnerships)				
- siitä sopimukseen sisältyvät lunastusvelvoitteet				1 380

Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen järjestämiseen liittyvät vuokra- ja leasingvuokrasopimukset ovat siirtyneet hyvinvointialueelle.





### 8.6.3 Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma	5 718 462	5 000 830	5 718 462	5 000 830
Takaukset muiden puolesta*				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma	604 912	466 366	604 912	466 366

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	54 677 811	50 064 498
Kunnan osuus kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	43 525	28 951

Konsernin vastuutiedot eivät ole vertailukelpoiset tilinpäätöksen 2022 kanssa, sillä Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä on lakannut 1.1.2023.

### 8.6.4 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt *)				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Sopimusvastuut				
Maankäyttösopimuksista kunnalle aiheutuvat veloitteet	0	0	0	0
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Maankäyttösopimus A				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sitoumukset avustukseen	0	0	0	0
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sopimuksiin sisältyvät palautusvastuut	0	0	0	0
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	0	0	0	0
Sopimus A				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>	0	0	0	0
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Arvonlisäveron palautusvastuu**	1 140 413	949 925	596 504	652 735
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu***				

\*) Liitetiedoissa voidaan eritellä olennaisimmat yksittäiset vastuut. Liitetietotositteessa annetaan yksityiskohtainen erittely.

\*\*) Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakennusten ja perusrantamien hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myydessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (AVL 120 §). Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen.

\*\*\*) Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeisiin saatujen valtionosuuksien palautusvastuut, STVOL 4:30 §, L opetus- ja kulttuuritoimenrahoituksesta 7:30 § (vastuu voimassa 15 vuotta). Vastuut päättyvät vuosina 2015 - 2020.



Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt *)				
Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Koronvaihtosopimus				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-986 514	1 216 183	-986 514	1 216 183

## 8.7 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

### 8.7.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Henkilöstön lukumäärä	2023	2022
Yhteensä	328	734

### 8.7.2 Henkilöstökulut

Henkilöstökulut	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	16 298 002	33 040 404
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	25 208	24 865
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>16 323 209</i>	<i>33 015 539</i>

Henkilöstökulut eivät ole vertailukelpoiset, sillä sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö on siirtynyt hyvinvointialueelle 1.1.2023, sekä lomatoimen sekä ruoka- ja puhdistuspalveluiden henkilöstö kaupungin ulkopuolelle.

### 8.7.3 Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2023	2022
Keskusta	5 416	5 703
Vasemmisto	1 181	1 224
Perussuomalaiset	1 050	1 118
Haapavesi ryhmä	1 294	1 260
Kokoomus	299	189
Siniset	0	0
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>9 240</i>	<i>9 495</i>



#### 8.7.4 Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot		
	2023	2022
Tilintarkastusyhteisö A		
Tilintarkastuspalkkiot	9 800	27 070
Tilintarkastajan lausunnot	5 350	
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	3 400	
Muut palkkiot	0	
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>18 550</i>	<i>27 070</i>

## 9. Eriyttämismvelvollisuuden noudattaminen ja markkinaehtoinen liiketoiminta

Haapaveden kaupungin tuloslaskelmaan sisältyy markkinaehtoista liiketoimintaa, joka on esitetty alla taulukossa noudattamalla julkisyhteisön eriyttämismvelvollisuutta.

<b>Markkinaehtoinen liiketoiminta</b>	<b>Toteuma</b>	<b>Toteuma</b>
<b>TULOSLASKELMA</b>	<b>2023</b>	<b>2022</b>
<b>TOIMINTATUOTOT</b>		
Myyntituotot	7 796,39	10 712,00
Maksutuotot	0,00	0,00
Tuet ja avustukset	0,00	0,00
Vuokratuotot	37 627,88	123 103,00
Muut toimintatuotot	104 468,09	171 429,00
<b>TOIMINTATUOTOT YHT.</b>	<b>149 892,36</b>	<b>305 244,00</b>
<b>TOIMINTAKULUT</b>		
<b>Henkilöstökulut</b>		
Palkat ja palkkiot	-76 532,66	-147 974,00
<b>Henkilösivukulut</b>		
Eläkekulut	-12 341,17	-25 502,00
Muut henkilösivukulut	-2 981,95	-5 387,00
Palvelujen ostot	-11 772,23	-43 349,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-45 695,24	-96 973,00
Avustukset	0,00	0,00
Vuokrat	-274,29	0,00
Muut toimintakulut	-951,56	-116,00
<b>TOIMINTAKULUT YHT.</b>	<b>-150 549,10</b>	<b>-319 301,00</b>
<b>TOIMINTAKATE</b>	<b>-656,74</b>	<b>-14 057,00</b>
Verotulot	0,00	0,00
Valtionosuudet	0,00	0,00
<b>Rahoitustuotot ja -kulut</b>		
Korkotuotot	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00
Korkokulut	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	0,00	0,00
<b>RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHT.</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
<b>VUOSIKATE</b>	<b>-656,74</b>	<b>-14 057,00</b>
<b>Poistot ja arvonalentumiset</b>		
Suunn.mukaiset poistot	-35 197,01	-42 333,00
<b>TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)</b>	<b>-35 853,75</b>	<b>-56 390,00</b>



## 10. Luettelo tilivelvollisista

Pj.	Vuorenmaa Heino	KESK
I vpj.	Pekkala Outi	VAS
II vpj.	Pitkälä Heikki	Haapavesi-ryhmä
Jäsen	Aakko Aila	VAS
Jäsen	Hannila Ari	KOK
Jäsen	Haukipuro Teemu	KESK
Jäsen	Heikkilä Raili	KOK
Jäsen	Hintta Aleks	PS
Jäsen	Hänninen Pekka	Haapavesi-ryhmä
Jäsen	Jussila Raimo	KESK
Jäsen	Kolehmainen Anri	KESK
Jäsen	Laitila Kaisa	KESK
Jäsen	Martinmäki Marko	PS
Jäsen	Metsäharju Tuija	KESK
Jäsen	Murtoerä Taneli	KESK
Jäsen	Mäkinen Janne	KESK
Jäsen	Niemelä Timo	KESK
Jäsen	Ollila Päivi	KESK
Jäsen	Ollila Ulpu	Haapavesi-ryhmä
Jäsen	Paavola Antti	VAS
Jäsen	Repo Ilkka	PS
Jäsen	Ritola Sami	PS
Jäsen	Riuttanen Hannu	KESK
Jäsen	Saukko Viljo	VAS
Jäsen	Seppä Diana	KESK
Jäsen	Soronen Mauno	KESK
Jäsen	Särkipaju Leila	KESK

KAUPUNGINHALLITUS 06 / 2023–05/ 2025

Varsinainen jäsen:

Päivi Ollila, pj

Anri Kolehmainen, I vpj

Ilkka Repo, II vpj

Aila Aakko

Raili Heikkilä

Raimo Jussila

Timo Niemelä

Ulpu Ollila

Sami Ritola (ero 17.10.2023)

Marko Martinmäki (valinta 17.10.2023)

Hannu Riuttanen

Henkilökohtainen varajäsen:

Merja Lehtola

Tuija Metsäharju

Aleks Hintta

Viljo Saukko

Jaakko Lehtola

Pekka Vuolo

Kaisa Laitila

Pekka Hänninen

Taneli Kinnunen

Diana Seppä

Esittelijä kaupunginjohtaja Kimmo Hinnon ja vt. kaupunginjohtaja Päivi Keisanen, sihteerinä hallintojohtaja Eija Saarela ja vt. hallintojohtaja Tarja Pirkkalainen



## KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA 2021-2025

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Teemu Haukipuro, pj.	Maria Mäntysaari
Aila Aakko, vpj.	Henna Rytky
Kaisa Laitila	Kaisa Savolainen
Petri Mäkinen	Juha Karvonen
Timo Niemelä	Jaakko Lehtola
Ari Hannila	Veli-Heikki Ahola
Mirka Kupari	Jari Isoaho

Esittelijä sivistysjohtaja Erkki Seitajärvi sekä sihteeri toimistos sihteeri Pirkko Laitila.

## RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA 2021-2025

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Taneli Murtoperä, pj.	Kyösti Isoaho
Antti Paavola, vpj.	Heikki Hytinmäki
Helinä Niemelä	Helena Pitkälä
Merja Lehtola	Kaisa Laitila Ville Vahe Jari Koukka
Marko Martinmäki	Reetta Junno
Mirka Kupari	Ulpu Ollila

Esittelijä rakennustarkastaja Mikko Koskela ja sihteeri lupasihteeri Elina Martinmäki.

## TARKASTUSLAUTAKUNTA 2021-2025

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Janne Mäkinen, pj.	Helena Pitkälä
Leila Särkipaju, vpj.	Mervi Niemelä
Juha Karvonen	Antti Pekkala
Tellervo Sirviö	Tauno Hietasarka
Jarmo Viinala	Paavo Törmälehto

Sihteeri tietohallintosihteeri Tarja Pirkkalainen ja 14.12.2023 vs. tietohallintosihteeri Johanna Taskila.

## TEKNINEN LAUTAKUNTA 2021-2025

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Pekka Vuolo, pj.	Arto Vähäsaari
Antti Pekkala, vpj.	Merja Lehtola
Leila Särkipaju	Helinä Niemelä
Aini Lehikoinen	Tuija Metsäharju
Henna Rytky	Aulis Aakko
Ari Joentakanen	Taneli Kinnunen
Pekka Hänninen	Jouni Kanala

Esittelijä tekninen johtaja Teemu Niemimäki ja sihteeri toimistos sihteeri Marja Keckman.



Yksityistiejaosto  
Varsinainen jäsen                      Henkilökohtainen varajäsen  
Pekka Hänninen pj.  
Aulis Aakko, vpj.                      Taneli Kinnunen  
Leila Särkipaju                        Tuija Metsäharju

Esittelijä maankäyttöpäällikkö Paulos Tekka.

#### HYVINVOINTILAUTAKUNTA 2021-2025

Varsinainen jäsen                      Henkilökohtainen varajäsen  
Tuija Metsäharju, pj.                      Arto Vähäsaari  
Pertti Lehtilahti, vpj.                      Saila Nikumatti  
Juha Karvonen                              Antti Pekkala  
Kaisa Savolainen                              Aini Lehikoinen  
Raili Heikkilä                                Aarne Karioja  
Reetta Junno (ero 13.6.2023)                      Anna-Majja Vierimaa  
Paavo Törmälehto (valinta 13.6.2023)  
Jari Isoaho                                      Ulpu Ollila

Esittelijä kaupunginjohtaja Kimmo Hinno, vt. kaupunginjohtaja Päivi Keisanen ja sihteeri liikuntasihteeri Kati Mäntylä.

#### YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNTA 2021-2025

Varsinainen jäsen                      Henkilökohtainen varajäsen  
Haapavesi  
Kaisa Laitila, vpj.                      Pekka Vuolo  
Esko Joentakanen                      Juhani Joentakanen

Oulainen  
Heikki Hautala, pj.                      Päivi Rantaeskola  
Kari Hyytiäinen                              Antero Vilstén  
Pyhäntä  
Sanna Leiviskä                              Satu Rimpeläinen

Siikalatva  
Kylmäaho Antti                              Niiranen Satu  
Ojantakanen Liisa                              Knuutinen Piia

Esittelijä ympäristöjohtaja Harri Heikkilä ja sihteeri vs. ympäristötarkastaja Eeva Heiska.

#### KESKUSVAALILAUTAKUNTA 2021-2025

Varsinainen jäsen  
Esko Kalapudas, pj.  
Marjatta Saukko, vpj.  
Paavo Mäkelä  
Tuulikki Paavola  
Markus Översti



Varajäsen  
Jari Ylilahti  
Merja Tuomisto  
Paavo Törmälehto  
Tapio Rautio  
Paula Pyy

Sihteeri hallintojohtaja Eija Saarela ja vt. hallintojohtaja Tarja Pirkkalainen

#### JOKIHELMEN OPISTON JOHTOKUNTA 2021-2025

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Tuula Aitto-oja, pj.	Hannu Merilehto
Timo Kukkola, vpj.	Helena Pyy
Arto Vähäsaari	Aini Lehikoinen
Elvi Tapia	Teija Stenholm
Anna-Maija Vierimaa	Matti Ahola
Lasse Nikula	Wuokko Kärki
Veli Aitto-oja	Tapio Myllymäki
Heta Ahonen	Ritva Pärkkä
Vesa Keränen	Anna-Maaria Keränen
Alli Visuri	Arto Hiltunen
Iiris Ruotsalainen	Matti Leiviskä

Esittelijä ja sihteeri rehtori Anu Hultqvist





## **11. Allekirjoitukset ja merkinnät**

### **11.1 Tilinpäätöksen allekirjoitus**

**Haapavedellä, 28.3.2024**

---

**Päivi Ollila**

---

**Anri Kolehmainen**

---

**Ilkka Repo**

---

**Aila Aakko**

---

**Raili Heikkilä**

---

**Raimo Jussila**

---

**Timo Niemelä**

---

**Ulpu Ollila**

---

**Marko Martinmäki**

---

**Hannu Riuttanen**

---

**Päivi Keisanen**



## **11.2 Tilinpäätösmerkintä**

**Haapavedellä 13.5.2024**

---

**Heidi Hyry, KHT, JHT  
KPMG Oy Ab**



## 12. Luettelot ja selvitykset

### 12.1 Luettelo kirjanpitoasiakirjoista ja tositteiden lajista

Pääkirja	tulosteena
Päiväkirja	tulosteena
Tasekirja	erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	sidottuna

### 12.2 Selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Kirjanpitokirjat ja tililuettelo käyttöaikaa koskevin merkinnöin säilytetään 10 vuotta tilikauden päättymisestä.